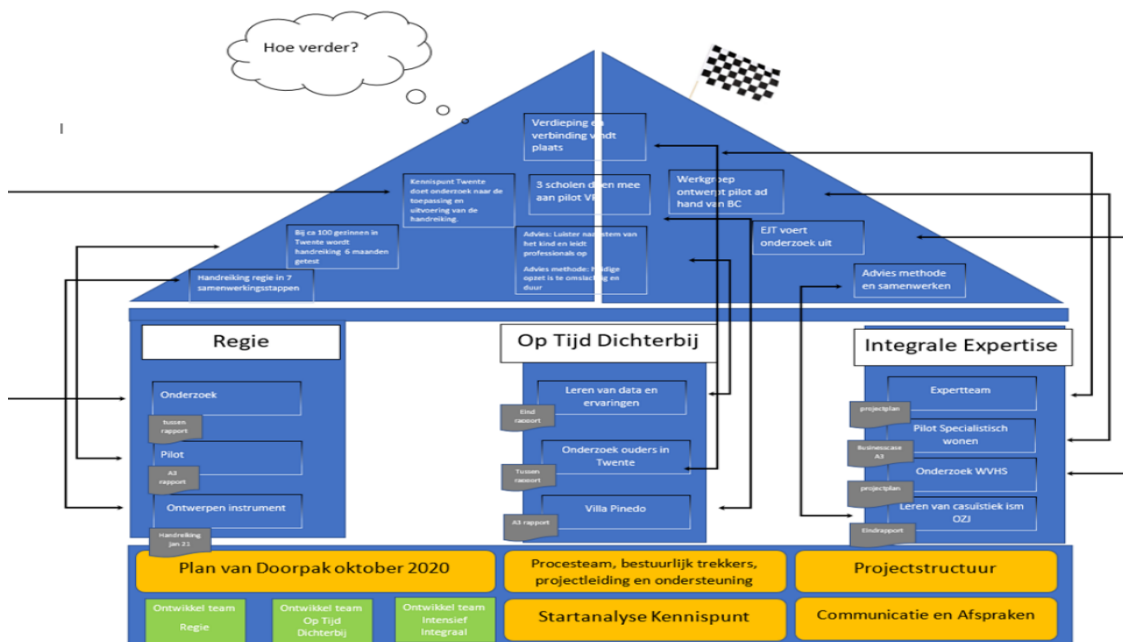




Twentse Transformatie

De bouwplannen van Ontwikkeltafel 1



Enschede, 8 maart 2021

Annabet Jongkind, Projectleider Ontwikkeltafel 1 Twentse Transformatie

Inhoud

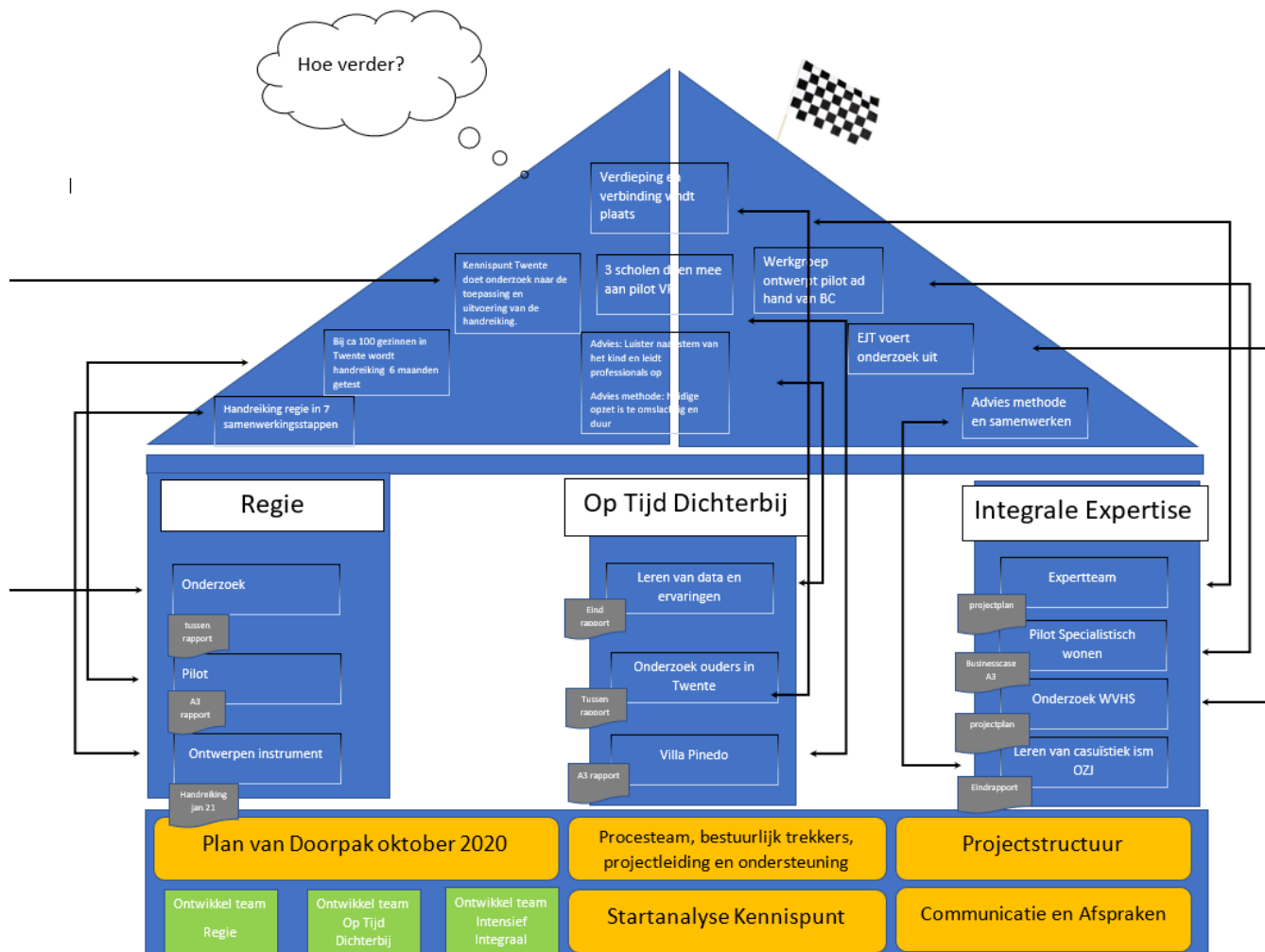
1. Project Huis	5
2. De Cijfers	6
Bevolking Twente	6
Tabel 1 - Aantal inwoners in Twente.....	6
Jeugdhulp indicaties en declaraties	6
Tabel 2 – Aantal jeugdigen met indicaties en declaraties.....	6
Jeugdhulp ‘thuis’	7
Tabel 3 – Jeugdhulp ‘thuis’	7
Jeugdhulp ‘Niet thuis’	7
Tabel 4 – Totaal ‘niet thuis’	7
Tabel 5 – Ambulante inzet bij ‘niet thuis’ jeugdigen*	8
Tabel 6 – ‘Niet thuis’, type duurzame gezinsvormen	8
Tabel 7 – ‘Niet thuis’, type residentiële voorzieningen.....	8
Tabel 8 – ‘Niet thuis’, type JeugdzorgPlus.....	8
3. Organisatie	9
Organisatie structuur	9
De mensen van Ontwikkeltafel 1	10
4. Communicatie	12
5. De projecten.....	13
Regie	13
De Tussen Rapportage	13
Resultaten	13
Positieve punten	14
Ontwikkelpunten	14
Afwegingen voor inzet van de handreiking.....	17
Samenwerking met betrokken stakeholders	18
Beleidstheorie Pilot Regie	19
De handreiking “regie in 7 samenwerkingsstappen” versie februari 2021.....	20
Op Tijd Dichterbij	24
1. De Jeugd en Echtscheiding.....	26
2. Het Ontwikkelteam Op Tijd Dichterbij werkt samen met het OZJ.	26
3. De Pilot.....	26
4. Wat hebben we gedaan?	26
5. De resultaten.....	28
5.1 Evaluatie.....	28

5.3 Samenwerking OZJ/Story Connect.....	29
6. Conclusie	29
Bijlage 1 planning pilot.....	30
Bijlage 2 Communicatiekit:	37
Bijlage 3 Verslag werksessie Jeugdhulp Twente	52
Bijlage 4 verslag werksessie januari 2021	55
Bijlage 5: Observaties “versterken gewone leven”	62
Project Scheiden op school	66
Analyse opdracht ondersteuning Ouders	68
Inleiding.....	68
De Twentse Transformatie en de ambitie voor het ondersteunen van ouders.....	68
De analyseopdracht “ondersteuning ouders”	69
Deel 1 Verkenningsfase.....	70
Ouders met relatieproblemen en hun behoefte aan informatie en steun	70
Ouders die (gaan) scheiden, recent zijn gescheiden en behoefte aan informatie en steun.....	72
Scheidingsonderzoek in de gemeente Twenterand	74
Scheidingspunt Twenterand van start	75
Tussentijdse conclusies	76
Intensief Integraal	78
Onderzoek WVHS.....	78
Overzicht van het gehele onderzoek.....	78
Leren van Casuïstiek.....	84
1. De Jeugd in Twente	84
2. Het Ontwikkelteam Intensief Integraal en de stuurgroep WVHS	85
3. De Pilot.....	86
4. Wat hebben we gedaan?	86
5. De resultaten.....	87
6. De toekomst.....	89
7. Conclusie	90
Pilot Specialistisch Wonen	97
Business case: Pilot specialistisch wonen	99
Achtergrond	99
Probleemstelling	100
o Doelgroep van de pilot.....	102
Ambitie.....	102
Beoogde effect.....	102

Huidige situatie	102
Gewenste situatie	103
Voorwaarden	104
Sterkte-zwakte analyse	105
Financiële paragraaf.....	107
Opdracht: werkgroep Specialistisch Wonen	108
Bijlagen.....	109
Bijlage 1. Update cijfers kennispunt j Ontwikkeltafel 1, 14 januari 2021	109
1. Bevolking Twente	109
Tabel 1 - Aantal inwoners in Twente.....	109
2. Jeugdhulp indicaties en declaraties	109
Tabel 2 – Aantal jeugdigen met indicaties en declaraties.....	109
3. Jeugdhulp ‘thuis’	110
4. Jeugdhulp ‘Niet thuis’.....	110
Tabel 4 – Totaal ‘niet thuis’	110
Tabel 5 – Ambulante inzet bij ‘niet thuis’ jeugdigen*	110
Tabel 6 – ‘Niet thuis’, type duurzame gezinsvormen.....	112
Tabel 7 – ‘Niet thuis’, type residentiële voorzieningen.....	112
Tabel 8 – ‘Niet thuis’, type JeugdzorgPlus.....	112
Bijlage 2 Kenmerken van de leefgroep	113
Onderzoek “Op weg naar betere doorstroming Pluryn”	113
Bijlage 3 Financiële achtergrondinformatie	114
Bijlage 4: Voorbeelden van verschillende vormen van de woonfuncties	116
Regionaal Expert Team	119
6. Planning en Besluitvorming	124
Resultaten en besluitvorming Projecten Ontwikkeltafel 1 2021	124
1. Inleiding.....	124
2. Regie.....	124
3. Op Tijd Dichter Bij Echtscheiding	125
4. Intensief Integraal	127

1. Project Huis

In het Plan van Doorpak ([zie plan van doorpak oktober 2020](#)) werd de opbouw van de projecten van Ontwikkeltafel 1 vergeleken met de bouw van een huis, de fundering was gelegd en de bouwplannen van de muren kregen vorm. Het is nu voorjaar 2021 en de muren zijn grotendeels opgetrokken. Voor de zomer van 2021 zullen zij merendeels zijn afgerond en zullen er op basis van de resultaten van de projecten en de pilots (de dakpannen) adviezen en besluiten voor borging van de uitkomsten worden gegeven en voorbereid. Het gezamenlijke “dak” (de toekomst) wordt vormgegeven.



In deze notitie vindt u de informatie die na oktober 2020 is opgeleverd. Allereerst de nieuwe gegevens uit de fundering van het huis, zoals de actuele cijfers. Vervolgens kunt u per “muur” de rapporten vinden die opgeleverd zijn. Op basis hiervan zal op 22 maart een gezamenlijke evaluatie plaats vinden waarna de vraag “hoe verder” gezamenlijk zal worden beantwoord.

2. De Cijfers

In 2019 heeft Kennispunt een startanalyse van de jeugdzorg in Twente gemaakt.

[link naar startanalyse kennispunt 2019](#) .

Ontwikkeltafel 1 heeft op basis van een deel van deze cijfers een situatieschets gemaakt van de situatie. In 2021 vindt ieder kwartaal een update van deze cijfers plaats.

Hier vindt u de update van januari 2021:

Bevolking Twente

In onderstaande tabel geven we weer wat het totaal aantal inwoners is in Twente in 2018 en 2019 en hoeveel daarvan jonger dan 18 jaar zijn.

Tabel 1 - Aantal inwoners in Twente

Twente	2018	2019
Aantal inwoners	627.848	629.284
Aantal jeugdigen (< 18 jaar)	127.777	125.550
Percentage jeugdigen van inwoners	20,4%	20,0%

Jeugdhulp indicaties en declaraties

In de Twentse Monitor Sociaal Domein (TMSD) houden we bij hoeveel jeugdigen een indicatie voor jeugdhulp ontvangen en voor hoeveel jeugdigen er gedeclareerd is. Bij het lezen van de cijfers in dit document zijn de volgende aspecten van belang:

1. Een indicatie wordt niet altijd verzilverd, dus het aantal jeugdigen met een indicatie is hoger dan het daadwerkelijke gebruik.
2. Van sommige voorzieningen missen in de TMSD declaratiegegevens, waardoor het aantal personen waarvoor is gedeclareerd lager ligt dan de werkelijkheid. Het gaat bijvoorbeeld om OJA, maar vanaf 2019 ook om de declaratiegegevens van de beschikbaarheidsvoorzieningen en van JeugdzorgPlus.
3. Voor de beschikbaarheidsvoorzieningen en JeugdzorgPlus gebruiken we om bovenstaande reden in deze analyse het aantal jeugdigen met een indicatie. Om dubbelingen te voorkomen is in de totale groep 'niet thuis' iedereen één keer geteld, dus ongeacht type 'niet thuis' en ongeacht of het om een indicatie of declaratie gaat. Voor de beschikbaarheidsvoorzieningen geldt dat zij in deze analyse onderdeel vormen van de residentiële voorzieningen en binnen deze groep is iedereen één keer geteld.
4. Het declaratiebedrag van de beschikbaarheidsvoorzieningen en JeugdzorgPlus is in het kader van het ontwikkeljaar in 2019 op een andere wijze verzameld en in dit document door Kennispunt Twente toegevoegd aan de gedeclareerde bedragen.

Tabel 2 – Aantal jeugdigen met indicaties en declaraties

Jeugdhulp	Aantal jeugdigen met een jeugdhulpindicatie	Aantal jeugdigen waarvoor is gedeclareerd
2018	15.117	14.086
2019	15.570	13.921
2020 1^e helft	13.421	11.691

Jeugdhulp 'thuis'

Met jeugdhulp 'thuis' bedoelen we alle ambulante jeugdhulp aan jeugdigen die thuis wonen. Jeugdigen die niet thuis wonen en ook ambulante jeugdhulp ontvangen, zijn hierbij niet meegenomen. Het bedrag van 2020 is (nog) niet betrouwbaar en tonen we hier daarom niet.

Tabel 3 – Jeugdhulp 'thuis'

Jeugdhulp 'thuis'	Aantal jeugdigen	Declaratiebedrag
2018	11.613	€ 74.611.879
2019	11.430	€ 75.912.151
2020 1^e helft	9.668	-

Jeugdhulp 'Niet thuis'

Met jeugdhulp 'niet thuis' bedoelen we jeugdigen die (tijdelijk of permanent) niet thuis wonen. Dit kan in een duurzame gezinsvorm zijn: een pleeggezin of gezinshuis. Het kan ook om een residentiële voorziening gaan of om opname in een gesloten instelling (JeugdzorgPlus). In onderstaande overzichten staat het totaal 'niet thuis' en het aantal per type verblijfsvorm. Belangrijk hierbij:

- Je behoort tot de categorie 'niet thuis' en onderliggende typen als je gedurende het jaar op tenminste één dag een voorziening in de categorie 'niet thuis' hebt gekregen.
- Jeugdigen kunnen in één jaar meerdere typen verblijf hebben. Zij zijn geteld per type verblijf, maar het totaal 'niet thuis' is hierop ontdubbeld. In tabel 4 is elke jeugdige dus één keer per jaar geteld.
- De residentiële voorzieningen zijn inclusief de beschikbaarheidsvoorzieningen.
- De genoemde kosten in de tabellen 4, 6, 7 en 8 zijn alléén de kosten van de verblijfsvoorziening. Als een jeugdige daarnaast ook een ambulante behandeling ontvangt of in hetzelfde jaar ook een ambulante behandeling ontving (terwijl hij/zij nog thuis woonde), zijn die kosten hierbij niet meegeteld. Om toch een overzicht te krijgen van de ambulante kosten van deze jeugdigen, is hiervoor tabel 5 toegevoegd.
- Het bedrag van 2020 is (nog) niet betrouwbaar en tonen we hier daarom niet.

Tabel 4 – Totaal 'niet thuis'

Jeugdhulp 'niet thuis'	Aantal jeugdigen	Declaratiebedrag
2018	2.473	€ 82.532.197
2019	2.547	€ 70.796.788
2020 1^e helft	2.091	-

Tabel 5 – Ambulante inzet bij ‘niet thuis’ jeugdigen*

Ambulante inzet ‘niet thuis’-jeugdigen	Aantal jeugdigen	Declaratiebedrag
2018	2.084	€ 36.090.705
2019	1.932	€ 36.350.389
2020 1^e helft	1.480	-

*Hierbij gaat het om de ambulante inzet bij de ‘niet thuis’-jeugdigen in het jaar dat zij als ‘niet thuis’ aangemerkt zijn in deze analyse. Dit kan een ambulante behandeling zijn gedurende hun ‘niet thuis’periode, maar ook daarvoor of daarna in hetzelfde jaar.

Tabel 6 – ‘Niet thuis’, type duurzame gezinsvormen

Duurzame gezinsvormen	Aantal jeugdigen	Declaratiebedrag
2018	1.033	€ 16.125.082
2019	1.144	€ 18.926.097
2020 1^e helft	1.070	-

Tabel 7 – ‘Niet thuis’, type residentiële voorzieningen

Residentiële voorzieningen*	Aantal jeugdigen	Declaratiebedrag
2018	1.570	€ 61.614.471
2019	1.558	€ 48.254.416
2020 1^e helft	1.103	

Tabel 8 – ‘Niet thuis’, type JeugdzorgPlus

JeugdzorgPlus	Aantal jeugdigen	Declaratiebedrag
2018	79	€ 4.792.644
2019	86	€ 3.616.275
2020 1^e helft	49	

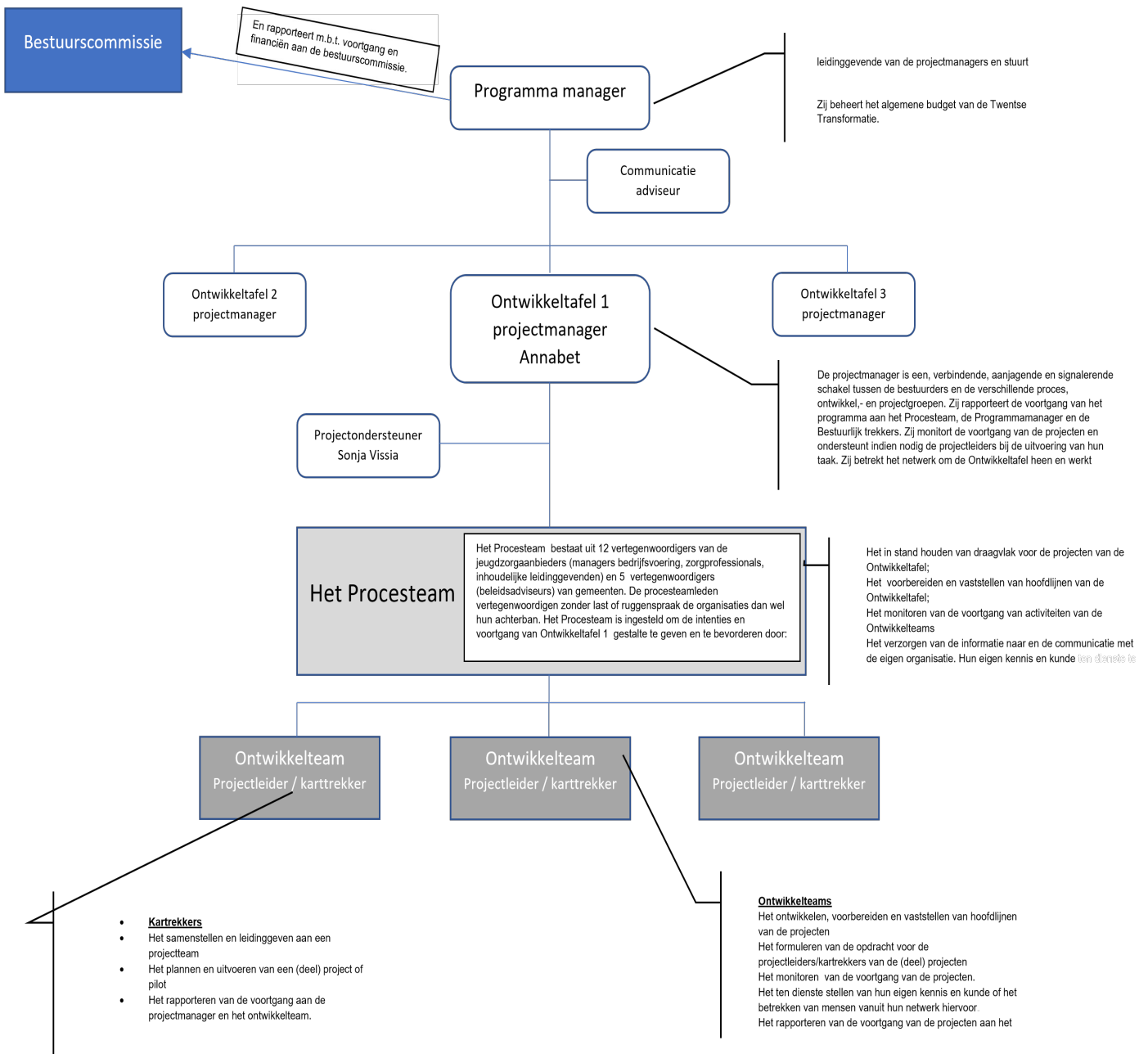
Informatie

Bron: Twentse Monitor Sociaal Domein (TMSD)
 Peildatum TMSD: Oktober 2020
 Samengesteld door: Bonnie Nijhof en Petra ter Denge, Kennispunt Twente

3. Organisatie

Organisatie structuur

Zoals de naam van de tafel al zegt maakte ook zij een ontwikkeling door. In onderstaande Organisatie structuur vindt u de structuur zoals deze in maart 2021 wordt aangehouden.



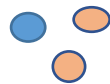
De mensen van Ontwikkeltafel 1

- = vertegenwoordiger van gemeente
- = vertegenwoordiger zorgaanbieder
- = medewerker kennispunt
- dikgedrukt** = (kar)trekker of projectleider
- = vertegenwoordiger OZJ
- = vertegenwoordiger Villa Pinedo

SAMEN 14

Bestuurlijk Trekkers

11 Jeugdzorg
Aanbieders



Toine van den Broek,
Jose Schilderinck
Pieter v. Zwanenburg

PROCESTEAM



REGIE

OP TIJD DICHTERBIJ

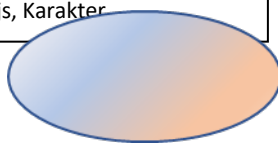
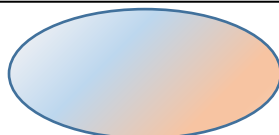
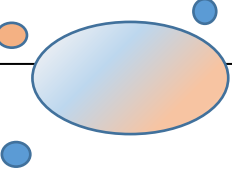
INTENSIEF INTEGRAAL

ONTWIKKELTEAMS

Regie
 Rian Kosse Jeugd GGZ
 Nienke Keijzers Accare
 Harald Noordhof Tubbergen/Dinkelland
 Evie de Gruijter Jarabee
 Anita Redder Enschede

Op Tijd Dichterbij
 Miranda Velthuis Tactus
 Kirsten Boelen Hengelo
 Jeroen ter Beke Aveleijn
 Esther Roenhorst Ambiq
 Cindy Scholten in 't Hoff Mediant
 Lisanne van Geen Hof van Twente

Intensief Integraal
 Nick Elshof Trias
 Iris ter Halle Aveleijn
 Rinke de Bruijn Plurijn
 Shahina Nazir, Enschede
 Leonie Hulshof, Losser
 Saskia Prijs, Karakter



PROJECTTEAMS

Regie in 7 samenwerkingsstappenOnderzoek

Onderzoekers:

Rian Kosse Jeugd GGZ ●
Irene Welten Kennispunt ●Pilot

Planning Pilot:

Annabet Jongkind

Ondersteuning Pilot:

Sonja Vissia

Advies:

Ontwikkelteam Regie

Op Tijd Dichterbij:Leren van Data en ervaringen:

Pilot:

Miranda Velthuis Tactus ●
Frederique van Dorsthoof OZJ ●
Danielle Nieuwe Wending

Advies:

Ontwikkelteam

Scheiding op school

Projectleider:

Esther Roenhorst Ambiq ●

Projectteam:

Sophie Mulder Villa Pinedo ●
Danielle Blankenhorst Nieuwe Wending
Irene Welten Kennispunt ●

Ondersteuning Project:

Sonja Vissia

Ondersteuning ouders

Onderzoeker:

Annemarie van Beem GGD

Advies:

Ontwikkelteam

Intensief IntegraalOnderzoeksprogramma WVHS

Onderzoeker:

Beanka Meddeler Ambiq/EJT ●Specialistisch wonen

Projectleider:

Caspar Warnawa Ambiq ●

Projectteam:

Greja Maat Enschede ●
Sandra Abbink DTZC ●
Roy Nijhuis Ambiq ●
Richard Oude Kotte Intermetzo ●
Ilon ter Heide-Kemna Aveleijn ●
Greetje Slingerland WSG ●

Anne van Dorp WSG ●

Chrissy Luyt Aveleijn ●

Ondersteuning project:

Sonja Vissia

Monitoring:

Kennispunt ●

Regionaal Expert Team

Projectleider:

Esther van den Broeke

Bovenregionale Projectgroep:

Maud Jonkhout OZJ ●

Annabet Jongkind

Ondersteuning project:

Sonja Vissia

Leren van Casuïstiek

Werkgroep:

Celine Toussaint Plurijn ●

Carmen Smeenk OZJ ●

Petra Pover Enschede/Kirsten

Boelen Hengelo ●

Bij Ontwikkeltafel 1 zijn in maart 2021 22 medewerkers van zorgaanbieders betrokken, 9 mensen namens de gemeenten en 2 medewerkers van Kennispunt, 1 medewerker van de GGD en daarnaast is er samenwerking met de stuurgroep WVHS, Villa Pinedo, Story Connect en de projectgroep van het Bovenregionaal Expertise Netwerk. De ontwikkeltafel maakt gebruik van de ondersteuning van het OZJ. De projecten worden in afstemming ontwikkeld met de andere twee ontwikkeltafels en het project doorontwikkeling Twents Ondersteuning Model. (Kristel Schellings).

Sonja Vissia, Danielle Blankenhorst (communicatie) en Annabet Jongkind ondersteunen de ontwikkelteams en projectteams waar nodig bij hun werk.

4. Communicatie

Om de projecten uit te voeren, aan te sturen en te verbinden worden er op elk niveau binnen de ontwikkeltafel digitale ontmoetingen georganiseerd

Bestuurlijk Trekkers	10 x per jaar
Procesteam	4 x per jaar
Ontwikkelteams	1 x per 3 weken
Projectteams	1 x per 3 weken

Ieder kwartaal vindt rapportage plaats aan de bestuurlijk trekkers en iedere maand wordt een informele nieuwsbrief verspreid, "de Toafelproat".

Op de website van de Twentse Transformatie is de informatie terug te vinden

zie : <https://samen14.nl/twentse-transformatie/default.aspx>

5. De projecten

Regie

In mei 2020 heeft het Ontwikkelteam Regie de handreiking “regie in 7 samenwerkingstappen” opgeleverd. Vervolgens is er in Augustus 2020 een pilot uitgezet onder 26 Twentse Jeugdzorg professionals. In december 2020 hebben de onderzoekers een tussen rapport opgeleverd.

De Tussen Rapportage

In deze tussenrapportage worden de eerste opbrengsten beschreven van de pilot Regie. Medio november is een procesevaluatie van de handreiking uitgevoerd bedoeld om hiaten en eventuele andere onduidelijkheden weg te nemen voor het vervolgtraject van deze pilot. In deze tussenrapportage worden de eerste resultaten beschreven wat betreft de evaluatie van de pilot Regie. Deze tussenrapportage moet handvatten bieden aan het Ontwikkelteam Regie, om hun keuzes op te funderen om mogelijk bij te sturen in de pilot.

Het doel van deze tussenevaluatie was informatie te verzamelen om eventuele hiaten in de pilot te ontdekken en door middel van een tussenrapportage op te lossen. Omdat de professionals nog onvoldoende tijd hebben gehad om met handreiking te kunnen werken, en inhoudelijk resultaat te kunnen zien, hebben we daarom vooral de focus gelegd op een proces evaluatie. Om die reden heeft er ook nog geen inhoudelijke analyse plaatsgevonden van de ingevulde handreikingen, maar is er gekeken naar hoe de handreiking tot nu toe is ingezet.

Er zijn twee groepsinterviews gehouden met uitvoerenden van de pilot op 19 november 2020. Zij zijn in september gestart met het gebruik van de handreiking. In de interviews lag de focus op het verzamelen van de eerste ervaringen over het gebruik van de handreiking.

De resultaten van de interviews worden hieronder toegelicht. Hierin zijn ook punten vanuit de ingevulde handreikingen opgenomen. Tot slot is er een schematische weergave gemaakt van de beleidstheorie, welke besproken is met een aantal leden van het Ontwikkelteam Regie.

Tussen Rapportage, Rian Kosse, Jeugd GGZ Twente en Irene Welten, Kennispunt Twente Enschede, januari 2021

Resultaten

Hieronder worden de resultaten van de interviews op 19 november 2020 toegelicht. Bij de interviews waren de volgende organisaties vertegenwoordigd:

- 1) Accare
- 2) Ambiq
- 3) JBOV
- 4) Karakter
- 5) Tactus
- 6) Toegang Noaberkracht – gemeente Tubbergen – Dinkelland
- 7) Toegang gemeente Hengelo
- 8) Trias Jeugdhulp
- 9) Wijkteams Enschede

Positieve punten

Aan de respondenten is gevraagd of zij de positieve punten van (het werken met) de handreiking konden benoemen. Hieronder worden deze punten opgesomd:

- 1) Een aantal respondenten gaf aan dat je wordt gedwongen (in positieve zin) om na te denken over welke samenwerkingsafspraken je moet maken met alle betrokkenen in de casus. Dit werd zowel benoemd door sociale professionals van gemeenten, zorgorganisaties en Gecertificeerde Instellingen (GI's).
- 2) De handreiking is overzichtelijk, goed en gemakkelijk in te vullen.
- 3) De handreiking zorgt voor een duidelijk startpunt waarbij er direct door alle partijen wordt samengewerkt.
- 4) De handreiking zorgt ervoor dat alle informatiebronnen worden benut. Als je halverwege wordt ingevlogen (als zorgorganisatie), heb je hierdoor in één keer helder wat de informatiebronnen zijn rondom een cliënt. Eerder was dit niet altijd zo.
- 5) Door het gebruik van de handreiking merkten respondenten worden afspraken concreter opgeschreven, in plaats van het (af)spreken in algemeenheden. Dit heeft effect op een aantal punten:
 - a. Duidelijkheid wie voor welk onderdeel verantwoordelijk is en wie welke taken heeft;
 - b. Cliënten hebben helder bij wie ze waarvoor terecht kunnen;
 - c. Meer overzicht voor alle betrokken partijen – overzicht in de casus, niet alleen zicht op een klein onderdeel waar je zelf mee bezig bent;
 - d. Alle betrokkenen worden geïnformeerd en door alles op papier te noteren is er extra duidelijkheid. Met duidelijkheid wordt bedoeld dat het duidelijk is wie wat doet, wie welke verantwoordelijkheden heeft, en wie er betrokken zijn.
 - e. Het biedt houvast om ergens op terug te kunnen komen omdat het op papier is gezet;
 - f. De handreiking biedt de mogelijkheid te checken of de doelen voor iedereen hetzelfde zijn en hetzelfde worden geïnterpreteerd. Met iedereen worden zowel cliënten als professionals bedoeld.

De punten van punt 2 zijn niet door alle organisaties benoemd, maar wel door zowel zorgpartijen, als ook door gemeentelijke zorgtoeleiders als ook gecertificeerde instellingen.

Ontwikkelpunten

Aan respondenten is gevraagd tegen welke punten zij aanliepen in het gebruik van de handreiking, alsook welke punten zij konden aanstippen ter verbetering. Hieronder worden eerst de punten beschreven waar zij tegenaan liepen bij het gebruik van de handreiking. Daarna worden de verbeterpunten beschreven, en ook worden de verbeterpunten vanuit de ingevulde handreikingen benoemd. Tot slot worden de punten ter verbetering van het proces omschreven.

Negatieve punten

- 1) Alle partijen hebben aangegeven dat het invullen van de handreiking als een extra administratieve last wordt ervaren.
- 2) Soms kost het extra tijd om de handreiking in te vullen. Dit voelt als 'extra' omdat de handreiking breder zaken behandelt dan waar je als betrokken partij soms verantwoordelijk voor bent.

- 3) Het verzamelen van beschikbare informatiebronnen is tijdrovend, en ook niet altijd een eenvoudige klus.
- 4) Een aantal respondenten gaf aan dat er overlap is met hun eigen bestaande bestanden/registraties die zij invullen binnen hun eigen organisatie.
- 5) Respondenten die de handreiking hadden ingezet bij casussen waar tussentijdse wijzigingen hebben plaatsgevonden merkten op dat het document niet dynamisch is. Als tussentijds afspraken wijzigen, of onderdelen van doelen zijn behaald kun je dit niet overzichtelijk in het document noteren.
- 6) Het bleek dat het onduidelijk is of je wel of niet de cliënt meeneemt, en op welke manier. Hierin werden verschillende keuzes gemaakt: de cliënt betrekken bij het invullen van de handreiking, en de cliënt wel of niet op de hoogte brengen van de pilot en op welke manier. Dit zorgde er tevens voor dat cliënten ook wel eens aangaven niet te willen deelnemen aan de pilot.
- 7) De respondenten gaven aan dat er overlap zit in de vraagstelling en de kopjes. Ook is er geen vrije ruimte om aantekeningen te kunnen maken.
- 8) Sommige partijen worden tijdens een casus ingevlogen. Als zij trekker zijn van de handreiking, gaven zij aan dat het lastig is om de handreiking op dat moment pas in te zetten. Denk aan organisaties zoals Ambiq en Tactus.

Inhoudelijke verbeterpunten van de handreiking

In de interviews zijn een aantal inhoudelijke punten benoemd ter verbetering van de handreiking. Zo gaven deelnemers aan dat er overlap zit tussen de vragen en velden in de handreiking. Als oplossing werd als suggestie genoemd de overlappende vragen samen te voegen, of één van de twee te verwijderen.

Daarnaast gaven de respondenten aan dat er in de handreiking teveel gestuurd wordt. In de handreiking staat per onderdeel eerst een algemene vraag, maar ook aanvullende suggesties waar je aan moet denken. De aanvullende vragen werden niet als suggestie ervaren, maar juist als betuttelend. Bovendien zorgde deze aanvullende vragen juist voor veel onduidelijkheid – moet je al deze vragen beantwoorden, of alleen de hoofdvraag? In de interviews werd daarom geopperd om deze aanvullende vragen achterwege te laten.

De handreiking bevat op het moment veel tekst, zoals hierboven ook al is beschreven. Dit zorgt ervoor dat de respondenten ervaren dat het document nog niet leidt tot het gewenste overzicht. Sommige vragen en punten kunnen wat hen betreft beknopter worden omschreven, en daarnaast kan er wellicht beter gewerkt worden met beelden/tekeningen, net zoals op 20 augustus is gedaan. Zij schatten tevens in dat dit ook voor de cliënt beter zal aansluiten, om het overzichtelijker en begrijpelijker te maken.

Als de handreiking in zijn geheel beknopter wordt gemaakt, zal meer overzicht ontstaan voor alle betrokkenen. Hierdoor is er sneller inzicht als bijvoorbeeld bepaalde doelen behaald zijn. Daarnaast kan een andere opzet/vormgeving van het document er voor zorgen dat de handreiking beter als een dynamisch document ingezet kan worden. Dan is goed te zien waar zaken tussentijds zijn gewijzigd, eventuele nieuwe afspraken zijn gemaakt, en wat de voortgang is.

Tot slot is benoemd dat er geen ruimte is voor eigen invulling of opmerkingen in het document. Hier is wel behoefte aan, omdat niet altijd alle opmerkingen passen binnen de kaders in het document.

Analyse handreikingen

De ingevulde handreikingen die opgestuurd zijn in het kader van het onderzoek, zijn bestudeerd door de onderzoekers. Hieruit bleek dat de naamgeving (bestandsnaam) van het document niet altijd correct was. Dit is wel van belang in het kader van de rest van het onderzoek. Ook voor de sociale professionals die dit document bezitten is dit van belang, om het document makkelijk weer terug te kunnen vinden. Daarnaast moet er over na worden gedacht of het document een documentnummer of versienummer kan krijgen. Wanneer nu iets wordt aangepast aan het document of het document wordt nogmaals opgestuurd voor het onderzoek, is het niet duidelijk welke afspraken wanneer zijn gemaakt, of wanneer iets anders is gewijzigd in het document.

De stappen in de handreiking zijn niet altijd duidelijk, er zijn vragen in de stappen die met ja/nee kunnen worden beantwoord of waar de overlap wordt gezien. Dit is het geval bij stap 3 en stap 4. Bij stap 3 wordt de gewenste situatie benoemd. Hier wordt aangegeven wat en wie hiervoor nodig is om dit te bereiken. Dit is door de professionals niet altijd concreet genoeg toegelicht. Min of meer dezelfde vraag komt terug bij stap 4. Hier moet nogmaals worden beschreven wie er mee werkt, en wat er gedaan moet worden. Ook moet er worden benoemd welke afspraken er worden gemaakt in het kader van de samenwerking en wie waar verantwoordelijk voor is. Dit komt ook weer terug in stap 5. De overlap wordt hier duidelijk gezien, de tekst is dan vaak ook overlappend aan elkaar of onvolledig ingevuld, omdat het ook weer terugkomt bij de volgende stap.

Stap 6 en stap 7 worden niet altijd gevuld in deze handreiking. Het is onduidelijk of dit iets is wat tijdens het traject wordt ingevuld of dat dit iets is wat aan het einde van het traject wordt ingevuld. De handreiking moet inzicht bieden wie er allemaal betrokken is bij de casus. Dit is nu niet duidelijk genoeg omschreven in de handreiking. Voor de cliënt, ouders of een stakeholder is niet in één oogopslag te zien wie de betrokken partijen zijn in de casus.

Als laatste punt wordt gezien dat er geen ruimte is om zelf punten te benoemen, waardoor er soms afgeweken wordt van de stappen om alsnog de tekst welke dusdanig belangrijk wordt bevonden door de sociale professionals toe te voegen.

Verbeterpunten proces

Een argument dat door vrijwel alle respondenten werd benoemd is het vervangen van bepaalde documenten om te kunnen komen tot een overstijgende werkwijze. Op dit moment wordt het nog gevoeld als een extra document (zie antwoorden vraag 2), terwijl het uiteindelijk zou moeten leiden tot minder administratielast. Op dit moment voelt het juist niet zo. Het integreren van het document zou daarom op twee vlakken moeten, namelijk binnen een organisatie – weinig tot geen overlap in het eigen systeem – maar ook integraal tussen alle organisaties – alle gemeenten en organisaties erkennen deze werkwijze, en maken er gebruik van. Om dit te kunnen realiseren is het noodzakelijk dat de bekendheid wordt vergroot bij diverse organisaties, zowel op beleidsniveau als op uitvoerend vlak.

Opvallend is dat geen van de respondenten heeft geopperd dat iemand anders dan een professional de rol op zich neemt om regie te houden over het invullen en bijhouden van de handreiking. In sommige gevallen bleek de uitvoerende professional die op dit moment deelneemt aan de pilot pas op een later moment dan de start van de casus, en op tijdelijke basis, te worden ingevlogen. Dan was het niet meer een geschikt moment om de handreiking in te vullen. In de interviews werd besproken voor wie de rol dan was weggelegd om regie te houden op het proces. Gedacht werd aan een gemeentelijk zorgtoeleider, of in ieder geval een professional die van het begin tot het eind betrokken is bij de casus. De regie zit dan op het proces, en niet op de inhoud. Erkend werd dat sommige casussen niet altijd via een gemeentelijke zorgtoeleider lopen, maar bijvoorbeeld via de huisarts. (=Aandachtspunt voor de doorontwikkeling van het TOM in het kader van rust en

duidelijkheid creëren bij de inwoners als er sprake is van regie/handreiking regie). De respondenten konden hier niet direct een oplossing voor bieden.

Er was ook een respondent die heeft aangegeven het gevoel te hebben dat voor het vervolg van de pilot niet veel in te kunnen brengen, terwijl ze dit wel zou willen.

Afwegingen voor inzet van de handreiking

In de pilot is beschreven voor welke doelgroep de handreiking het best ingezet kan worden. Tijdens de looptijd van de pilot – nu nog in de beginfase – kwam naar voren dat het nog niet elke professional/deelnemer gelukt is om de handreiking in te zetten. Ook kwamen er signalen binnen dat de handreiking mogelijk breder dan voorafgaand aan de pilot bedacht was, gebruikt kan worden. Om die reden is aan respondenten gevraagd welke afweging zij maken om de handreiking wel of niet in te zetten bij een casus.

Vrijwel alle respondenten waren het er over eens dat de handreiking ingezet wordt op het moment dat er sprake is van een complexe casus. Zij gaven vrijwel allemaal aan dat zij een complexe casus definiëren als een casus waarbij er sprake is van meerdere hulpverleners – uit verschillende organisaties. Daarnaast beschreef een deel van de respondenten dat een complexe casus ook een casus kan zijn waarbij er problematiek is op meerdere leefgebieden. Als een casus aan deze voorwaarden voldeed, kon mogelijk de handreiking worden ingezet.

Een ander criterium dat werd benoemd is de timing. Zij doelen hiermee op twee zaken. Aan de ene kant is de handreiking niet geschikt om in te zetten op het moment dat een casus al loopt. Daarnaast werd met timing bedoeld dat het soms niet uit kwam om dergelijke zaken te bespreken op het moment dat er een casus startte, omdat er geen ruimte was voor de betreffende cliënt of gezin om de handreiking in te vullen door de problematiek die er speelt.

Iets minder harde criteria die werden genoemd als 'voorwaarde' om de handreiking in te zetten, betreft meer inhoudelijke zaken van de casus. Zo moet de handreiking echt meerwaarde kunnen bieden, bijvoorbeeld omdat er behoefte is aan overzicht voor de cliënt en de betrokken hulpverleners. Als alles goed loopt, en de communicatie en afspraken helder zijn bij een casus, bestond er soms minder behoefte aan om de handreiking in een casus in te brengen. Tijd kan dan ook een overweging zijn, omdat het (nu) nog veel extra tijd kost om het document in te vullen.

De handreiking wordt ook gezien als 'nieuw startpunt', omdat je (opnieuw) met elkaar om tafel gaat en de afspraken met elkaar maakt over de toekomst.

Tijdens de interviews bleek dat een aantal professionals toestemming vragen aan de ouders/cliënt of zij de handreiking mogen inzetten, terwijl je de handreiking ook als werkwijze kunt introduceren. Het is de vraag of je voor een werkwijze eerst toestemming moet vragen.

Het beeld is ontstaan dat veel meer voorwaarden worden gesteld aan het gebruik van deze handreiking in een casus. Hier was wel verschil te zien tussen de twee geïnterviewde groepen. Sommige professionals – niet afhankelijk van de professie – waren voorzichtiger met het inbrengen van de handreiking dan de ander. Bij de een wordt de handreiking pas ingezet als de timing goed is, meerdere partijen betrokken zijn die elkaar niet kennen, als het niet voelt als iets 'erbij', als de doelgroep het toelaat, of het wel voldoende rijmt met het eigen behandelplan etc. Het is kennelijk niet in elke casus passend.

Anders dan vooraf bij de pilot werd bedacht, kijken professionals veel minder naar de zorg die geïndiceerd is, maar meer naar de individuele casus of het inbrengen van de handreiking wel of niet van nut is.

Samenwerking met betrokken stakeholders

Met de respondenten is besproken hoe zij de samenwerking hebben ervaren met betrokken stakeholders bij het invullen van de handreiking. De resultaten hiervan worden hieronder puntsgewijs besproken.

De manier van invullen

Tijdens de bijeenkomst op 20 augustus is besproken dat tijdens een MDO de beste manier is om de handreiking in te vullen – dan zijn alle betrokkenen van een casus (fysiek) bij elkaar, en kunnen alle velden besproken en ingevuld worden. In de praktijk bleek dat het niet altijd het geval was dat er een MDO plaatsvond bij elke casus die geschikt werd geacht om de handreiking in te zetten. Hierdoor zijn er verschillen ontstaan bij de manier van invullen van de handreiking.

Sommige professionals hebben inderdaad de handreiking bij het MDO ingevuld – zij maakten een printje van de handreiking, en gingen samen met de professionals de handreiking vullen. Vanwege de Corona crisis was het echter niet altijd mogelijk om elkaar fysiek te ontmoeten. Hierdoor is er soms telefonisch of via de mail contact geweest, maar dit contact kan ook één op één geweest zijn. Hierdoor is de handreiking niet ‘gezamenlijk’ ingevuld, en niet altijd alle betrokkenen zijn gehoord. De behoefte ligt er echter wel bij de respondenten, om de handreiking tijdens een fysiek MDO in te vullen.

Andere betrokken professionals

Niet alle professionals die betrokken zijn bij de casus vinden het een goed idee om de handreiking in te vullen. Dit heeft er soms toe geleid dat de handreiking helemaal niet is ingezet, of slechts ten dele. Er werd soms weerstand gevoeld vanuit andere sociale professionals die betrokken waren in de casus. Hier lag vaak aan ten grondslag dat het wéér een document was om in te vullen. Ook ervaren sommige respondenten dat het de samenwerking juist kon belemmeren, omdat het een tijdrovende klus is om de handreiking in te vullen. Bovendien was er ook een respondent die aangaf dat het als bedreigend kan overkomen om de handreiking te introduceren omdat zij vanuit de uitvoerende zorgaanbieder de handreiking introduceerde, en hierbij het idee had op de verkeerde stoel te zitten – de andere professional was een wijkcoach. Hierin werd ook duidelijk zichtbaar dat er een verschil is tussen regie op behandeling, en regie op het proces. Respondenten merkten dit tijdens het invullen van de handreiking.

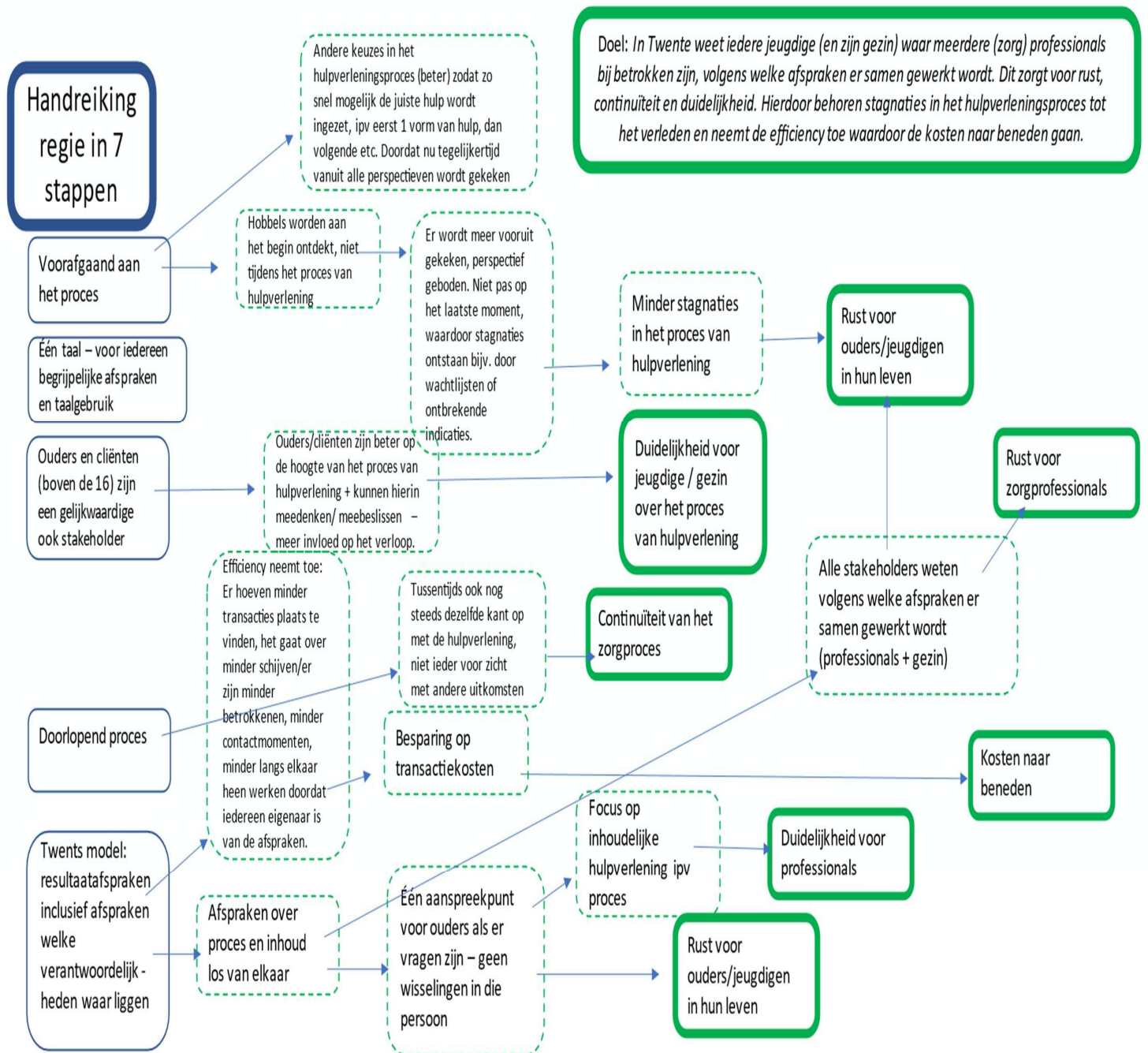
Daar waar de professionals het wel gezamenlijk hebben ingevuld, werd ook ervaren dat het samen invullen werkt als een soort afsprakenoverzicht, wat de samenwerking juist ten goede kan komen. Bovendien helpt het om de afspraken op papier vast te leggen, omdat je dan in de samenwerking elkaar op zaken aan kan spreken, die op papier zijn vastgelegd.

Cliënten/Gezin

Er werd in sommige gezinnen weerstand gevoeld omdat er gesproken werd over de pilot. Dit zorgde ervoor dat niet altijd medewerking werd verleend vanuit de ouders/cliënt. Zij hadden bovendien het idee dat zij als ‘proefkonijn’ werden gebruikt. Dit pleit ervoor om toch een kader mee te geven aan de professionals die hun cliënten informeren over de pilot, en het gebruik van de handreiking. Respondenten hebben ook aangegeven dat zij hier behoefte aan hebben vanuit het ontwikkelteam.

Beleids Theorie Pilot Regie

Hieronder is de beleidstheorie weergegeven van de pilot regie. De tekst in de blokken met de groene dikke rand betreffen de uiteindelijke doelen van de pilot, en verwachte effecten. De punten in de blokken met de blauwe rand geven aan wat de unieke elementen, en activiteiten zijn van de interventie: de handreiking regie in 7 stappen. De tekst in de blokken met groene, onderbroken lijnen, geven de tussenstappen in. De pijlen geven de relatie aan. Deze beleidstheorie is besproken met het ontwikkelteam op 3 november 2020.





Handreiking: regie in 7 samenwerkingsstappen

In sommige gezinnen zijn meerdere professionals betrokken bij een jeugdhulptraject. Bij de start van de jeugdhulp wordt daarom deze handreiking ingevuld. De handreiking helpt bij het vormgeven van de samenwerking en zorgt voor rust en duidelijkheid voor alle partijen.

Leg alle stappen / afspraken samen vast in een document. Gebruik hierbij een duidelijke tijdsplanning. Zijn er voorlopige afspraken? Vermeld dit erbij. Is het lastig om de samenwerking te beginnen of kan er geen consensus worden bereikt? Leg het proces vast en kijk naar voorliggende mogelijkheden van opschaling.

Stap 0. Betrokkenen en start

Wie zijn de betrokkenen bij de casus:

Klik of tik om tekst in te voeren.

Welke betrokkenen hebben de handreiking samen ingevuld en hebben een kopie ervan ontvangen?

Klik of tik om tekst in te voeren.

Datum:

Klik of tik om tekst in te voeren.

Stap 1. Signaleren en starten

Welke signalen zijn er?

Klik of tik om tekst in te voeren.

Waarom vinden we dat er hulpverlening of aanvullende hulpverlening moet starten?

Klik of tik om tekst in te voeren.

Stap 2. Informatie verzamelen

Welke informatiebronnen zijn er rond dit gezin?

Klik of tik om tekst in te voeren.

Welke informatie is er al, en is deze toegankelijk?

Klik of tik om tekst in te voeren.

Hoe komen we aan ontbrekende informatie die belangrijk is voor dit plan?

Klik of tik om tekst in te voeren.

Stap 3. Gewenste situatie vaststellen

Wat is de gewenste situatie voor het gezin en is hier consensus over onder de betrokkenen?

Klik of tik om tekst in te voeren.

Wat en wie is er voor nodig om daaraan mee te werken?

Klik of tik om tekst in te voeren.

Stap 4. Praktisch inhoudelijke afspraken

Wat gaan we doen? Wie doet wat en wanneer (waar neemt wie regie over)? Wie of wat missen we nog om de gewenste situatie (zie stap 3) te bereiken? Is het lastig deze stap in te vullen? Bespreek dan eerst stap 5 en ga daarna terug naar stap 4.

Klik of tik om tekst in te voeren.

Stap 5. Overstijgende procesafspraken

Bespreek met elkaar wie waarover mag bepalen. Wie is waarvoor verantwoordelijk in het hier en nu en in toekomstige situaties (denk hier ook aan eventuele toekomstige crisissituaties). Hulpvraag; is het voor de cliënt duidelijk wie waarvoor verantwoordelijk is?

Klik of tik om tekst in te voeren.

Stap 6. Evaluatie

Hebben we de goede afspraken gemaakt?

Het is van belang om gedurende een casus, en niet enkel bij afsluiting, te toetsen met elkaar of je de goede afspraken hebt gemaakt en dit naast je geformuleerde gewenste situatie (stap 3) legt. Afwijkende meningen hier graag concreet vermelden

Klik of tik om tekst in te voeren.

Maken we stappen richting de gewenste situatie?

Klik of tik om tekst in te voeren.

Wat kan erbij, wat kan eraf?

Klik of tik om tekst in te voeren.

Stap 7. Besluiten en plannen.

Hoe gaan we verder in de toekomst, hoe volg je het proces (of de voortgang) en welke samenwerkingsafspraken zijn hiervoor nodig?

Klik of tik om tekst in te voeren.

Hoe vind je elkaar weer als het nodig is?

Klik of tik om tekst in te voeren.

Op Tijd Dichterbij

Het Ontwikkelteam Op Tijd Dichterbij heeft 3 pilots ontwikkeld rondom het thema Echtscheiding

- Leren van Data en Ervaringen
- Ondersteuning van kinderen en hun omgeving, Scheiding op school
- Onderzoek naar ouders

Aan de hand van bovenstaande volgorde zijn hiervoor het eind en advies rapport, de projectplanning en de eerste tussen rapportage terug te vinden.

Eind- en Adviesrapport Leren van Data en Ervaringen:



Twentse Transformatie

Leren van data en ervaringen



rapport project Leren van Data en Ervaringen
Ontwikkeltafel1, Ontwikkelteam Op Tijd Dichterbij
Enschede, 2021 Annabet Jongkind en Miranda Velthuis
Twentse Transformatie

versie	datum	aanleiding	auteur
0.1	3 februari 2021	Bespreking ontwikkelteam	Annabet Jongkind
0.2	2 maart 2021	Vorbereiding advies	Miranda Velthuis/Annabet Jongkind

Inhoud

1. De Jeugd en Echtscheiding	26
2. Het Ontwikkelteam Op Tijd Dichterbij werkt samen met het OZJ.....	26
3. De Pilot	26
4. Wat hebben we gedaan?	26
5. De resultaten	28
5.1 Evaluatie	28
5.3 Samenwerking OZJ/Story Connect	29
6. Conclusie.....	29
Bijlage 1 planning pilot	30
Bijlage 2 Communicatiekit:	37
Bijlage 3 Verslag werksessie Jeugdhulp Twente	52
Bijlage 4 verslag werksessie januari 2021.....	55

1. De Jeugd en Echtscheiding

Per jaar horen ongeveer 86.000 thuiswonende kinderen in Nederland dat hun ouders uit elkaar gaan. Onderzoek toont aan dat kinderen met gescheiden ouders gemiddeld meer psychosociale problemen hebben (zoals angst, depressie, agressie en concentratieproblemen) dan kinderen zonder gescheiden ouders. Ook blijkt dat relatief veel kinderen met gescheiden ouders in aanraking komen met jeugdhulp en jeugdbescherming. Om ervoor te zorgen dat kinderen in een scheidings situatie uit kunnen groeien tot gezonde volwassenen is het van belang dat kinderen tijdens en na een scheiding steun krijgen vanuit hun sociale omgeving. Het Ontwikkelteam Op Tijd Dichterbij richt zich op het voorkomen van ernstige problemen door de drempel voor ondersteuning te verlagen en /of eerder (specialistische) kennis beschikbaar te maken voor het gezin en haar omgeving. Op deze wijze wil zij de veerkracht van gezinnen in echtscheidings situaties versterken

2. Het Ontwikkelteam Op Tijd Dichterbij werkt samen met het OZJ.

Het project Leren van Data en ervaringen is tot stand gekomen door een samenwerking tussen het OZJ en het Ontwikkelteam Op Tijd Dichterbij.

Op Tijd Dichterbij maakt onderdeel uit van Ontwikkeltafel 1 van de Twentse Transformatie voor meer info zie [plan van doorpak Ontwikkeltafel 1](#).

Het Ontwikkelteam is verantwoordelijk voor het in samenhang ontwikkelen van de 3 inhoudelijke lijnen van Op Tijd Dichterbij. En daarnaast het uitvoeren van de pilot Leren van Data en Ervaringen. Vanaf 2019 experimenteert het [Ondersteuningsteam Zorg voor Jeugd \(OZJ\)](#) met de inzet van de methode Leren en Verbeteren met Ervaringen (LVmE) in de jeugdhulp. Doel is om vanuit de ervaringen van direct betrokkenen in de jeugdhulp (jongeren, ouders en professionals) te komen tot verbeterinitiatieven in de transformatie en samen leren hoe het proces van luisteren tot realiseren tot stand komt. Voor een toelichting op de werkwijze zie [toelichting werkwijze](#).

3. De Pilot

In mei 2020 heeft Ontwikkeltafel 1 samen met Story Connect, het OZJ en Kennispunt een eerste ervaring op gedaan met de methode leren van data en ervaringen.

Op basis hiervan is het Ontwikkelteam Op Tijd Dichterbij uitgenodigd voor een 2^e ronde.

Doel van de pilot is tweeledig:

- 1: Ervaring op doen met de methode om op basis hiervan een advies uit te brengen over de methode als structureel onderdeel van een lerend jeugdstelsel in Twente.
- 2: Onderzoeken of de doelen en projecten die het Ontwikkelteam Op Tijd Dichterbij gesteld heeft passend zijn en waar er bijsturing noodzakelijk is.

Voor de inhoud en planning van de pilot zie bijlage 1

4. Wat hebben we gedaan?

Juni 2020

Start van de pilot en de voorbereidingen, planning wordt gemaakt.

Juli Augustus

De focus van de pilot wordt hoe ouders, kinderen en hulpverleners de zorg in Twente ervaren als zij mede te maken hebben met problemen door echtscheiding.

We willen graag breed ervaringen ophalen en de uitkomsten delen. Daarvoor is het nodig om een brede "Regionale Coalitie" te vormen. Naast de betrokken instellingen van Ontwikkeltafel 1 willen we hiervoor het Twentse platform Scheiding en Omgang betrekken.

De ervaringen zullen digitaal verzameld worden d.m.v. een link die per mail en What's app verspreid wordt.

September

Vormen van de Regionale Coalitie loopt vertraging op, na presentatie in platform scheiding en omgang weinig animo voor actieve deelname. Er wordt besloten om het tot het netwerk van de Ontwikkeltafel en Ontwikkelteam te beperken.

Oktober

Vertelpunt is geopend en de voorbereidingen voor de duidingssessie in november en december vinden plaats. Er wordt een plan gemaakt voor een verteltafel voor jongeren, deze leveren nl tot nu toe geen input in het vertelpunt. Er worden onduidelijkheden ervaren in de samenwerking met OZJ/Story Connect. Dit wordt besproken en programma van Story Connect wordt aangepast aan de vraag van de Ontwikkeltafel. Er wordt een communicatie tool kit ontwikkeld door het OZJ om de onduidelijkheden op te lossen.

Zie bijlage 2

November

Eerste duidingssessie vindt plaats op 23 november 2020 op basis van ... verhalen uit Twente en de andere regio's. Er nemen ... ? genodigden deel aan de sessie. Ontwikkelteam en gasten. Doel is ervaring opdoen met narratief evalueren en eerste acties formuleren: delen en inzichten opbouwen. Op basis van deze sessie zal Kennispunt voor de 2^e duidingssessie data aanleveren.

Opbrengst duidingssessie:

Afgesproken is dat we met twee acties een eerste stap zetten:

1. Bundelen wat we gezamenlijk weten van het preventieve aanbod in de regio.
2. Verkennen hoe we JIM breder kunnen inzetten.

Voor rapportage OZJ zie bijlage 3

December

Oproep voor meer verhalen wordt uitgezet en ook wordt gezocht naar jongeren die hun verhalen willen delen. Opbrengst is onvoldoende en de tweede Duidingssessie wordt uitgesteld naar januari 2021. Vertelpunt sluit op 31 december.

Story Connect doet een voorstel voor een regulier vervolg op de pilot. Deze sluit niet aan bij de wensen van de werkgroep (Miranda Velthuis en Annabet Jongkind)

Januari 2021

Tweede Duidingssessie vindt plaats, op basis van... verhalen uit Twente en de andere deelnemende regio's. Er zitten verhalen over echtscheiding en over andere thema's in de hulpverlening. Er nemen ? genodigden deel aan de sessie.

De verteltafel voor jongeren wordt afgelast door gebrek aan deelnemers.

Doelen duidingssessie 18 januari 2021

Ervaring opdoen met narratief evalueren en eerste acties formuleren: delen en inzichten opbouwen. Ervaringen koppelen aan data Kennispunt.

Opbrengst (nav) duidingssessie 18 januari 2021:

Inhoud

- Vergroten deskundigheid professionals
- Luister naar de Stem van het Kind

Vorm

- Positieve ervaringen over het werken met narratieven.
- Tijdsintensief

De data van Kennispunt ontbreken door onduidelijkheden in de communicatie.

Voor rapportage OZJ zie bijlage 4

De pilot wordt geëvalueerd met het OZJ en de 3 betrokken regio's geëvalueerd met Story Connect. Besproken is hoe de ervaringen op de verschillende plekken in het land zijn aangaande het werken met Storyconnect/Werken met ervaringen. Miranda Velthuis is hierbij aangesloten.

Februari 2021

Schrijven rapportage.

Maart 2021

Het Ontwikkelteam gaat met de opbrengst aan de slag:

- Koppelen opbrengsten duidingssessie 1 en 2 op basis van de inhoud.
- Koppelen inhoudelijke opbrengst aan lopende trajecten binnen Op Tijd Dichterbij (bijv. onderzoek Annemarie en samenwerking Villa Pinedo/Esther). (borging uitkomsten)
- Koppelen inhoudelijk opbrengst aan lopende trajecten buiten het Ontwikkelteam, zoals BRAM, JPT, etc. Of in ieder geval onderzoeken. (borging uitkomsten)
- Uitwerken van bovenstaande in een advies nota, ter bespreking in Procesteam en met bestuurlijk trekkers.

5. De resultaten

5.1 Evaluatie

Succespunten:

- Het is gelukt om de voorbereiding, organisatie en facilitering van de twee sessies te organiseren.
- Ondanks Corona is het de werkgroep gelukt om ruimte te maken voor het vormgeven en uitzetten van de pilot.
- Er zijn ... ervarings verhalen verzameld in Twente
- De twee sessies hebben de deelnemers inzichten gegeven.
- We hebben kennisgemaakt met een mooie methodiek waarin veel ruimte is voor de ervaringen van hulpverleners en ouders.
- De reacties van de deelnemers waren overwegend positief
- We hebben inhoud opgehaald voor de lopende projecten van Op Tijd Dichterbij

Aandachtspunten:

- Er dient een goede taak en rolverdeling te zijn tijdens de samenwerking met externe partij.
- Hoe kunnen we de ervaringen van jongeren ophalen?
- Het richten van de vraag en het inrichten van de coalitie kost veel tijd en aandacht.
- Twee ontwikkeltrajecten naast elkaar (OZJ en Ontwikkeltafel) geeft veel ruis.

5.3 Samenwerking OZJ/Story Connect

De samenwerking met het OZJ verliep niet zonder slag of stoot, er speelde onduidelijkheid over de methodiek en hoe de verschillende taken en verantwoordelijkheden verdeeld werden. Dit bracht een ongemakkelijk gevoel aan weerszijde teweeg.

6. Conclusie

Op basis van de ervaringen op gedaan in de pilot komt de werkgroep tot de volgende conclusie:

- De methode leidt tot nieuwe inzichten voor de deelnemers, dit zou een meerwaarde kunnen hebben voor beleidsmakers om hun plannen te toetsen aan de verhalen van hulpverleners en ouders/jongeren.
- De werkwijze lijkt geschikt voor het langdurig monitoren van een proces, waardoor de tijd die de inrichting van een vertelpunt, het organiseren van een coalitie maar één keer ingezet hoeft te worden en het ophalen van ervaringen en de daarop volgende duidingssessies meerdere keren uitgevoerd kunnen worden.
- De werkwijze lijkt ook geschikt om dichtbij de werkvloer in te zetten. De verkregen feedback kan vertaald worden door professionals naar hun werkwijze.
- De inzichten die verkregen zijn uit de twee duidingssessies zijn bruikbaar voor de lopende projecten van het Ontwikkelteam Op Tijd Dichterbij. Hoe dit plaats vindt is aan het Ontwikkelteam op Tijd Dichterbij en zal in de advies nota verwerkt worden.
- De geformuleerde acties die buiten deze projecten vallen zullen ondergebracht moeten worden bij andere initiatieven om te voorkomen dat ze niet meer worden uitgevoerd.
- Kennispunt is van af het begin betrokken geweest bij het project. Het is niet gelukt om het experiment voor het combineren van de data van Kennispunt en de opgehaalde ervaringen in een duidingssessie te combineren. Dit experiment was mede op initiatief van het OZJ. Het lijkt van belang om deze uitkomst van het experiment met het OZJ te delen zodat hiervan geleerd kan worden. En misschien op een andere wijze naar de data wel toegevoegd kunnen worden.

Enschede, maart 2021

Miranda Velthuis
Annabet Jongkind

Bijlage 1 planning pilot

Storycycle-Plan & Tijdsplan Regio Twente LVmE 2020 voor OZJ

Inleiding

Onderstaande overzicht is het StoryCycle-plan van het traject 'Leren en Verbeteren met Ervaringen' binnen de Regio Twente. Het StoryCycle-plan en het daarin opgenomen tijdsplan zijn gebaseerd op de globale planning zoals die omschreven is in het trajectplan 'Leren en Verbeteren met Ervaringen voor OZJ 2020' en op de goedgekeurde offerte tussen StoryConnect, OOG en OZJ dd 24 april 2020.

Hoe het traject daadwerkelijk verloopt, bepaalt de lokale coalitie. StoryConnect & OOG passen zich binnen de kaders zoals we omschreven hebben in het trajectplan aan de lokale wensen en planning aan, waarbij vanuit OZJ wel het streven is om eind dit jaar het traject afgerond te hebben. De lokale coalitie kan altijd zelf bepalen om door te gaan met het traject.

Het traject bestaat uit 3 [SIDE StoryCycles](#), die gedurende de looptijd van het traject doorlopen worden. Alle regio's werken met hetzelfde vertelpunt en doorlopen dezelfde cycli. Daarbinnen kunnen regio's accenten aanbrengen. Een overzicht van het traject:

Beoogd/Cyclus	Opgave vertalen naar teams en medewerkers	Vertelnetwerk opbouwen	Database met warme data en ervaringen	Vijf regionale evaluaties t.o.v. opgave	Acties verbeteren bijdrage aan het gewone leven
Opstart-cyclus	Vertaling maken	In kaart brengen wie te benaderen. Met name via aanbieders	Response evalueren op gewenste diversiteit		
Tempo-cyclus	Eventuele update	Eventueel aansporen en/of verder uitbouwen	We doen het met wat we hebben	Evaluatie om te oefenen met proces	Indentificeren => actiehouders
Actie-cyclus		Onderhouden door communicatie en/of uitnodigen voor delen tweede ervaring	Patroonevaluatie als input voor evaluaties	Narratief Evalueren	Indentificeren => actiehouders

De drie StoryCycli bestaan op hoofdlijnen uit de onderstaande activiteiten:

- **Opstart-cyclus:** Het doel van de opstart-cyclus is om het lokale team te informeren over het traject en om de benodigde activiteiten uit te voeren en/of in werking te zetten om de kans te vergroten dat de andere twee cycli het beoogde resultaat opleveren. Die kans is voor het overgrote deel afhankelijk van de inzet van het lokale of regionale team.
- **Tempo-cyclus:** De tempo-cyclus heet zo omdat het nu zaak is om druk op de ketel te houden en tempo te maken. De basis hiervoor is wat er in de opstart-cyclus al bereikt is. Daarop bouwen we voort. In die zin is het behalen van het beoogde resultaat grotendeels afhankelijk van de resultaten van deze cyclus.

- **Actie-cyclus:** In de Actie-cyclus ligt de focus op de uitvoer van de opgehaalde verbetervoorstellen en acties en het monitoren van het effect ervan op de opgave.

In het onderstaande tijdspad zijn de verschillende cycli en de bijbehorende stappen verder uitgewerkt.

De **beoogde resultaten** van het traject zijn:

1. In elke deelnemende regio is de regionale/lokale opgave vertaald naar opgaven voor de betrokken organisaties en teams.
2. In elke deelnemende regio (en idealiter boven-regionaal) is een actief vertelnetwerk van mensen die regelmatig ervaringen delen.
3. In elke deelnemende regio heeft de lokale coalitie een evaluatie uitgevoerd van de leefwereld van kinderen, jongeren en gezinnen t.o.v. de opgave door inzichten op te bouwen in de huidige praktijken op basis van recente ervaringsverhalen en warme data vanuit zoveel mogelijk geledingen en perspectieven van de samenleving.
4. Elke deelnemende regionale/lokale coalitie heeft n.a.v. de evaluatie passende acties geformuleerd en liefst besloten die door te voeren

Regionale coalitie

De regionale coalitie is een actieve groep mensen met een breed netwerk naar en binnen de Vertelpopulatie. De bedoeling is dat zij het traject op regionaal en lokaal niveau helpen tot een succes te maken. Nauwe warme banden binnen het lokale vertelnetwerk is dus een grote pré, zodat ze ook daadwerkelijk de verschillende doelgroepen kunnen stimuleren om hun ervaringen te laten delen. Idealiter bestaat de regionale coalitie uit ongeveer 7 personen.

Te denken valt aan de volgende partijen: transformatiemanager, projectleiders of programmaleiders, beleidsambtenaren binnen gemeenten, wijkteams/ wijkcoaches, zorgaanbieders, cliënten, kennisinstituten.

In de Regio Twente bestaat de regionale coalitie uit de volgende personen:

	Organisatie/ partij	Contactpersoon (rol/functie)	Mogelijke vertelpopulatie/ bijdrage
1.	Regio Twente	Annabet Jongkind (projectleider Ontwikkeltafel #1)	
2.	Platform Scheiding & Omvang	ntb	<ul style="list-style-type: none"> - Kinderen en/of jongeren in een echtscheidingssituatie - Ouders/ verzorgenden - Professionals
3.	Kennispunt Twente	Irene Welten	Harde data rond echtscheidingssituaties in regio Twente
4.	Gemeente Hengelo/ Wijkkracht Hengelo	Kirsten Boelen	<ul style="list-style-type: none"> - Ervaringen vanuit Gemeente perspectief - Professionals (WMO/ wijkteams?) - Zorgaanbieders

5.	Wijkteams Enschede		<ul style="list-style-type: none"> - Zorgaanbieders/ professionals - Kinderen - Jongeren - Ouders
6.	Gemeente Almelo		<ul style="list-style-type: none"> - Zorgaanbieders/ professionals - Kinderen - Jongeren - Ouders
7.	Villa Pinedo		<ul style="list-style-type: none"> - Zorgaanbieders/ professionals - Kinderen - Jongeren - Ouders
8.	Ontwikkeltafel #3 Onderwijs & Zorg en/of Interprofessionele teams	Gideon Sterkenburg/ Kate Snellers (projectleiders) ... (stagiaire die toolkit voor onderwijzers ging onderzoeken) Renee Peeters (?)	Onderwijs <ul style="list-style-type: none"> - Onderwijzend personeel

Focus/ Opgave Regio Twente

Ontwikkeltafel #1: In Twente groeit de jeugd op in haar eigen omgeving.

Deze ontwikkeltafel bevat 3 sporen:

1. Op tijd dichtbij
2. Regie
3. Intensief Integraal

De ambitie voor spoor 1 = Over 5 jaar kunnen gezinnen er op vertrouwen dat er laagdrempelige ondersteuning is op de plekken waar opvoed- en opgroei-uitdagingen zijn. Met deze ambitie denken we complexe en ernstige problematiek te kunnen voorkomen.

Er op tijd dichterbij zijn door vroegtijdig passende ondersteuning te bieden.

Focus tijdens het traject LVmE 2020 ligt op het versterken van de veerkracht van het gezin, waarbij 'echtscheiding' een rol speelt. Hier gaan we de verteldoelgroepen op bevragen. WE zoeken daarin ook bewust de verbinding met het onderwijs. Ontwikkeltafel #3 haakt daarom op dit punt ook aan in dit traject. In de regio worden namelijk in het onderwijs interprofessionele teams op scholen gevormd.

@Annabet: Wil jij de bovenstaande tekst waar nodig aanpassen, zodat de focus er ook in jullie eigen bewoordingen staat? Deze wil ik namelijk ook gebruiken in bijvoorbeeld communicatie & PR naar buiten toe als we vertellen over wat we binnen dit project aan het doen zijn. Hoe meer ik daarbij aansluit bij jullie terminologie, hoe beter de regio Twente zich erin zal herkennen. 😊

Vertelpopulatie

Binnen de Regio Twente zijn voor de focus/opgave de volgende doelgroepen te benoemen, die gevraagd zullen worden om ervaringen te delen (vertelpopulatie):

- Kinderen en jongeren in echtscheidings situatie
- Ouders in echtscheidings situatie
- Professionals, die ouders en/of kinderen en/of jongeren hierin begeleiden

- Zorgaanbieders
- Wijkcoaches, wijkteammedewerkers
- Onderwijzend personeel PO, VO, MBO

Het perspectief vanuit de Gemeente, of vanuit leidinggevend personeel is al wel bekend.

Gedurende het traject zullen vanuit de deelnemende organisaties in de regionale coalitie deze verschillende doelgroepen expliciet benaderd worden om ervaringen te delen, bv tijdens vergaderingen, na afloop van een afspraak, etc. Zie hiervoor de communicatiekit.

Deze doelgroepen zijn onder te verdelen in 4 leeftijdscategorieën:

1. Kinderen 0 - <12 jaar
2. Jongeren 12 - 18 jaar
3. Ouders, verzorgende, familie
4. Professionals

Tijdspad

Afkortingen personen:

AJ = Annabet Jongkind (Projectleider Ontwikkeltafel #1 Regio Twente)

IW = Irene Welten (Kennispunt Twente)

MV = Miranda Velthuis (Tactus)

FtD = Frédérique te Dorsthorst - de Muij (StoryConnect , 1e aanspreekpunt voor Regio Twente OZJ)

MK = Marco Koning (StoryConnect)

Datum	Wat/ Actie	Wie	Resultaat
17 juni 2020	Opstartsessie	AJ, IW, MV, MK, FtD, e.a.	Regio Twente is opgelijnd in het traject. Indeling traject in 3 StoryCycli is helder Vervolgacties binnen Opstartfase zijn besproken
17 juni - 24 aug 2020	bepalen focus binnen Regio Twente bepalen regionale coalitie met wie we traject gaan doen bepalen vertelpopulatie binnen Regio Twente, gebaseerd op de gekozen focus bepalen langs welke kanalen we de vertelpopulatie gaan uitnodigen om te delen bepalen wanneer traject succesvol is voor de Regio Twente (zie ook focus traject)	Regionale Coalitie	Als VP live is, kunnen we direct starten met mensen uitnodigen om ervaringen te delen

Datum	Wat/ Actie	Wie	Resultaat
17 juni - 24 aug 2020	<ul style="list-style-type: none"> - Maken StoryCycle-plan Regio Twente - Maken Communicatiekit Regio Twente - Online klaarzetten/ opnemen uitlegfilm over traject LVmE - Maken korte uitleg wat een rijke ervaring is 	FtD	Nieuwe deelnemers van bv de regionale coalitie kunnen uitleg en bedoeling van het traject makkelijk terug vinden.
24 aug 2020	Vertelpunt OZJ live	HvG, MK, FtD	delen kan starten Zie ook * hierboven.
29 sept 2020	<p>1e deelacties + vertelpopulaties benaderen en uitnodigen Afspraken: Miranda en Annabet maken 29/9 lijstje met namen en emailadressen en organisaties. En wie benadert wie? En sturen deze naar Frederique. We krijgen dan de links terug. Danielle hoopt dan aan het eind van de donderdag de mails te kunnen versturen. Vragen m.b.t. techniek vertelpunt zijn voor Frederique</p> <p>Danielle krijgt Toolkit Twente van Frederique toegestuurd. Danielle maakt uitnodigings voorstel</p>	Ontwikkelteam eventueel aangevuld met leden van Regionale Coalitie, die al bijgepraat zijn.	- eerste ervaringen worden gedeeld
13 Oktober	2x per week een update vanuit StoryConnect aan regionale coalitie van de responses	FtD, MK	- snel bijsturen als delen tegen valt of als bepaalde perspectieven ontbreken
7 sept	<p>Aanhaken platform Scheiding & Omvang en de MaDi's uit Almelo, Hengelo en Enschede</p> <p>Start deelacties vanuit hun achterban</p>	AJ	
21 sept 2020	<p>Einde opstart-cyclus en Start Tempo-cyclus</p> <p>Teambijeenkomst met de regionale coalitie organiseren in deze week</p>	FtD, MK, deelnemers regionale coalitie	doornemen stavaza SC laat overzicht zien van opgehaalde Response Hebben Opgave of Vertelnetwerk een update nodig? Indien ja, wat zijn de acties?

Datum	Wat/ Actie	Wie	Resultaat
21 sept - 26 okt 2020	Delen en ophalen ervaringen	Regionale coalitie	- Narratieve database wordt gevuld met ervaringen van de in de opstartfase benoemde vertelpopulatie
26 okt	SC start met formuleren neutrale observaties als input voor de regionale evaluatie	FtD, MK	
13 oktober 2 ^e week November	Projectteam stand van zaken. Brede Sensemakingevaluatie-Bijeenkomst. In de week van 26 okt. Data van Irene nav vraag Annabet die al gemaïld is.	Deelnemers regionale coalitie, enkele aanbieders, bij voorkeur ook een wethouder, FtD, MK	- concrete geïdentificeerde acties gebaseerd op de opgehaalde warme data uit de narratieve database
26 okt - 23 nov	Actie-cyclus	Regionale coalitie	uitvoer en/of uitzetten van de acties uit de sensemakingsessie Resultaten van de sensemakingsessie communiceren naar het vertelnetwerk verder initiëren en stimuleren van delen van ervaringen binnen het vertelnetwerk
15 nov	SC start met een boven-regionale patroonevaluatie	HvG, FtD, MK	- versnellingsdocumentatie
8 december	Finale duidings sessie	Deelnemers regionale coalitie, enkele aanbieders, inkoop en bij voorkeur ook een wethouder, FtD, MK	- concrete geïdentificeerde acties gebaseerd op de opgehaalde warme data uit de narratieve database
23 nov - ev	Afronding Actie-cyclus	Deelnemers regionale coalitie	Uitvoer en/of uitzetten van de acties uit de sensemakingsessie Resultaten terugkoppelen naar het vertelnetwerk Verder initiëren en stimuleren van delen van ervaringen binnen vertelnetwerk

Bijlage 2 Communicatiekit:

De Communicatiekit is bedoeld voor de regionale organisaties in de regio Twente die meedoen aan het traject 'Leren en Verbeteren met Ervaringen'. De Communicatiekit geeft handvatten en bevat kant-en-klare teksten die kunnen worden gebruikt in de verschillende fases van een traject. Hiermee ondersteunt de Communicatiekit alle deelnemende organisaties in Twente om het traject tot een succes te maken.

Natuurlijk staat het jullie altijd vrij om de teksten naar eigen inzichten aan te passen aan de doelgroepen voor wie jullie het gebruiken.

Inleiding: korte uitleg traject 'Leren en Verbeteren met Ervaringen'

Het traject 'Leren en Verbeteren met Ervaringen' heeft als doel om de OZJ veranderopgave 'Verbeteren wijkgericht werken met de leefwereld als vertrekpunt' te ondersteunen en bij te dragen aan het versterken van een lerend jeugdlandschap. StoryConnect en OOG ondersteunen hierin meerdere regio's of lokale coalities met een arrangement 'Leren en Verbeteren met Ervaringen' (LVmE).

StoryCycle

In een arrangement doorloopt een regio of lokale coalitie een aantal maal de StoryCycle leer- en verbetercyclus (zie figuur).

Deze cyclus bestaat uit vier fasen:

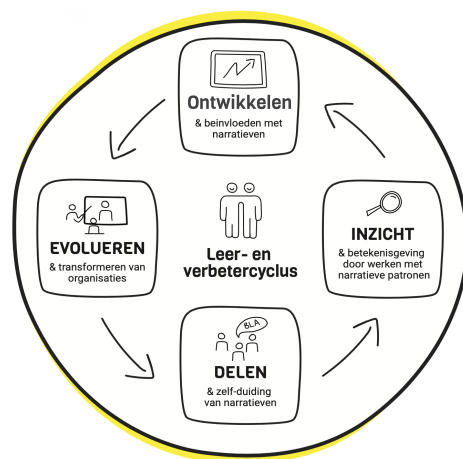
1. Delen
2. Inzicht
3. Ontwikkelen
4. Evolueren

In de fase '**Delen**' delen jongeren, ouders/verzorgers en professionals die met jeugdhulp in de regio te maken hebben (gehad) via een online Vertelpunt hun ervaringen. In het Vertelpunt beantwoordt de verteller ook een aantal vragen over het gedeelde verhaal en zichzelf (zelfduiding). Daardoor wordt de betekenis van de ervaring voor de verteller (warme data) en informatie over de verteller (harde data) gekoppeld aan het verhaal (het narratief) zelf. Op deze manier delen de vertellers tegelijkertijd kwalitatieve en kwantitatieve data over hun beleving van ondersteuning en jeugdhulp.

In de fase '**Inzicht**' bouwen vertegenwoordigers van de regionale of lokale coalitie in een werksessie samen inzichten op over het gekozen thema of de focus. Dit gebeurt op basis van de narratieve data, waar relevant aangevuld met beschikbare monitoring informatie (regionale factsheets, spiegeldata, productiegegevens, benchmarks, etc.). De deelnemers zetten de inzichten om in ideeën voor verbeteringen en interventies.

In de fase '**Ontwikkelen**' werken de regionale of lokale coalities de verbetervoorstellen en interventies verder uit in concrete acties of plannen. Ze houden daarbij rekening met de eerder opgedane inzichten. En ze gebruiken hun kennis van de lokale context én professionele kennis en ervaring om te komen tot passende vorm en inhoud. Concrete afspraken worden gemaakt wie wat gaat doen, welke regelruimte er is en hoe men elkaar informeert over de voortgang.

In de fase '**Evolueren**' worden de interventies door de regionale of lokale coalities uitgevoerd en doen deze hun werk in de samenleving.



Wijkgericht werken met de leefwereld als vertrekpunt

Het traject LVmE draagt primair bij aan de OZJ veranderopgave 'Verbeteren wijkgericht werken met de leefwereld als vertrekpunt' van Landelijk Ambassadeur Mario Nossin. Het traject sluit aan op de vijf 'Basisfuncties voor lokale teams' en de concepten van het team KijkINDeWijk. OZJ biedt financiële ondersteuning voor de uitvoering van het arrangement in een aantal regio's of lokale coalities. De volgende regio's zijn door OZJ geselecteerd voor 2020:

- Regio Twente
- Regio Flevoland
- Regio Groningen - Gemeente Westerkwartier
- Regio Zeeland

Meer regio's kunnen gebruikmaken van het arrangement, maar dienen zelf de ondersteuning te financieren. Neem hiervoor contact op met Erwin Duurland, programmaleider 'Leren en Verbeteren met Ervaringen', van StoryConnect: erwin@storyconnect.nl.

Lokale inzichten, verbetervoorstellen, interventies en lessons learned zullen worden vertaald naar het landelijk niveau, zodat alle kinderen en jongeren hier profijt van hebben.

Informatiepakket voor het traject 'Leren en Verbeteren met Ervaringen'

Het traject LVmE binnen je eigen organisatie meer toelichten? Wil je alles nog eens rustig doorlezen na de opstartsessie? Daarvoor is een informatiepakket beschikbaar. Deze bestaat uit:

Storycycle-plan

Hierin staat alle informatie die de lokale coalitie nodig heeft om dit traject tot een succes te maken. Ook is hier een tijdspad in opgenomen, zodat jullie enigszins weten wanneer jullie wat moeten doen of plannen gedurende het traject.

Communicatiekit

In de communicatiekit staat alle informatie die nodig is om via diverse communicatiekanalen ruchtbaarheid te geven aan het traject. De voorgestelde teksten kunnen en moeten altijd vertaald worden naar de lokale context.

Presentaties

Tijdens de opstartsessie heb je een set slides gezien aan de hand waarvan we het traject hebben uitgelegd. Deze set hebben we zowel in een powerpoint als in een keynotes-versie. Als je (een deel van) deze slides intern wilt gebruiken, laat het ons dan even weten: frederique@storyconnect.nl

Filmpje met uitleg traject

Ook hebben we een kort filmpje gemaakt met de uitleg van het traject en de verschillende fases daarin. Je kan dit intern gebruiken tijdens een vergadering bijvoorbeeld, of je zet het op je website. Wil je het filmpje ontvangen? Stuur een mailtje naar frederique@storyconnect.nl

FAQ

In de 'FAQ' staan de meest gestelde vragen over het traject. Het is een onderdeel van deze communicatiekit. Je kan deze vragen -of een aantal ervan- ook intern op jullie website bij de informatie over dit traject zetten. Zo voorkom je dat je zelf regelmatig dezelfde vragen moet beantwoorden.

Krijg jij vragen die niet op de FAQ staan? Laat het ons dan weten. Gedurende het traject zal dit document zeker een update krijgen.

Het traject 'Leren en Verbeteren met Ervaringen' in 10 stappen

Het traject 'Leren en Verbeteren met Ervaringen' is uitgebreid beschreven in het trajectplan en in het Storycycle-plan. Enkele regio's hebben aangegeven dat ze behoefte hebben aan een overzicht van alle stappen, zodat ze helder hebben wat ze moeten doen.

De onderstaande stappen komen overeen met het tijdspad dat in het Storycycle-plan van jouw regio beschreven staat.

Stap 1 = Organiseren van een Opstartsessie met vertegenwoordigers van de beoogde regionale of lokale coalitie. Tijdens deze bijeenkomst krijgt iedereen uitleg over het traject en wat er van hen verwacht wordt. Ook wordt het Vertelpunt getoond en kunnen deelnemers een eerste ervaring delen.

Stap 2 = De uitgenodigde organisaties bepalen samen wie de regionale of lokale coalitie vormen gedurende het traject. Deze organisaties worden, inclusief een contactpersoon doorgegeven aan de contactpersoon van StoryConnect/ OOG, die het traject begeleiden. Zij maken dan unieke links aan die de organisaties kunnen delen in hun vertelnetwerk (zie stap 3 en 4)

Stap 3 = De regionale of lokale coalitie bepaalt wat de focus binnen de regio wordt gedurende het traject. Op basis hiervan kunnen jullie samen bepalen wanneer het traject succesvol is en welke doelgroepen uitgenodigd gaan worden om te vertellen (= het vertelnetwerk).

Stap 4 = De regionale of lokale coalities nodigen de vertellers in hun vertelnetwerk uit om ervaringen rond de gekozen focus in het digitale vertelpunt te delen. Zij doen dit door de unieke links die zij ontvangen hebben te verspreiden in hun vertelnetwerk, inclusief een korte uitleg wat de focus is.

Stap 5 = Na ongeveer 2 – 4 weken komt de regionale of lokale coalitie en de contactpersonen van StoryConnect/Oog weer in een teambijeenkomst bij elkaar om op basis van de eerste opgehaalde ervaringen te bekijken of het vertelnetwerk compleet is, of dat er nog groepen ontbreken. Tijdens deze teambijeenkomst krijgt de regionale of lokale coalitie ook meer informatie over de evaluatie- en ontwikkelingsessies, de zogenaamde duidingssessies.

Stap 6 = (Opnieuw) uitnodigen van vertellers om ervaringen te delen via diverse communicatiekanalen.

Stap 7 = 1^e evaluatie- en ontwikkelingsessie met de lokale coalitie, eventueel aangevuld met enkele andere genodigden, zoals ervaringsdeskundigen, jongeren, beleidsmakers. Deze sessie wordt door de contactpersonen van StoryConnect/OOG samen met een (deel van) de regionale of lokale coalitie voorbereid.

Het resultaat van deze 1^e duidingssessie is een set mogelijke interventies of verbetervoorstellen, die in de weken erna in acties omgezet worden in de organisaties van de regionale of lokale coalitie.

Stap 8 = Opbrengst van de evaluatie- & ontwikkelsessie wordt gedeeld in het vertelnetwerk via diverse communicatiekanalen. Door ook aan de vertellers te laten zien wat dit traject oplevert, nodigen jullie hen direct uit om opnieuw ervaringen te delen.

Opnieuw je netwerk benaderen en hen uitnodigen om te delen, zal ook in deze fase van het traject weer nodig zijn. Alleen dan blijft de continuïteit van het delen gewaarborgd.

Stap 9 = Finale evaluatie- & ontwikkelsessie. Dit is het sluitstuk van het traject. De voorbereiding ligt wederom in handen van de contactpersonen van StoryConnect/ OOG samen met een (deel van) de regionale of lokale coalitie.

Stap 10 = Opbrengst van het traject via diverse communicatiekanalen breed delen in de regio en de opgehaalde acties uitvoeren.

Regio Twente focust op ‘Kinderen en Jongeren in Echtscheidingsituaties’

De regionale coalitie bepaalt samen de focus binnen het traject. Op basis daarvan kunnen we ook van te voren vaststellen wat de succesfactoren zijn en wie we uitnodigen om ervaringen te delen. Natuurlijk willen we dat zoveel mogelijk mensen hun ervaringen met de Twentse jeugdzorg in het algemeen gaan delen, maar door *ook* een focus aan te brengen, voorkom je dat het uitnodigen van vertellers, bijvoorbeeld, een soort schot hagel wordt.

Bij de uitnodiging van het vertelnetwerk en voor de duidingssessies leggen we de focus binnen Twente op kinderen en jongeren in echtscheidingsituaties. [*@Annabet: graag tekst enigszins uitbreiden. Zodat helder is wat we met dit thema beogen*]

We zijn op zoek naar ervaringen van of over kinderen en jongeren, van wie de ouders of verzorgers scheiden. Iedereen beleeft de scheiding van zijn of haar ouders of verzorgers op een andere manier. En niet iedere scheiding is hetzelfde. Waar lopen kinderen en jongeren hierin tegen aan? Wat maken ze mee? Voor de één stort te wereld in en hij of zij loopt op allerlei vlakken vast. De ander lijkt er ogenschijnlijk niet onder te lijden. Juist de diversiteit van de verhalen en de vertellers, maakt dat we een completer beeld krijgen wat er zoal speelt rond deze problematiek. En vooral ook dat we een beeld krijgen wat we binnen Jeugdhulp Nederland wél moeten doen voor kinderen en jongeren in een echtscheidingsituatie en wat niet.

De opgehaalde ervaringen in het digitaal vertelpunt helpen ons om dit thema vanuit verschillende perspectieven te bekijken en ervan te leren.

Succesvol Delen

Gedurende de hele doorlooptijd van het traject kunnen uitgenodigde deelnemers 24/7 ervaringen delen via het voor het traject LVmE ontwikkelde Vertelpunt.

Het digitale Vertelpunt

Via het online Vertelpunt kunnen mensen die op wat voor manier dan ook met ondersteuning of jeugdhulp te maken hebben (gehad), hun ervaringen delen. Het zijn de kinderen en jongeren zelf natuurlijk, die door de lokale coalities uitgenodigd worden om hun eigen ervaringen te delen. Maar ook het perspectief van ouders/verzorgers of andere volwassenen, vrienden en familie rondom de jeugdigen over de jeugdhulp aan hun pupil is van belang om op te halen en natuurlijk ook de ervaringen van de professionals in de zorg, in het onderwijs, in de wijk, etc.

Door ervaringen vanuit verschillende perspectieven te verzamelen, krijgt de lokale coalitie rijkere en completere inzichten.

Het Vertelpunt zelf is voor alle regio's en lokale coalities gelijk. Het ontwerp sluit aan bij de landelijke veranderopgave om het gewone leven van jeugdigen te versterken en heeft daarom een breed toepassingsgebied. Regio's en lokale coalities kunnen inspelen op bepaalde thema's en aandachtsgebieden door gericht relevante groepen vertellers uit te nodigen om ervaringen te delen.

Gezocht: Organisaties uit alle facetten van het leven van jeugdigen

Het netwerk van de lokale organisaties die betrokken zijn bij de uitvoering van het traject is essentieel om voldoende vertellers te bereiken uit alle relevante facetten van het leven van kinderen en jongeren: Van scholen, clubs en verenigingen tot huisartspraktijken, wijkvoorzieningen en jeugdhulpaanbieders. Zij krijgen een verzoek om ten behoeve van het traject hun leerlingen/ leden/ cliënten/ medewerkers gericht uit te nodigen om ervaringen te delen.

Unieke link per deelnemende organisatie

Iedere deelnemende organisatie krijgt een unieke link, waarmee zij vertellers uit hun netwerk kunnen uitnodigen om ervaringen rond jeugdhulp te delen. Op basis van deze link worden bepaalde vragen in het Vertelpunt automatisch ingevuld en hoeven deze vragen niet aan de verteller te

worden gesteld. Hoe minder vragen, des te groter de kans dat de verteller alle vragen in het Vertelpunt (zorgvuldig) beantwoordt.

De contactpersoon van de regionale of lokale coalitie vult in de opstartfase een tabel in met de verschillende organisaties, die gaan delen. Bij voorkeur wordt ook aangegeven in welke leeftijdscategorieën, de kinderen en jongeren zitten, waarover een ervaring gedeeld wordt. Dit scheelt weer een vraag in het Vertelpunt. Heeft een organisatie met zowel kinderen als jongeren te maken, dan is de leeftijdscategorie 'onbekend'. In dat geval zal in het Vertelpunt een extra vraag verschijnen over de leeftijd van het kind of jongere waarover verteld wordt.

Voor gebruik in algemene communicatie over het traject, zoals in algemene berichten en op social media, is een algemene link beschikbaar. Het dringende advies is om deze zo min mogelijk te gebruiken voor het bereiken van vertellers. Benader groepen vertellers zoveel mogelijk gericht via e-mails met een specifieke link per groep.

Sluiten er gedurende het traject nog andere organisaties aan die in hun netwerk ook ervaringen willen gaan ophalen, *dan zal er ook voor hen een unieke link gemaakt worden*. Stuur dus niet zomaar jouw eigen link naar een andere organisatie.

Het uitnodigen kan via verschillende communicatiekanalen, maar gebeurt bij voorkeur via e-mail. We merken dat de laatste tijd whatsapp ook goed werkt.

In deze Communicatiekit staan verschillende voorbeeldteksten voor uitnodigingen die aan deze vertellers kunnen worden gestuurd.

Opgvolging tijdens het delen

Het vertelpunt is de komende maanden 24/7 bereikbaar. Stimuleer vertellers om meerdere keren een ervaring te delen. Hoe actiever het vertelnetwerk, hoe beter en concreter de resultaten van dit traject in de regio zullen zijn.

Tijdens het traject monitoren we het aantal ervaringen dat wordt gedeeld per groep vertellers. Op basis daarvan krijgen de betrokken organisaties inzicht in de respons. Het kan gewenst zijn dat een aantal organisaties op basis daarvan het verzoek krijgen om een herinnering te sturen naar hun contacten of de email met de uitnodiging opnieuw uit te zetten. Bereid de deelnemende organisaties daarop voor.

Tips om het delen tot een succes te maken

1. Zorg dat de deelnemers in je lokale coalitie direct contact hebben met de doelgroepen die je wilt benaderen in het traject. Het gaat daarbij om:
 - kinderen/ jongeren
 - gezinnen
 - ouders/verzorgers
 - professionals
2. Zorg dat je in het verzoek aan scholen, ondersteuners en zorgorganisaties duidelijk uitlegt wat de focus is in jullie traject. Daardoor weten zij beter welke groep ze wel en welke groep ze niet hoeven te benaderen. Binnen deze groepen moeten zij zo breed mogelijk personen die de afgelopen periode (zeg een jaar) betrokken waren, uitnodigen.
3. Zet in het verzoek ook direct de juiste unieke link.
4. Vraag professionals om bijvoorbeeld na afloop van een klantcontact cliënten te vragen een ervaring te delen in het vertelpunt, b.v. door na afloop een appje met de unieke link naar het vertelpunt te

sturen.

5. Vraag deelnemende organisaties om social media gedurende het traject bij voorkeur alleen in gesloten groepen te gebruiken, zodat de ervaringen die rond een thema gedeeld worden ook regiospecifiek blijven. Maar bij gebruik van social media heb je dit nooit helemaal in de hand.
6. Besteed na een werksessie ook gericht aandacht aan het terugkoppelen van de opbrengst aan de doelgroepen, bijvoorbeeld via een nieuwsbrief, via een nieuwsitem op de website of via een bericht op social media.

Communicatiekanalen om mensen uit te nodigen om te delen

Mogelijke communicatiekanalen voor het uitnodigen van vertellers om ervaringen te delen zijn, in volgorde van effectiviteit:

1. Gerichte e-mails aan specifieke groep jongeren, ouders/verzorgers of professionals (met daarin de unieke link van de organisatie die hen uitnodigt)
2. Gerichte whatsapp-berichten (sneeuwbal effect) naar aanleiding van 1-op-1 contacten van professionals met ouders en/of jongeren en kinderen.
3. Nieuwsbrieven van deelnemende organisaties (met daarin de verschillende links)
4. Intranet/ websites van de deelnemende organisaties (met aparte knop/ link voor iedere leeftijdscategorie).
5. Flyer of poster voor gebruik binnen een organisatie (met een of meerdere QR-codes op basis van de unieke links).

De inzet van social media wordt niet aanbevolen om mensen uit te nodigen om te delen, omdat in het algemeen niet duidelijk is wie daarmee wordt bereikt. Kies je ervoor om dit kanaal wel in te zetten, maak dan zoveel mogelijk gebruik van besloten groepen en leg in de tekst duidelijk uit van jullie focus is.

Uitnodiging via e-mail aan een specifieke groep vertellers

Iedere deelnemende organisatie die in zijn netwerk mensen gaat uitnodigen om te delen, krijgt dus een unieke link naar het vertelpunt. Dit heeft als voordeel dat een aantal 'informerende' vragen - zoals over welke organisatie gaat jouw ervaring, of om wat voor soort organisatie gaat het in jouw ervaring- al zijn ingevuld. Zeker als medewerkers of cliënten vaker ervaringen delen, hoeven ze niet steeds dezelfde standaard vragen te beantwoorden.

Deze unieke link kan alleen digitaal worden verstuurd via de mail of via whatsapp, bv. Onderstaande teksten kunnen als voorbeeld gebruikt worden om de mail naar jullie contacten te sturen om hen zo uit te nodigen hun ervaringen via het Vertelpunt te delen. Het staat jullie vrij om deze tekst aan te passen.

Wijs hen erop dat zij in hun mails de unieke link plaatsen die bij hun organisatie hoort. Alleen dan hebben hun professionals, hun jongeren en hun ouders/ verzorgers het voordeel van minder vragen in het vertelpunt.

Voorbeeldtekst voor de mails aan deelnemende organisaties

Betreft: *Gezocht ervaringen van jeugdigen, ouders/verzorgers én professionals rond het thema [...]*

In de Regio Twente doen we mee aan het traject 'Leren en Verbeteren met Ervaringen' dat door het Ondersteuningsteam Zorg voor de Jeugd wordt gefaciliteerd. In dit traject evalueren en verbeteren we op basis van concrete ervaringen uit de jeugdhulp, zodat kinderen, jongeren en gezinnen die ermee te maken hebben, toch een zo gewoon mogelijk leven kunnen leiden.

We focussen in het traject binnen Twente op het thema 'kinderen en jongeren in een Echtscheidingssituatie'.
[@Annabet: graag tekst aanpassen/ specifiek maken]

We zijn op zoek naar ervaringen[@Annabet: idem als hierboven]

We zijn dus op zoek naar concrete ervaringen uit de praktijk van kinderen, jongeren, ouders/ verzorgers én van professionals rond dit thema. Wil je jouw contact met deze groepen benutten om hen uit te nodigen hun ervaring te delen via het online Vertelpunt?

Hieronder vind je een aantal voorbeeldteksten voor de mails die je aan jeugdigen, ouders/ verzorgers en professionals kan sturen.

Zo maken we samen de jeugdhulp elke dag beter.

Hartelijk dank,

....

Mail voor jeugdigen

Onderstaande mail wordt persoonlijk verstuurd door de professional, die met het/de betreffende kind/jongere gewerkt heeft.

Betreft: Deel jouw ervaring met ondersteuning en jeugdhulp, zodat wij daarvan kunnen leren

Beste jongere / leerling / ... [generieke aanspreektitel]

In Nederland hebben heel veel kinderen en jongeren met ondersteuning of jeugdhulp te maken. Allemaal kinderen en jongeren die het liefst een zo gewoon mogelijk leven willen leiden. Ik ben heel benieuwd of dat wat wij samen doen jou helpt om een zo gewoon mogelijk leven te leiden.

Wil je daarom via een online vertelpunt vertellen over een ervaring die je met ons hebt meegemaakt? Door te vertellen hoe jij die ervaring zelf hebt beleefd, leren wij heel veel van en over jeugdhulp in het algemeen.

Door jouw eigen ervaringen te delen, help je dus ook andere jongeren, die in een vergelijkbare situatie zitten als jij. Nu of in de toekomst. Wij willen dat heel graag van jou horen. Je mag zo vaak delen als jij wilt, graag zelfs!

Het delen van een ervaring is anoniem. Ik krijg jouw verhaal dus niet persoonlijk te lezen.

Als je nog andere jongeren kent, die hun ervaring willen delen, dan mag je de link uiteraard doorsturen.

[Deel hier jouw ervaring!](#) [hyperlink naar het online vertelpunt]

Werksessie

Alle opgehaalde ervaringen samen laten patronen zien over wat wel en niet goed gaat in de jeugdhulp. In werksessie kijken wij naar deze patronen en bedenken we er verbetervoorstellen voor. We werken dus niet met jouw persoonlijke ervaring zelf!

Via onze website/ nieuwsbrief vertellen we straks wat we geleerd hebben van alle ervaringen.

Dank je wel voor je hulp,

...

Mail voor ouders/verzorgers

Onderstaande mail kan persoonlijk worden verstuurd door de professional, die met de betreffende ouders/ verzorgers heeft gewerkt. Of als dat mogelijk is vanuit de zorgorganisatie naar een groep ouders/verzorgers van hun cliënten.

Betreft: Deel jullie ervaring met de jeugdhulp, zodat wij van jullie kunnen leren

In de Regio Twente doen we mee aan het traject 'Leren en Verbeteren met Ervaringen' dat door het Ondersteuningsteam Zorg voor de Jeugd wordt gefaciliteerd. In dit traject evalueren en verbeteren we op basis van concrete ervaringen uit de jeugdhulp, zodat kinderen, jongeren en gezinnen die ermee te maken hebben, toch een zo gewoon mogelijk leven kunnen leiden.

Daarom willen we graag jullie ervaring met jeugdhulp horen. We hebben hiervoor een online vertelpunt [Hyperlink aanbrenge n met unieke link] gemaakt, waarop jullie anoniem jullie ervaring kunnen delen.

Deel hier jouw ervaring! [hyperlink naar het online vertelpunt]

Werk sessie

Alle opgehaalde ervaringen samen laten patronen zien over wat wel en niet goed gaat in de jeugdhulp. In werksessie kijken wij naar deze patronen en bedenken we er verbetervoorstellen voor. We werken dus niet met jouw persoonlijke ervaring zelf!
Via onze website/ nieuwsbrief vertellen we straks wat we geleerd hebben van alle ervaringen.

Bedankt voor jullie hulp,

....

Mail voor professionals

Onderstaande mail wordt vanuit de deelnemende (zorg)organisatie naar hun medewerkers gestuurd.

Betreft: Deel jullie ervaringen rond het thema [...], zodat wij allemaal van elkaar kunnen leren.

In de Regio Twente doen we mee aan het traject 'Leren en Verbeteren met Ervaringen' dat door het Ondersteuningsteam Zorg voor de Jeugd wordt gefaciliteerd. In dit traject evalueren en verbeteren we op basis van concrete ervaringen uit de jeugdhulp, zodat kinderen, jongeren en gezinnen die ermee te maken hebben, toch een zo gewoon mogelijk leven kunnen leiden.

We focussen in het traject binnen Twente op het thema 'kinderen en jongeren in een Echtscheidingsituatie'.
[@Annabet: graag tekst aanpassen/ specifiek maken]

We zijn op zoek naar ervaringen[@Annabet: idem als hierboven]

We willen de ervaringen vanuit verschillende perspectieven ophalen. Dus van de kinderen en jongeren zelf, van ouders/verzorgenden, maar zeker ook van professionals, zoals jij. Al die ervaringen rond dit thema samen geven het juiste beeld van de jeugdhulp in Twente. Wil je meehelpe n ervaringen op te halen?

Welke ervaringen in jouw werk zijn je bijgebleven? Over welke situatie die je hebt meegemaakt, ben je trots of juist niet? Wat gebeurde er toen? Het gaat hierbij om situaties met kinderen, jongeren of gezinnen.

Wil je jouw ervaringen delen? We hebben hiervoor een online vertelpunt [Hyperlink aanbrenge n met unieke link naar VP] gemaakt, waarop je anoniem jouw ervaring kan delen. Je mag zoveel ervaringen delen als je wilt, graag zelfs!

Deel hier jouw ervaring! [hyperlink naar het online vertelpunt]

Ervaringen van jongeren of ouders/verzorgenden

In de bijlage van deze mail vind je een voorbeeldtekst waarmee jij zelf ook jongeren of ouders/verzorgenden kan uitnodigen om hun ervaringen te delen. We hebben jouw netwerk nodig om hen te bereiken, zodat we ook die ervaringen kunnen meenemen. Zo zorgen we samen ervoor dat Jeugdhulp steeds beter wordt.

Werkessie

Alle opgehaalde ervaringen samen laten patronen zien over wat wel en niet goed gaat in de jeugdhulp. In werksessie kijken wij naar deze patronen en bedenken we er verbetervoorstellen voor. We werken dus niet met jouw persoonlijke ervaring zelf!
Via onze website/ nieuwsbrief vertellen we straks wat we geleerd hebben van alle ervaringen.

Bedankt voor je hulp,

....

Uitnodiging via nieuwsbrief of intranet/websites organisaties

Denk vooral ook aan de eigen interne communicatiekanalen om de oproep om te delen te verspreiden.

Deel jouw ervaring met jeugdhulp, zodat wij ervan kunnen leren!

Ben je jongere, ouder/ verzorger of professional en heb je ervaring met ondersteuning en jeugdhulp? Dan vragen we je om deze ervaring te delen. We hebben hiervoor een online Vertelpunt ontwikkeld:

[Deel hier jouw ervaring!](#) [hyperlink naar het online vertelpunt]

We doen namelijk mee aan het traject 'Leren en Verbeteren met Ervaringen', dat door het programma Zorg voor de Jeugd wordt gefaciliteerd. In dit traject willen we onze eigen lokale praktijken op het gebied van Jeugdhulp evalueren en verbeteren.

We focussen in het traject binnen Twente op het thema 'kinderen en jongeren in een Echtscheidingssituatie'.
[@Annabet: graag tekst aanpassen/ specifiek maken]

We zijn op zoek naar ervaringen[@Annabet: idem als hierboven]

Help je mee om dit traject tot een succes te maken? Het delen van ervaringen is anoniem. Je kan zo veel ervaringen delen, als je zelf wilt. Graag zelfs!

Werkessies

Alle opgehaalde ervaringen samen laten patronen zien over wat wel en niet goed gaat in de jeugdhulp. In werksessie kijken wij naar deze patronen en bedenken we er verbetervoorstellen voor. We werken dus niet met jouw persoonlijke ervaring zelf!
Via onze website/ nieuwsbrief vertellen we straks wat we geleerd hebben van alle ervaringen.

Bedankt voor je hulp,

....

Uitnodiging via flyer of poster

Een andere mogelijkheid om het Vertelpunt onder de aandacht te brengen is om flyers uit te delen aan de cliënten en hun ouders/verzorgers.

Wil je aan jullie eigen professionals vragen of ze aan het eind van een gesprek met een cliënt een flyer willen uitdelen? Creëer op basis van de powerpoint een flyer met de unieke link van jouw organisatie. Je kan er eventueel een QR-code van maken, zodat mensen hem met hun smartphone kunnen scannen.

Weet wel dat alleen een flyer of poster niet voldoende is. Zie tips om succesvol te delen. De warme contacten hebben de meeste kans op succes. Een flyer of poster dient slechts als een trigger of herinnering.

Succesvol Inzicht opbouwen, Ontwikkelen en Evoluieren

Inzicht opbouwen

Een aantal keer gedurende het traject organiseren StoryConnect / OOG in nauwe samenwerking met de lokale of regionale coalitie werksessies om inzichten op te bouwen uit de gedeelde ervaringen.

De mensen van StoryConnect / OOG faciliteren de werksessie en zullen het proces begeleiden. De voorbereiding wordt samen gedaan. De lokale coalitie bepaalt wanneer de sessie plaatsvindt, waar de sessie plaatsvindt, etc. De werksessie kan zowel fysiek op locatie, als online worden gehouden. Online is het wel noodzakelijk om minder deelnemers uit te nodigen ivm met de beheersbaarheid van het proces.

Tijdens deze werksessies staat het gekozen thema uiteraard centraal. De basis vormen de patronen die uit de gedeelde ervaringen naar voren komen, gecombineerd met harde data die al rond het thema beschikbaar is binnen de regio.

Het resultaat van een werksessie is een set interventies en verbetervoorstellen, die de regionale of lokale coalitie vervolgens verder uitwerkt.

Ontwikkelen

Na een werksessie waarin inzichten zijn opgebouwd gaat de regionale of lokale coalitie aan de slag met de interventies en verbetervoorstellen die eruit zijn voortgekomen. Waar nodig werken zij die nog verder uit eventueel samen met andere belanghebbenden uit het werkveld.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen korte termijn en lange termijn voorstellen. De acties die eruit voortkomen zetten ze uit bij de verschillende verantwoordelijken. De regionale of lokale coalitie gebruikt hierbij hun kennis van de lokale context én professionele kennis en ervaring om te komen tot passende vorm en inhoud. Concrete afspraken worden gemaakt wie wat gaat doen, welke regelruimte er is en hoe men elkaar informeert over de voortgang.

Denk in deze fase vooral ook aan het terugkoppelen van de opbrengst aan interventies en verbetervoorstellen en indien mogelijk ook al concrete resultaten aan de vertelgroepen. Dit nodigt namelijk uit tot meer en vaker delen, omdat mensen zien dat er concreet iets gebeurt met hun ervaringen. Natuurlijk kan je niet persoonlijk reageren, omdat niet te achterhalen is wie welke ervaring heeft gedeeld. Maar via algemene kanalen kan je de vertelpopulatie wel bereiken.

Evoluieren

In deze fase zet de lokale coalitie de acties uit in het lokale of regionale werkveld, zodat de voorgestelde verbeteringen ook daadwerkelijke worden doorgevoerd. Idealiter leveren deze veranderingen ook weer nieuwe ervaringen op, die laten zien of het beoogde resultaat met de verbeteringen ook wordt behaald.

En daarmee is de cirkel rond en kunnen we met de volgende verdiepingscyclus beginnen.

FAQ 'Leren en Verbeteren met Ervaringen'

Hieronder vind je een aantal vragen die ons regelmatig worden gesteld. Heb jij een vraag die hier niet tussen staat? Mail dan frederique@storyconnect.nl

Vragen over het traject

Hoe ziet het traject eruit?

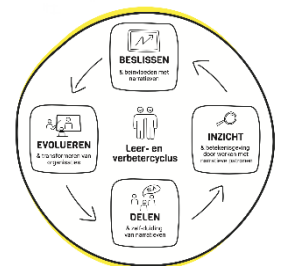
Het traject bestaat uit drie fases: de Opstartcyclus, de Tempocyclus en de Actiecyclus. In het Storycycle-Plan en in de communicatiekit staat uitgelegd wat we in deze fases doen. Tijdens elke fase doorlopen we de Storycycle.

Wat is een lokale of regionale coalitie?

Het team, of de groep mensen die samen op lokaal of regionaal niveau het traject uitvoeren, noemen we een lokale of regionale coalitie. Voorbeelden van hun taken zijn: het thema bepalen, de vertelgroepen actief benaderen en bijvoorbeeld de werksessies voorbereiden en begeleiden, samen met de contactpersoon van StoryConnect en OOG.

Wat is een Storycycle?

Het traject heet 'leren en verbeteren met ervaringen'. We leren van de ervaringen van jeugdigen, ouder/verzorgenden en professionals. Deze ervaringen noemen we ook wel verhalen. Om te kunnen leren en te kunnen verbeteren doorlopen we een cyclus (zie afbeelding). Deze cyclus van delen-inzicht-beslissen-evolueren noemen we de Storycycle, omdat de 'stories' (de ervaringen) van mensen centraal staan.



Vragen over het vertelpunt

Wie kan een ervaring via het vertelpunt delen?

Iedereen, die binnen de regio's of gemeenten op wat voor manier dan ook met jeugdhulp te maken heeft (gehad), kan ervaringen delen in het vertelpunt. Dit kunnen kinderen of jongeren zijn, maar ook ouders/ verzorgenden of andere volwassenen rondom de jeugdigen. En natuurlijk zijn we ook benieuwd naar de ervaringen van de professionals zelf.

Wat is een geschikte ervaring?

Een geschikte ervaring is iets dat je hebt meegemaakt met jeugdhulp. Een verhaal dat je thuis aan tafel, of aan je vrienden zou vertellen, is een geschikte ervaring. De ervaring, waarvan jij wilt dat wij dat weten, kan zowel positief als negatief zijn. Vertel het zo uitgebreid mogelijk.

Voorbeeld perspectief kind: "Mijn ouders gaan uit elkaar. Dat vind ik best moeilijk en ik vertel er niet veel over. Ook niet tegen mijn vrienden. Maar gisteren was er in de klas bij ons een mevrouw van Zij vertelde over kinderen in echtscheidingssituaties. En wat dat met je kan doen. Er waren veel meer kinderen in de klas van wie de ouders al gescheiden zijn. Zij vonden het aan het begin ook moeilijk om erover te praten. Een meisje vertelde dat ze dacht dat het haar schuld was, omdat ze niet goed luisterde... Dat vond ik wel fijn om te horen. Dat gevoel heb ik ook wel eens. De mevrouw komt nog een keer terug en als ik iets aan haar wil vragen, kan ik gewoon naar de meester gaan."

Voorbeeld perspectief professional (wijkagent): " Gisteren weer naar de hangplek gegaan in de speeltuin in de V**. De bewoners hadden geklaagd over overlast. Het was dezelfde groep als altijd. Mijn voorganger had me hier al voor gewaarschuwd. Voor mij was het de eerste keer dat ik ze ontmoette in mijn nieuwe functie als wijkagent hier. Ze waren nogal luidruchtig en agressief. Ze waren me echt aan het uitdagen. Ik vermoed dat er drank in het spel was, hoewel ik geen flessen zag

liggen en ook niet direct iets rook. Ik heb getwijfeld of ik versterking moest oproepen, maar was bang dat het dan te veel zou escaleren. Eerst vertrouwen winnen. Ik heb stichting Jongerenwerk gebeld en Mike, de jongerenwerker die ook aan deze wijk verbonden is, gevraagd om te komen, zodat we samen tot een oplossing konden komen. Dit werkte. Mike kent de groep ook goed en werkt er ook veel mee. Juist door onze samenwerking veranderde het gedrag van de groep naar mij ook. Mooi voorbeeld van elkaar versterken.”

Moet ik aangeven wie ik ben?

Je hoeft je naam niet in te vullen. We willen alleen weten vanuit welk perspectief, bijvoorbeeld jeugdigen, ouder, professional, je vertelt. Door de ervaringen vanuit verschillende perspectieven te verzamelen, krijgen we een beter en completer beeld van waar binnen jeugdhulp verbetering mogelijk is.

Waarom kan ik geen ‘eigen’ vragen laten toevoegen aan het vertelpunt?

De vragen in het vertelpunt zijn in principe in alle regio’s of gemeenten gelijk. Op deze manier kunnen we de gedeelde ervaringen en de daaruit gehaalde patronen en verbeteringen laten aansluiten bij de landelijke veranderopgave om het gewone leven van jeugdigen te versterken door het wijkgericht werken te verbeteren.

Waarom heeft mijn organisatie een unieke link naar het vertelpunt gekregen?

Elke lokale organisatie die is gevraagd om mee te doen, krijgt een eigen unieke link naar het Vertelpunt. Hiermee kunnen ze hun netwerk gericht uitnodigen. Een cliënt of medewerker, die via deze unieke link naar het vertelpunt gaat, hoeft een aantal vragen niet meer in te vullen. Dit scheelt tijd. Hoe minder vragen, hoe groter de kans dat de verteller ook alle vragen beantwoordt.

Hoe krijgt mijn organisatie een unieke link naar het vertelpunt?

De lokale of regionale coalitie vult in de opstartfase een tabel in met de namen en contactpersonen van de organisaties die in hun traject meedoen. StoryConnect kent iedere organisatie een of meerdere unieke links toe en vult deze in de tabel in. De ingevulde tabel wordt weer retour gestuurd naar de contactpersoon van de lokale coalitie. Hij/zij verspreidt de links onder de deelnemende organisaties.

Heb jij geen unieke url ontvangen en doe je wel mee met het traject in jouw regio of gemeente?

Neem dan contact op met de contactpersoon van de lokale coalitie. Weet je die niet? Stuur dan een email naar frederique@storyconnect.nl.

Bijlage 3 Verslag werksessie Jeugdhulp Twente

Datum: 23 november 2020
Duur: 1,5 uur
Middelen: MStems en Mural-werkbord (zie bijlage)
Begeleiders:
Frederique te Dorsthorst StoryConnect
Marco Koning StoryConnect

Deelnemers:

Naam	Organisatie
Miranda Velthuis	Tactus
Annamarie van Beem	GGD
Cindy Scholte in t Hoff	Mediant
Lisanne van Geen	Gemeente Hof van Twente
Jeroen ter Beke	Aveleijn
Peter Sonder	Ambiq
Hanneke Winkelhorst	GGD
Annabet Jongkind	Regiotwente
Anouk Koops	Ambiq (gezinshulpverlener)
Kim Leushuis	Aveleijn
Irene Welten	Kennispunt Twente

Opzet:

Tijd	Wat gaan we doen?
5 minuten	Opgave: in het ideale geval zouden we dit willen realiseren -> ideale (heaven) situatie
30 minuten	Wat gebeurt er in de huidige situatie? -> op basis van ervaringen
20 minuten	Thema's van clusters
10 minuten	Kansen en ideeën
10 minuten	Welke acties willen we een duwtje verder geven, opvolging

Opgave:

Op tijd dichterbij: hoe kunnen we tijdig ambulante interveniëren bij gezinnen en kinderen die nu gebruik maken van 'jeugdhulp met verblijf', om te voorkomen dat het zover komt? Onder andere wordt in dit kader gedacht aan het versterken van veerkracht in kwetsbare gezinnen, o.a. kinderen in scheidingssituatie.

Regie: hoe geven we invulling aan casuscoördinatie in geval van complexe problematiek en betrokkenheid van meerdere hulpverleners?

Intensief integraal: hoe ervoor zorgen dat jongeren ambulante behandeling kunnen ontvangen op de plek waar zij toch al verblijven (zo laagdrempelig mogelijk en t.b.v. continuïteit)? Nu zijn wonen en begeleiding/behandeling (te) vaak aan elkaar gekoppeld.

Doel: Ervaring opdoen met narratief evalueren en eerste acties formuleren: delen en inzichten opbouwen.

Werkvorm: Duiding van ervaringen die zijn gedeeld via het online Vertelpunt Jeugdhulp en eerste zoekactie naar acties.

Deze werksessie bestaat uit de volgende stappen:

1. Observaties over voorgelezen ervaringen
2. Benoemen van thema's van observaties
3. Mogelijke acties bedenken, klein of groot, in lijn met de opgave.

Online StoryCycle werksessie

Met een groep van in totaal 9 mensen heeft op 23 november een werksessie plaatsgevonden. Het doel: benutten van ervaringen om voor ontwikkeltafel 1 deze te vertalen naar kleine, concrete actiepunten. Omdat de werksessie noodgedwongen online moest plaatsvinden wilden we de groep enerzijds niet te groot maken en behapbaar houden, maar anderzijds wilden we natuurlijk wel dat de verschillende perspectieven voldoende vertegenwoordigd zouden zijn. Dat is naar ons idee goed gelukt: we hadden een mooie 'mix' van zeer betrokken en actieve mensen aan tafel.

De deelnemers schreven observaties over de (voorgelezen) ervaringen op gele hexagons op het muralbord. De gele hexagons werden zoveel mogelijk op thema/onderwerp bij elkaar geplaatst. Het overkoepelende thema/onderwerp werd op groene hexagons genoteerd. Vanuit de gedeelde ervaringen werden 8 clusters gemaakt. En daarna werd gevraagd welke acties men kon bedenken, deze zijn op blauwe hexagons genoteerd.

Opbrengst: concrete acties die kunnen worden uitgewerkt

- Samenwerking tussen gemeente en zorgorganisaties verbeteren
- gezinshuis.com breder bekend maken
- Beter bekend maken van het beschikbare aanbod van preventieve hulpverlening
- Regionaal groepsaanbod opstellen van preventief aanbod
- Opener communiceren over scheiding
- Zorg voor een veilig thuis gevoel op de plekken waar kinderen en jongeren zijn
- Ouders ondersteunen te blijven opvoeden en niet te gaan compenseren door schuldgevoel

- Verplicht stellen van mediation voor ouders
- Bundelen van analyseopdracht van Annabet; wegwijzer scheiden
- Inzet kinderen uit de knel
- Elke school heeft een schoolondersteuningsteam. Contact met hen leggen, maar dat is ook aanbodgericht denken
- Samenwerking met school
- Vanuit zorg in gesprek met onderwijs (basis en voortgezet)
- Verkennend onderzoek naar beschermende factoren voor kinderen en beschikbaar stellen aan de personen om kind heen

Eerste stappen

Afgesproken is dat we met twee acties een eerste stap zetten:

1. Bundelen wat we gezamenlijk weten van het preventieve aanbod in de regio.
2. Verkennen hoe we JIM breder kunnen inzetten. **Evaluatie door**

deelnemers:

- “Leuk om vanuit deze informatie besluiten voor ouders te formuleren”
- “Inhoudelijk vond ik het schokkend wat er is gedeeld”
- “Je krijgt zo dingen snel op tafel en er is aandacht voor het netwerk”
- “Het is leuk om zo te werken, het verbindt en is nieuw”
- “Door de echte ervaringen wordt het snel heel concreet”
- “Leuk en indrukwekkend. Het denken gaat door ook na deze sessie.”
- “ Door deze aanpak ben ik me bewust geworden van de kleine 1e stap, terwijl we ook oog hadden voor het grote geheel.”

Bijlage 4 verslag werksessie januari 2021

Datum: 18 januari 2021
Duur: 3 uur en 45 minuten
Middelen: MStears en Mural-werkbord (zie bijlage)
Begeleiders:
Frederique te Dorsthorst StoryConnect
Marco Koning StoryConnect

Deelnemers:

Naam	Organisatie
Miranda Velthuis	Tactus
Irene Welten	Kennispunt Twente
Annemarie van Beem	GGD
Esther Roenhorst	Ambiq
Hanneke Winkelhorst	GGD
Annabet Jongkind	Regiotwente
Anouk Koops	Ambiq gezinshulpverlener
Kim Leushuis	Aveleijn
Kim Rondhuis	Gemeente Almelo

Opzet:

Duur	Wat gaan we doen?
5	Inloop
10	Welkom + uitleg Mural
10	Uitleg Leren en verbeteren met ervaringen
20	Terugblik
30	Grasduinen -> verkennen van de informatie
15	PAUZE
30	Clusteren, welke 2 inzichten willen jullie mee verder? En welke acties (maximaal 4) kunnen jullie verzinnen?
30	Invullen verbeterposter
20	Ritual dissent
10	Afronden en vervolgstappen

Opgave:

Op tijd dichterbij: hoe kunnen we tijdig ambulante interveniëren bij gezinnen en kinderen die nu gebruik maken van 'jeugdhulp met verblijf', om te voorkomen dat het zover komt? Onder andere wordt in dit kader gedacht aan het versterken van veerkracht in kwetsbare gezinnen, o.a. kinderen in scheidingssituatie.

Regie: hoe geven we invulling aan casuscoördinatie in geval van complexe problematiek en betrokkenheid van meerdere hulpverleners?

Intensief integraal: hoe ervoor zorgen dat jongeren ambulante behandeling kunnen ontvangen op de plek waar zij toch al verblijven (zo laagdrempelig mogelijk en t.b.v. continuïteit)? Nu zijn wonen en begeleiding/behandeling (te) vaak aan elkaar gekoppeld.

Doel: Ervaring opdoen met narratief evalueren en acties formuleren: terugblik en evaluatie vorige acties, ervaringen lezen en inzichten opbouwen.

Werkvorm: Duiding van ervaringen die zijn gedeeld via het online Vertelpunt Jeugdhulp en zoekactie naar acties.

Deze werksessie bestaat uit de volgende stappen:

- I. Evaluatie van eerder benoemde acties: status, belemmeringen en kansen.
- II. Observaties over ervaringen.
- III. Benoemen van thema's van observaties.
- IV. Mogelijke acties bedenken, klein of groot, in lijn met de opgave. V. Ritual dissent: afbreken en opbouwen van voorstel. VI. Evaluatie van de werksessie.

Online StoryCycle werksessie

Met een groep van in totaal 9 mensen heeft 18 januari 2021 een werksessie plaatsgevonden. Het doel: benutten van ervaringen om voor ontwikkeltafel 1 deze te vertalen naar kleine, concrete actiepunten. Omdat de werksessie noodgedwongen online moest plaatsvinden wilden we de groep enerzijds niet te groot maken en behapbaar houden, maar anderzijds wilden we natuurlijk wel dat de verschillende perspectieven voldoende vertegenwoordigd zouden zijn. Dat is naar ons idee goed gelukt: we hadden een mooie 'mix' van zeer betrokken en actieve mensen aan tafel.

I. Evaluatie van eerder benoemde acties: status, belemmeringen en kansen. Terugblik op verrichte acties. In de werksessie werd gevraagd om de voortgang op geeltjes te schrijven en deze bij de verschillende acties te plaatsen. De onderstaande afbeelding is de output van deze stap:

Opbrengst: concrete acties die kunnen worden uitgewerkt

- Samenwerking tussen gemeente en zorgorganisaties verbeteren
- gezinshuis.com breder bekend maken
- Beter bekend maken van het beschikbare aanbod van preventieve hulpverlening
- Regionaal groepsaanbod opstellen van preventief aanbod
- Opener communiceren over scheiding
- Zorg voor een veilig thuis gevoel op de plekken waar kinderen en jongeren zijn
- Ouders ondersteunen te blijven opvoeden en niet te gaan compenseren door schuldgevoel
- Verplicht stellen van mediation voor ouders
- Bundelen van analyseopdracht van Annabet; wegwijzer scheiden
- Inzet kinderen uit de knel
- Elke school heeft een schoolondersteuningsteam. Contact met hen leggen, maar dat is ook aanbodgericht denken
- Samenwerking met school
- Vanuit zorg in gesprek met onderwijs (basis en voortgezet
- Verkennend onderzoek naar beschermende factoren voor kinderen en beschikbaar stellen aan de personen om kind heen

er zijn
steeds
meer
initiatieven

contact is
gelegd

crisis en
gezinshuis.
com

analyse
opdracht is
gebundeld.

er is meer
aandacht voor
kinderen met
LVB vanuit
Ambiq

vanuit project
VP wordt
verbinding
met scholen

project VP en
erbinding
ontwikkeltales

Contact is
gelegd met
school

Eerste acties uit werksessie van 23/11/2020; een selectie

Afgesproken was om met twee acties een eerste stap te zetten:

1. Bundelen wat we gezamenlijk weten van het preventief aanbod in de regio.
2. Verkennen hoe we JIM breder kunnen inzetten.

De eerste actie is ondernemen, onduidelijk is wat de status is van de tweede actie.

II. Observaties over ervaringen.

De deelnemers werden verdeeld over 2 groepen en lazen de gedeelde ervaringen en bekeken de warme en oude data over de ervaring (zie bijlage 1). Vervolgens schreven ze observaties over de gelezen en bekeken informatie op groene hexagons op het muralbord.

III. Benoemen van thema's van observaties.

De groene hexagons werden daarna zoveel mogelijk op thema/onderwerp bij elkaar geplaatst. Het overkoepelende thema/onderwerp werd op paarse hexagons genoteerd. Vanuit de gedeelde ervaringen werden 8 clusters gemaakt: Diagnostiek (wat is er aan de hand), Onderzoek zelf, School, Aandacht/belang kind, Goede samenwerking in belang van het kind, Helpende factoren, Belang van integraal werken en Risicofactoren. Voor meer context zie de afbeelding met groene en paarse hexagons.

Opdracht 1: Grasduinen

Stap 1: Grafieken

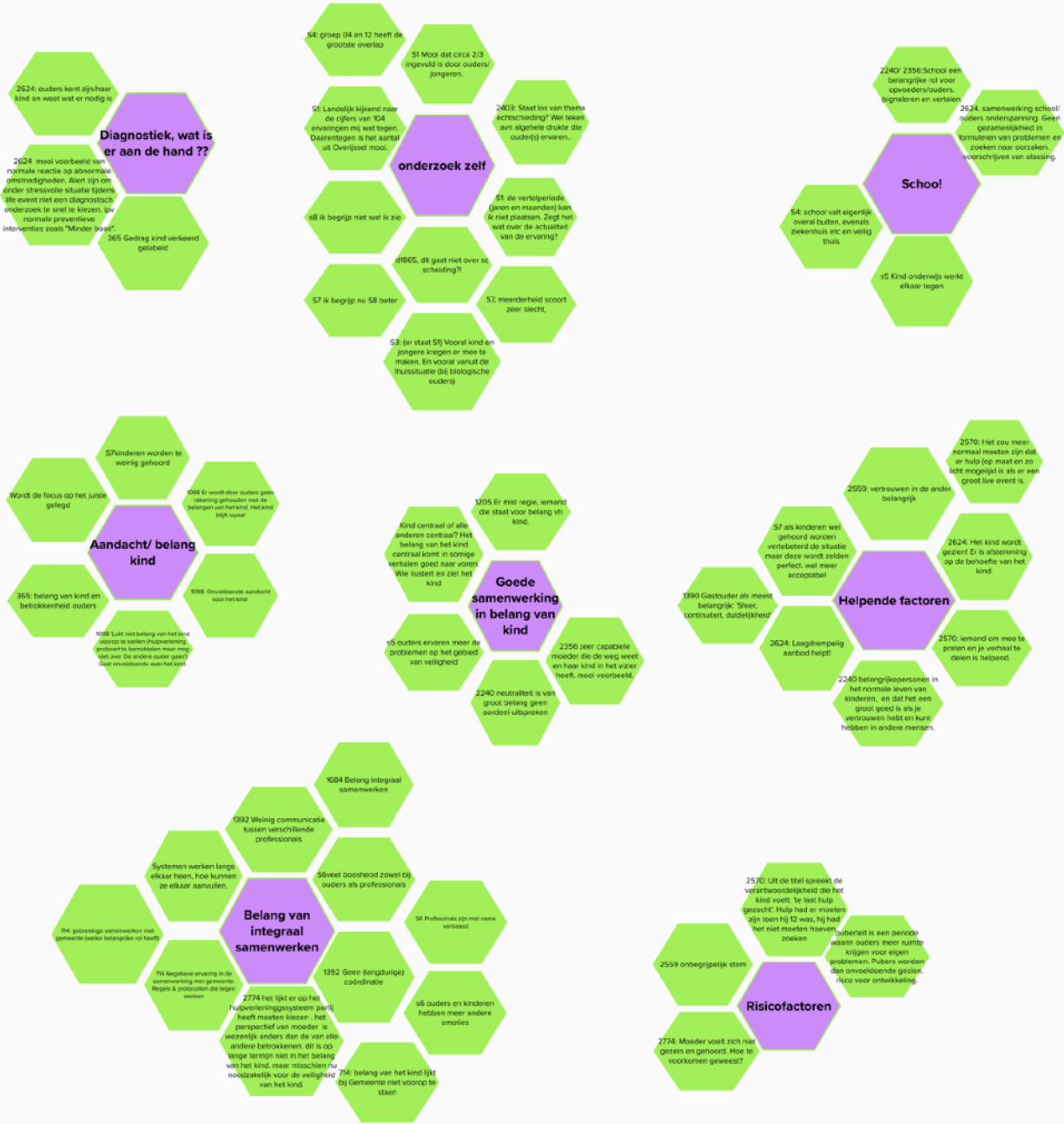
Wat valt je op? Schrijf dat op de hexagons. (5 min)

Stap 2: Narratieven

Wat valt je op? Schrijf dat op de hexagons. Vermeld het nr. erbij! (20 min)

Stap 3: Clusteren & maak een overzicht

Cluster de inzichten (15 min)



IV. Mogelijke acties bedenken, klein of groot, in lijn met de opgave.

Vervolgens werd de groep in 2 subgroepen gedeeld. Aan de groep werd gevraagd of ze 2 thema's wilde uitkiezen waarmee ze verder wilden om een actie uit te werken. De thema's die werden gekozen: A. Belang van het kind en B. Helpende factoren in samenwerking. Men werd uitgedaagd om dichtbij de narratieve input te blijven en een actie te bedenken waarmee invloed in de gewenste richting werd uitgevoerd (oa versterken van de veerkracht van gezinnen).

IV. Ritual dissent: afbreken en opbouwen van voorstel.

De groepen informeerder de andere groep over hun voorstel. In twee rondes kregen ze kritiek en vervolgens suggesties. Beide met als doel om deze feedback met de eigen groep te bespreken om zo de actie/het voorstel te verbeteren. De acties zijn nog wellicht niet helemaal uitgerijpt, dit kan door hen zelf in een latere sessie worden opgepakt.

Groep A. Belang van het kind

Opdracht 2: Convergeren

Overleg welke inzichten jullie willen oppakken en uitwerken, zodat ze in de praktijken leiden tot verandering.

Werk het verbetervoorstel uit. Denk aan inhoud, tijd, trekker, budget, samenwerkingspartners, aansluiting bij bestaande projecten, etc. (zie ook poster voor inspiratie).

Feedback ronde 1

vaag thema. Kinderen hebben al stem op school. Als je dit in opleidingen aan de orde wil brengen duurt het super lang. Kinderen kunnen niet bepalen wat goed voor hen is. Krijgen ze niet juist nog een conflict. erbij. Waarom moeten kinderen een stem hebben? Wat ga je er dan mee doen als je het kind hoort. Hoe voorkom je dat diegene die de stem hoort in conflict komt. Hoe ga je het borgen als professionals, ook met al deze wisselingen. Hoe ga je hier continuïteit in aanbrengen. Budget? Wat is definitie van het kind? Leeftijdsgebonden? Als je volwassen bent niet meer nodig? Je blijft kind van... Aansluiting van andere projecten: kind centraal? of is dit nieuw.

Feedback ronde 2

Jonge mantelzorgers. Mooi dat de vraag komt: hoe gaat het met je? Vooral in echtscheidingsituaties mooi om een stem te geven. Ook zonder dat er iets meer gebeurt. Soort peetouderschap (de oprechte vraag: hoe is het met je?) Onderzoek naar welbevinden van het kind, het is erg prettig om over goede dingen te praten en andere zaken dan de problemen. Hierdoor veerkracht versterken, en mogelijkheden om te zoeken tot oplossingen. Concreet: Jacob Stoik Bijvoorbeeld: de geluks route. Geluks academie/ Geluks route. methodiek: menselijke maat. De stem van het kind gaat vooral om de vraag van de mensen om hem/haar heen. Tijd maken/oprechte vraag kunnen stellen/ problemen oplossen lukt niet altijd maar oprecht luisteren kan altijd.

Welk probleem/uitdaging maken jullie op uit wat is bekeken?

Belang van het kind

Kind heeft ten alle tijden een stem binnen zijn/haar leven.

Welke verandering willen jullie realiseren?

ten alle tijde een stem voorvan het kind. (ongeacht leeftijd)

Kind vragen wat en wie belangrijk voor hem is. vrouwen

school een rol om stem van het kind te laten horen.

Wat wil je gaan doen?

in opleiding aandacht voor stem van het kind.

Bij inzet professional altijd stem van het kind vragen. Dit kan tijdens de schoolloopbaan van een kind de jufmeester/sbt zijn

Welk resultaat gaan jullie bereiken?

Door een kind een stem te geven tijdens het proces van het leven geef je het de mogelijk om ervaring te verwerken ten tijde van contact met de vertrouwenspersoon

Wat is nodig van anderen?

Wetenschappelijk onderzoek dat aantoont dat kinderen een stem willen hebben en dat dit belangrijk is

Kennis delen met andere projecten.

Wat ga je morgen doen en daarna?

Ten alle tijden het kind gehoord laten voelen

Vraag stellen: hoe gaat het met je? oprechte vragen!

Wie helpt hierbij?

Project Villa Pinedo

Delen in teams en bespreken aan de ontwikkelafels

Groep B. Helpende factoren in samenwerking.

Opdracht 2: Convergeren

Overleg welke inzichten jullie willen oppakken en uitwerken, zodat ze in de praktijken leiden tot verandering.

Werk het verbetervoorstel uit. Denk aan inhoud, tijd, trekker, budget, samenwerkingspartners, aansluiting bij bestaande projecten, etc. (zie ook poster voor inspiratie).



V. Evaluatie van de werksessie.

In een korte evaluatieronde werd gedeeld door de deelnemers wat men ervan vond. Men vond het een intensieve sessie. Waarvan de duur door een aantal deelnemers als (te) lang werd ervaren. En vraagt zich af wanneer en wie er iets mee gaat doen. Men ziet waarde in het Leren en verbeteren met ervaringen in Jeugdhulp. En de nut en noodzaak om vanuit meerdere perspectieven te kijken en inzicht op te bouwen.

VI Fly on the wall

In twee sessie heeft Irene Welten van Kennispunt Twente de rol gespeeld van “Fly on the wall”. Haar taak was om vanuit haar expertise en kennis mee te luisteren wat er werd gedeeld en besproken. Om vervolgens een inventarisatie te doen welke kennis en data goed is om te bekijken voor het vervolg van het proces. Vanuit haar vakgebied heeft ze de volgende onderzoeken/verslagen aangedragen:

titel document	Organisatie/ auteur	Jaar	Weblink naar document	Belang
Onderzoek naar ervaringen van kinderen na de scheiding	vFas - www.verderonline.nl	2020	https://www.goeduitelkargaan.nl/2020/06/29/onderzoek-naar-ervaringenvan-kinderen-na-de-scheiding/	topstuk
Beëindigde relaties en minderjarige kinderen, 2015-2017	CBS	2019	https://www.cbs.nl/nl-nl/maatwerk/2019/24/beeindigde-relaties-enminderjarige-kinderen-2015-2017	topstuk
Factsheet Vechtscheidingen. Feiten en cijfers	HvdM	2015	https://vng.nl/sites/default/files/publicaties/2015/2015-factsheet-feiten-en-cijfers-over-vechtscheidingen.pdf	belangrijk
Echtscheiding; leeftijdsverschil, kinderen, geboorteland, huwelijksduur	CBS Statline		https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/60060ned/table?fromstatweb	belangrijk
Hoeveel huwelijken eindigen in een echtscheiding?	CBS	??	https://www.cbs.nl/nl-nl/faq/specifiek/hoeveel-huwelijken-eindigen-in-eenechtscheiding-	belangrijk
Kaart van NL met % daling of stijging echtscheidingen in een gemeente van 2015-2019	Independer - bron CBS?	2019	https://www.independer.nl/financieelinzicht/info/onderzoek/toegenomenscheidingen	belangrijk
Echtscheiding, naar aantal minderjarige kinderen, met aantal kinderen.	CBS	2019	https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/60060ned/table?fromstatweb	belangrijk
Huwen en huwelijksontbinding naar geslacht per gemeente in Twente in 2018	CBS	2018	https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/37890/table?dl=B46A	belangrijk
Scheidende personen (man/ vrouw) in Nederland en Regio Twente van 2012-2018	CBS		https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/37890/table?ts=1585550602027	belangrijk

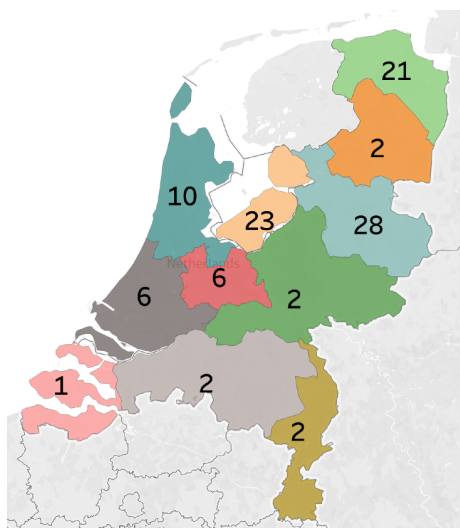
Bijlage 5: Observaties “versterken gewone leven”.



Observaties “Versterken gewone leven” 2021 -01-18

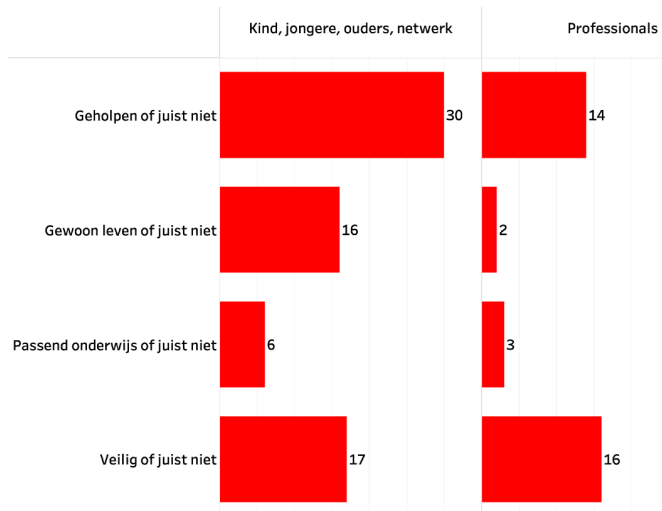


Overzicht van ruwe gegevens



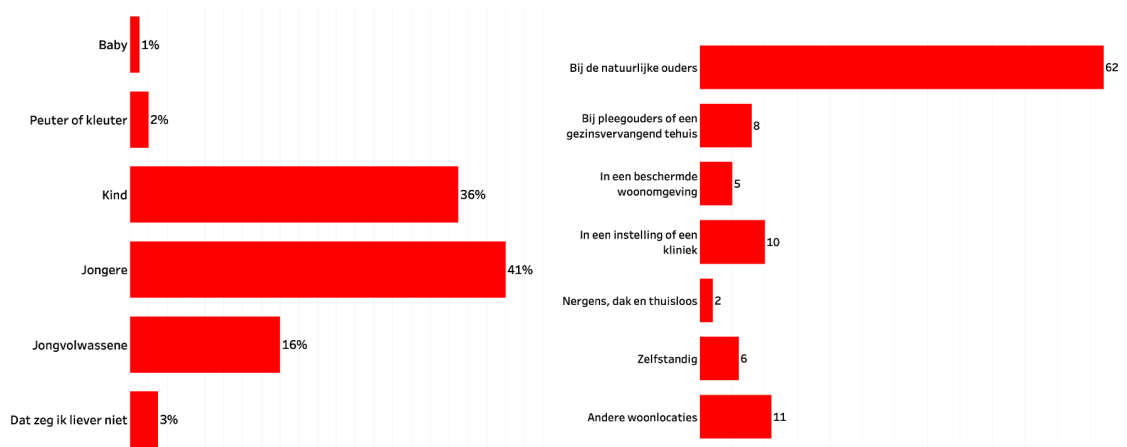
- 104 ervaringen
- Uit het hele land
- Ongeveer 25 per actieve regio
- Vooral via algemene links gedeeld
- 69 van jongeren/ouders
- 35 van zorg/onderwijs professionals
- Vertelperiode vooral jaren en maanden

Gekozen uitlokkingsvragen



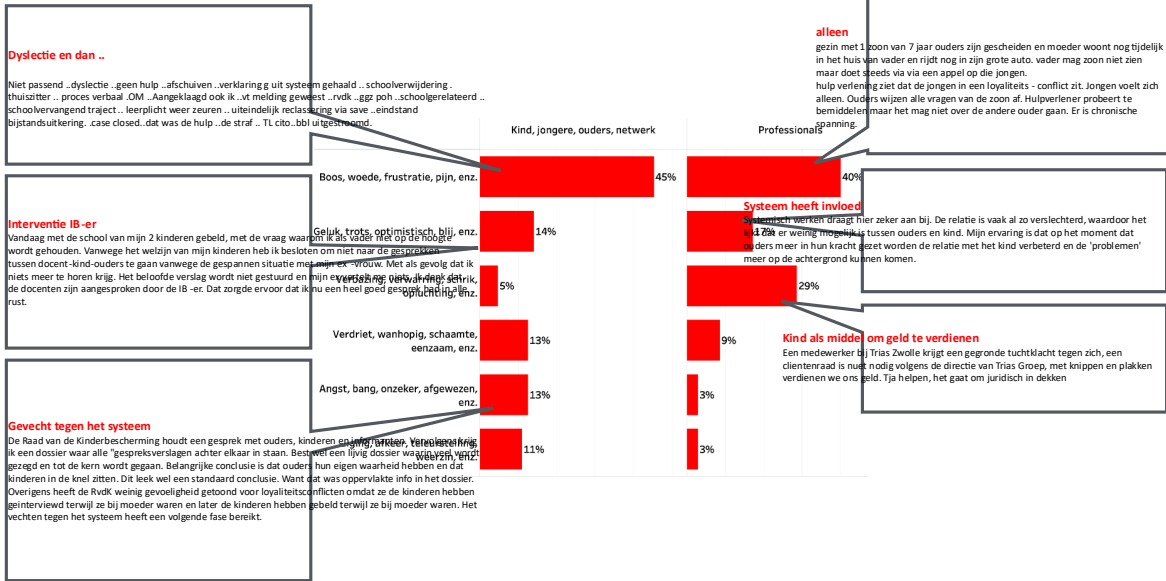
- 'Geholpen..' is meest gekozen door ouders
- 'Veilig..' meest door professionals
- 'Gewoon leven' weinig door professionals
- 'Passend onderwijs ...' in 10% van de gevallen

Leeftijden en woonsituaties

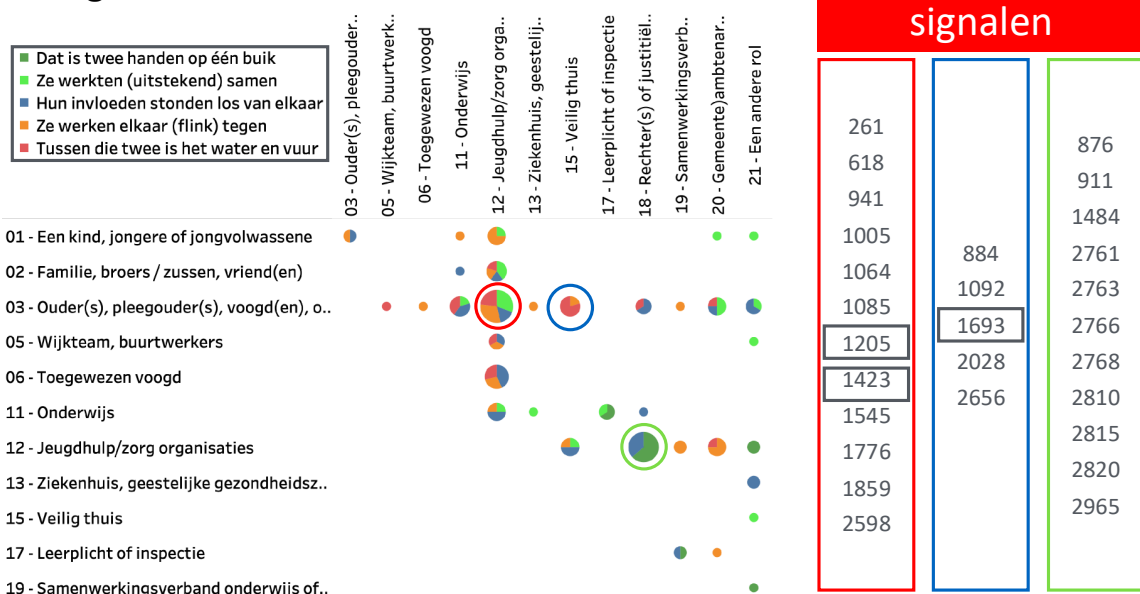


- Bijna alle leeftijden bereikt
- Redelijk evenwichtige verdeling
- Meestal thuiswonend
- 15% instelling of beschermd wonen

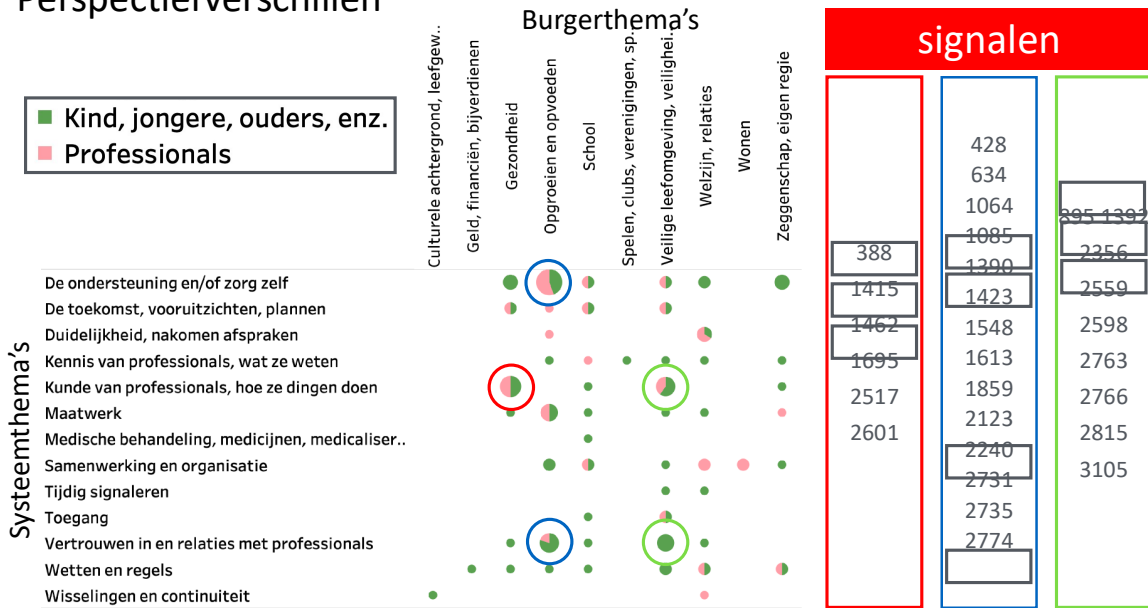
Boosheid, geluk en professionele verbazing



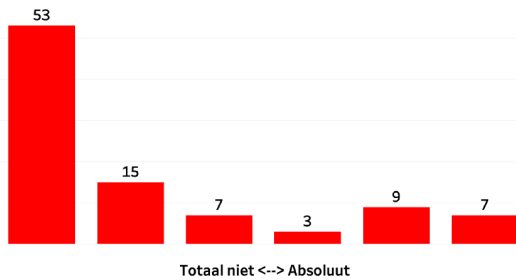
Hoe gaat men met elkaar om?



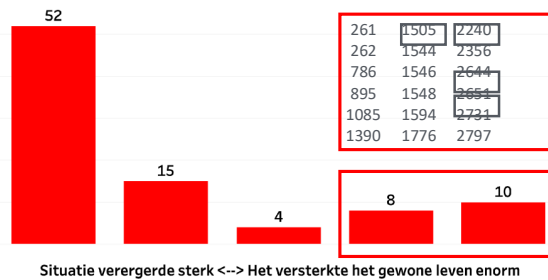
Perspectiefverschillen



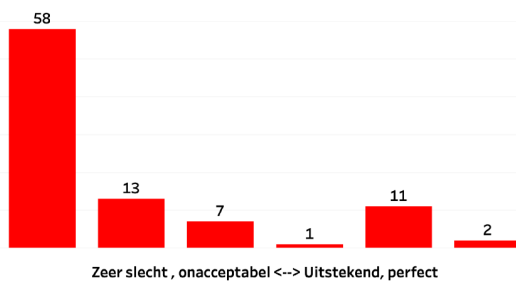
Werd kind/leerling/cliënt gezien en gehoord?



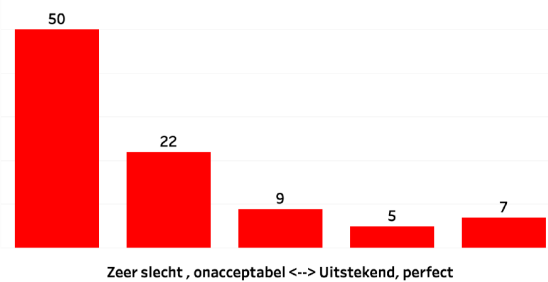
Wat was het effect daarvan op jou/het kind/jouw leerling?



Systeem thema - In dit verhaal was het daarmee



Burgerthema - In dit verhaal was het daarmee



Rapport Op tijd dichterbij Jeugd en Omgeving, Scheiding op school

Start oktober 2020

Projectleider: Esther Roenhorst/ Onderzoek: Irene Welten (Kennispunt)

1. Titel

Scheiding op school

2. Achtergrond, wat wil je bespreken en waarom?

Per jaar horen ongeveer 86.000 thuiswonende kinderen dat hun ouders uit elkaar gaan. Onderzoek toont aan dat kinderen met gescheiden ouders gemiddeld meer psychosociale problemen hebben (zoals angst, depressie, agressie en concentratieproblemen) dan kinderen zonder gescheiden ouders. Ook blijkt dat relatief veel kinderen met gescheiden ouders in aanraking komen met jeugdhulp en jeugdbescherming. Om ervoor te zorgen dat kinderen in een scheidingssituatie uit kunnen groeien tot gezonde volwassenen is het van belang dat kinderen tijdens en na een scheiding steun krijgen vanuit hun sociale omgeving. "Het Ontwikkelteam 'Op Tijd Dichterbij' heeft aangestuurd op een project waarbij het kind en de school van het kind bereikt worden"

3. Hoe ziet de huidige situatie eruit?

De jeugd: In Twente waren er in 2016 2870 minderjarige kinderen die te maken kregen met ouders die hun formele of informele verbinding beëindigden. Van 2016 tot 2018 is er een dalende trend te zien in het aantal echtscheidingen in Twente. **De Raad:** De Raad van de Kinderbescherming heeft in 2020 het signaal afgegeven dat het aantal uitgesproken Omgangs OTS-en toeneemt in Twente.

Het aanbod: Uit een voorlopige analyse van het lokale en regionale aanbod in Twente blijkt dat er geen laagdrempelig preventief aanbod is ingekocht is voor kinderen en jongeren. **Villa Pinedo:** De Jeugd in Twente kan gebruik maken van het een landelijke initiatief "Villa Pinedo". Sinds het buddyprogramma van Villa Pinedo bestaat (2016), hebben 65 kinderen van gescheiden ouders uit de regio Twente steun gevonden bij een chatbuddy. Op dit moment zijn er 15 kinderen uit de regio Twente met gescheiden ouders die ondersteuning krijgen. Ook zijn er 4 jongeren uit de regio die actief zijn als vrijwilliger bij Villa Pinedo.

4. Wat is je doel/wat wil je bereiken?

Het project heeft tot doelstelling dat kinderen tijdens en na een echtscheiding gezien, gehoord en gesteund worden door hun sociale omgeving en dat hierdoor de veerkracht van het kind wordt versterkt. **Subdoel/eerste stap:** Binnen 4 scholen in Twente voelen kinderen op deze school zich tijdens en na een echtscheidingssituatie meer gezien, gehoord en gesteund door leraren en andere betrokkenen op deze school en is de veerkracht van deze kinderen versterkt.

5. Analyse: Waarom/waardoor bestaat het probleem/ de behoefte en wat zijn de oorzaken?

a. Kinderen en jongeren vragen weinig aandacht voor hun situatie omdat ze loyaliteit gevoelens hebben naar hun ouders. Er spelen schaamtegevoelens en ze durven hun problemen niet met klasgenoten of leerkrachten te delen. Ze willen op school afleiding en niet opnieuw geconfronteerd worden met hun problemen thuis.

b. Volwassenen op scholen willen niet dat het kind zich ongemakkelijk voelt en nemen genoegen met eenvoudige antwoorden. Ze hebben vaak niet de tijd om door te vragen. Daarnaast voelen en zijn zij vaak niet bekwaam om met de conflictueuze situatie om te gaan. Hun kennis van het onderwerp is gebaseerd op verhalen en ervaringen uit de eigen omgeving. Zij missen actuele kennis op dit gebied.

c. Kinderen en jongeren en leerkrachten maken weinig gebruik van laagdrempelige preventieve hulp, zij zijn niet goed op de hoogte van de mogelijkheden. Hierdoor wordt er pas naar hulp gezocht als de problemen verergerd zijn. En er hulp gezocht wordt bij een lokaal team of intern begeleider.

6. Stel tegenmaatregelen voor

1. Pilot Scheiding op school met 4 verschillende scholen (PO,VO en Special onderwijs)
2. Het project wil bereiken dat meer kinderen en jongeren gebruik gaan maken van de kennis, ervaring en ondersteuning die Villa Pinedo kan bieden door de bekendheid van Villa Pinedo te vergroten.
3. Het project wil de directe omgeving(school) beter toerusten in deskundigheid en kennis m.b.t. echtscheiding. Het project wil door kennis en bekendheid van de mogelijkheden van Villa Pinedo de veerkracht van de kinderen versterken, doordat kinderen zelf contact kunnen leggen/hulp kunnen zoeken.

7. Acties en tijdsplan

1. Samenstelling en aftrap projectteam, Peter Sonder 2020
2. Bespreken 1e opzet plan, Peter Sonder 2020
3. Herschrijven plan, Esther Roenhorst, Januari 2021
4. Presenteren herschreven plan, Esther Roenhorst Januari 2021
5. Scholen benaderen, Esther Roenhorst Januari 2021
6. Scholen bezoeken, Esther Roenhorst Februari 2021
7. Onderzoek vorm geven kennisoverdracht op scholen, Esther Roenhorst en Sophie Mulder (Villa Pinedo), Februari 2021
8. Methode kennisoverdracht aan de scholen vorm geven, Esther Roenhorst, Sophie Mulder(Villa Pinedo) en Danielle Blankhorst(communicatie), Maart 2021
9. Overdracht op de 4 scholen, Esther Roenhorst April 2021
10. Meten van inzet/overdracht/ effect, Irene Welten(Kennispunt), Mei 2021

<https://youtu.be/2LqXv9Eq6Fc>

<https://www.villapinedo.nl/wp-content/uploads/2020/11/OPEN-BRIEF-Aan-alle-leraren-en-leraressen-1.pdf>

Analyse opdracht ondersteuning Ouders

Tussenrapportage februari 2021, A van Beem GGD Twente

Inleiding

Elke scheiding is een levensgebeurtenis voor ouders en hun kind(eren). Of ouders nu gehuwd of ongehuwd, met of zonder geregistreerd partnerschap samenwoonden, maakt daarbij niet uit. Gelukkig verloopt niet elke scheiding per definitie problematisch, maar tegenwoordig komen er wel steeds meer complexe scheidingen¹ voor, met omstandigheden waarvan bekend is dat die schade toebrengen aan kinderen. In 2019 gaf Jeugdbescherming Overijssel bijvoorbeeld aan dat in meer dan 50% van hun casussen een “vechtscheiding” speelde (Kennispunt, 2020). Vooral langdurig voortdurende, ernstige conflicten tussen ouders zijn schadelijk voor de ontwikkeling van kinderen. Een groot aantal kinderen in de jeugdzorg heeft een levensgeschiedenis waarin scheidingsproblemen van ouders een rol in spelen. De auteurs van de ‘Richtlijn Scheiding en problemen van jeugdigen voor jeugdhulp en jeugdbescherming’ herziene versie 2020 (4e druk) vermelden het groeiend besef dat om schade bij kinderen als gevolg van scheidingen te voorkomen we allereerst hun ouders moeten helpen (Van der Valk, van den Berg, van der Veldt, Anthonijsz, & Spruijt, 2020).

Mede om hiermee inzet van jeugdzorg in Twente te voorkomen of te vernieuwen wil ontwikkeltafel 1 van de Twentse transformatie bereiken dat ouders met relatieproblemen, die (overwegen te) gaan scheiden, of die maximaal 2 jaar geleden gescheiden zijn, vroegtijdig ondersteuning kunnen krijgen.

De Twentse Transformatie en de ambitie voor het ondersteunen van ouders

“Transformatie is een middel om een maatschappelijk doel te bereiken” . Hierbij zijn Integraal werken, een lerende cultuur, maatwerk, en de mens centraal stellen belangrijke elementen.¹

¹ Hannie van Leeuwen lezing november 2018: “Anders Kijken”.

Het maatschappelijk doel van de ontwikkeltafels van de Twentse Transformatie is om de jeugd in Twente een mooie toekomst te bieden.

Om gezamenlijk te komen tot transformatie binnen het jeugddomein zijn in Twente drie ontwikkeltafels ingericht. Hier werken zorgaanbieders van jeugdhulp, gemeenten, organisaties binnen het gedwongen kader jeugdhulp en onderwijskoepels samen met als drijfveer dat ieder kind perspectief op een mooie toekomst verdient. De organisaties onderzoeken samen hoe de zorg radicaal anders kan worden georganiseerd en hoe zij samen effectiever kunnen worden, door samen te ontwikkelen, werken, leren, sturen, beheren, monitoren en reflecteren. Daarvoor is gedurende 3 jaar t/m 2021 een transitiebudget beschikbaar om doelstellingen te realiseren.

Voor meer info zie <https://www.samen14.nl/twentse-transformatie/>

Ontwikkeltafel 1

Aan ontwikkeltafel 1 staat het thema ‘*In Twente groeit de jeugd op in haar eigen omgeving*’ centraal. De bestuurders van de 14 Twentse gemeenten en de grote zorgaanbieders

¹ In de herziene richtlijn scheiding 2020 van het NJI is gekozen voor de term “complexe scheiding”. Dat is een scheiding waar ouders door aanhoudende ernstige conflicten het belang en welzijn van de kinderen uit het oog verliezen, en daarnaast ook het wederzijds belang.

hebben in mei 2019, bij de start van ontwikkeltafel 1 aangegeven dat zij graag een beweging op gang willen brengen waarbij de focus ligt op:

- Het verminderen van kinderen in de jeugdzorg door het verbeteren van hun leefomgeving.
- Het terugdringen van uithuisplaatsingen door het versterken van ambulante en deeltijdbehandelingen.
- Het voorkomen dat jongeren in leefgroepen opgroeien door goede alternatieve kleinschalige woonplekken te organiseren die eigenschappen hebben van het gezinsleven.
- Het waarborgen van beschikbaarheid van de zorg door beheersbaarheid van de kosten middels efficiency.

De beoogde beweging wordt gestimuleerd door de doorstroming te verbeteren en door de expliciete preventieve insteek die gekozen is.

Om tot afbakening van het project te komen is er een keuze gemaakt uit de vele verschillende vraagstukken die voorbij gekomen zijn.

Op basis van de transformatie gedachte, de beweging die de bestuurders voor ogen hebben en de knelpunten die door het Proces-team zijn geconstateerd, zijn er drie ontwikkelteams geformeerd. De thema's die gekozen zijn hangen nauw met elkaar samen en vragen onderlinge afstemming. Zij zijn gebaseerd op vragen die nu in het netwerk leven en een antwoord nodig hebben, daarnaast speelt bij alle drie dat door de uitvoering ervan de Twentse samenwerking verbeterd wordt, de continuïteit van de zorg vergroot wordt en de ambulante zorg versterkt wordt.

Het Ontwikkelteam Op Tijd Dichterbij richt zich op het voorkomen van ernstige problemen door de drempel voor ondersteuning te verlagen en /of eerder (specialistische) kennis beschikbaar te maken voor het gezin en haar omgeving. Op deze wijze wil zij de veerkracht van gezinnen in echtscheidingssituaties versterken. Om dit bereiken hebben zij een project in gang gezet gericht op het versterken van het kind in haar of zijn schoolomgeving ism Villa Pinedo en doen zij onderzoek naar op welke wijze Twentse ouders beter ondersteund kunnen worden.

De analyseopdracht "ondersteuning ouders"

Om beter inzicht te krijgen in wat verbeteringen zouden zijn, is GGD Twente gevraagd een analyseopdracht uit te voeren. Deze analyse moet allereerst inzicht geven in wat de behoefte van ouders in genoemde fases van relatieproblemen en scheiding is aan informatie en steun. En wat er in Twente beschikbaar is aan digitale informatie en oudermodules. Tot slot moet de analyse leiden tot een advies, passend bij bovenstaande ambitie van de ontwikkeltafel.

Voor de analyseopdracht is een plan van aanpak overeengekomen (zie bijlage 1), dat antwoord moet geven op de volgende vragen;

- 1) Analyse van de vraag:
Wat is de behoefte van ouders met relatieproblemen, die (overwogen te) gaan scheiden of die maximaal 2 jaar geleden gescheiden zijn aan informatie en steun?
- 2) Analyse van het aanbod;
Wat is er regionaal in Twente beschikbaar aan hulp voor ouders in deze fases? Er is behoefte aan inzicht in wat er nu geboden wordt voor ouders, waar dat geboden wordt en door wie.
- 3) En tot slot; Advies over regionale verbeteringen
Wat is er regionaal in Twente aan versterking nodig om ouders vroegtijdig hulp te bieden om de kans op schade voor kinderen te verminderen? Wat is er minimaal nodig?

Annemarie van Beem, orthopedagoog/ beleidsmedewerker GGD Twente, tevens lid van het platform scheiden en omgang Twente.

Deel 1 Verkenningfase

Wat is er bekend over de behoefte van ouders aan informatie en steun?

- **Ouders met relatieproblemen,**
- **Ouders die (overwegen te) gaan scheiden of maximaal 2 jaar geleden gescheiden zijn**

Scheiden is een levensgebeurtenis, het proces dat ouders en hun kinderen doorlopen is complex, uitgebreid en gevarieerd omdat er zeer veel factoren meespelen. Verschillen in onder andere zelfredzaamheid, aanleidingen voor de breuk en multi problematiek leiden ertoe dat scheidingen op zeer verschillende manieren kunnen verlopen en dat de behoeften van de betrokkenen tijdens de scheiding daarom ook uiteenlopen.

Tijdens onze literatuurverkenning bleek dat er m.n. in het kader van het landelijke actieprogramma "Scheiden zonder schade" al veel onderzoek is gedaan. Zo kwamen we een recent onderzoek van adviesbureau MARE uit september 2020 tegen, naar de beleving en behoefte van ouders en kinderen gedurende het hele proces van scheiden op basis van interviews. Overigens constateerden zij ook dat ouders niet zozeer denken in "fases" (als een chronologisch proces van relatieproblemen, t/m scheiding) maar in gebeurtenissen zoals bijvoorbeeld "verhuizen" of onderwerpen zoals financiële juridische zaken (MARE, 2020).

In onderstaande tabel zijn citaten uit interviews met ouders uit dit onderzoek overgenomen en gecombineerd met conclusies van de onderzoekers.

Ouders met relatieproblemen en hun behoefte aan informatie en steun

Tabel 1 Citaten van ouders met relatieproblemen	Conclusies m.b.t. beleving en behoefte van ouders met relatieproblemen
<p><i>"Relatieproblemen horen ook een beetje bij een relatie dacht ik altijd". We hadden sowieso wel eens wat onenigheid, maar als er geen ruzie is dan is het ook niet goed, toch? Onze relatie veranderde ook heel erg op het moment dat ons eerste kind werd geboren. Je denkt dat het wel weer bijdraait, want je hebt tenslotte een kind samen. Ik dacht niet zo snel dat het zou leiden tot een einde van ons huwelijk.</i></p> <p>– begeleider verstandelijk gehandicaptenzorg, 38 jaar, 1 jaar geleden gescheiden -</p>	<p>Relatieproblemen zijn in de perceptie normaal. Weliswaar vervelend maar ook geaccepteerd.</p> <p>Het begin van relatieproblemen wordt vaak niet herkend als het begin van een scheidingsproces, althans zeker niet door beide partners tegelijk.</p>
<p><i>"Mijn man en ik hadden wel relatieproblemen, maar dat waren vaak kleine onenigheden en niet echte ruzies. We dachten eigenlijk helemaal niet aan relatietherapie. Ik wilde wel graag mijn verhaal vertellen en het even van me af praten en ventileren. Mijn vrienden kennen mijn man ook goed, dus ik wilde niet bij hun mijn</i></p>	<p>Men heeft in deze fase primair behoefte aan het ventileren van gevoelens. Doorgaans is het eigen netwerk van vrienden en familie hier belangrijk in. Zij kunnen drempels wegnemen ten aanzien van zoeken van hulp. Al is men ook bang voor een oordeel.</p>

<p><i>verhaal doen. Je gaat niet zomaar de vuile was buiten hangen". En een therapeut kost dan gelijk weer veel geld en zo ernstig was de situatie nu ook weer niet.. Achteraf had ik misschien wel hulp moeten zoeken.."</i></p> <p>-Ziekenverzorger 52 jaar, bezig met scheiden -</p> <p><i>"Inmiddels hadden we al 10 jaar problemen, dus wilde ik heel graag aan onze relatie werken. Alleen mijn toenmalige man wilde daar niks aan doen en stond niet open voor therapie. In zijn ogen was het wel prima zo. Op een gegeven moment was ik zo radeloos dat ik naar de huisarts ben gegaan, maar die gaf alleen advies dat we samen in therapie moesten en werd ik weer weggestuurd. Achteraf denk ik weleens had de huisarts niet meer voor mij kunnen doen? Nu ben ik aan mijn lot overgelaten en zag ik geen andere optie dan van mijn man te scheiden. De maat was vol".</i></p> <p>-Administratief medewerkster 54 jaar, 1,5 jaar geleden gescheiden</p>	<p>In deze fase wordt om verschillende redenen meestal geen hulp gezocht; omdat men niet inziet dat hulp zoeken überhaupt nodig is, of omdat men het uit angst voor escalatie van conflicten niet met de partner durft te bespreken, of omdat de financiële mogelijkheden in perceptie ontoereikend zijn.</p> <p>Partners kunnen verschillen van mening over de noodzaak om hulp te zoeken. Men is afhankelijk van medewerking van de partner in het vinden van hulp.</p> <p>Bij gebrek aan hulp of inzicht hoe om te gaan met de problemen, nemen sommigen uit machteloosheid rigoureuze beslissingen zoals weglopen, vreemdgaan of andere zaken die het conflict op de spits drijven.</p>
<p>N.b.</p> <p>Hoewel dit buiten onze analyseopdracht valt, vinden we het passend om te vermelden dat relatieproblemen van ouders worden opgemerkt door de kinderen in het gezin. Ouders zijn zich hiervan vaak niet bewust. Zo reageren baby's al met fysieke stressreacties op spanning. En hoewel kinderen niet altijd uit zichzelf vragen (durven te) stellen, dient er wel aandacht te zijn voor hun situatie en hoe hiermee om te gaan. Een van de kinderen in Twente die haar ervaringen deelde met StoryConnect (2020) verwoordde het als volgt²;</p> <p><i>"Ik denk dat het goed voor mij was geweest als ik ten tijde van de onrustige periode tussen mijn ouders ondersteuning had gehad. Ik denk dat mijn ouders dit toen niet beseften omdat ik me heel sterk voordeed voor ze."</i></p> <p>Bij relatieproblemen tussen ouders hebben personen in het netwerk van het gezin een belangrijke signalerende rol, ook hoe het met de kinderen gaat.</p>	
<p>Tabel 2</p> <p>Waar of bij wie zoeken ouders met relatieproblemen steun ?</p> <p>Uit de literatuurverkenning blijkt dat ouders met relatieproblemen / die overwegen te gaan scheiden online naar informatie zoeken ("googelen"). En problemen bespreken in hun netwerk van vrienden, familie en bekenden. Enkele keren werd de huisarts genoemd als de eerste professional die men in vertrouwen neemt, waar men naartoe gaat om problemen te bespreken.</p> <p>Via deze kanalen wordt in deze fase soms relatietherapie ingeschakeld (indien beide ouders dit willen). Genoemd onderzoeksrapport van MARE vermeldt dat hoewel de ervaringen van ouders hiermee uiteenlopen, relatietherapie vaak wel een positief effect heeft (MARE, 2020). Ondanks dat de therapie vaak niet voor verbetering van de problematiek zorgt of een scheiding kan voorkomen. Het nut van relatietherapie gaat verder dan (alleen) het voorkomen van een</p>	

² StoryConnect, casus nummer: 2570

scheiding. Men signaleert dat dit niet algemeen bekend lijkt. Bij goed verlopen scheidingen heeft hulp van een relatietherapeut de scheiding niet voorkomen, maar wel positief bijgedragen aan het scheidingproces; .

-wederzijdse begrip voor elkaars perspectief verbetert.

-de therapie kan helpen bij het herkennen en accepteren dat er een breuk aan komt.

-hierdoor kan er gemakkelijker samen besloten worden tot een scheiding. Een beter wederzijds begrip, kan een positieve basis leggen voor het maken van afspraken als een scheiding onvermijdelijk is.

Bij scheidingen die in een latere fase escaleren, komt naar voren dat vaak al in de fase van relatieproblemen verschillende hulporganisaties en- instanties betrokken zijn voor problemen thuis. In veel gevallen kijken deze echter slechts naar een deel van het probleem. Een voorbeeld hiervan is dat er uitsluitend wordt gefocust op hoe de partners met elkaar communiceren, of op de veiligheid van het kind. Eventuele zaken die ten grondslag liggen aan de relatieproblemen zoals psychische stoornissen, financiële problemen etc. worden dan niet meegenomen.

Ouders die (gaan) scheiden, recent zijn gescheiden en behoefte aan informatie en steun.

Vanaf het moment dat een scheiding een reële optie wordt, blijkt er eerst en vooral veel behoefte aan informatie. Meestal is het voor de eerste keer dat men gaat scheiden. En terwijl dit emotioneel grote impact heeft valt er tegelijkertijd van alles te regelen, in omstandigheden waarin men vaak het gevoel heeft weinig grip te hebben;

- Het dagelijkse leven is voor betrokkenen volledig uit balans door het kwijtraken van partner en gezin.
- Tegelijkertijd komen er in een korte periode verscheidene praktische zaken op de ouder af, waaronder het zoeken naar een vervangende woning en het regelen van financiële zaken.
- Belangrijk aandachtspunt hierbij is dat men, door het lage kennisniveau en hoge emotionele beleving, de eigen behoeften op een specifiek moment niet altijd concreet of precies kan inschatten of benoemen.
- Ouders hebben ook moeite om de behoeften van hun kinderen tijdens het scheidingsproces en in de nieuwe situatie in te schatten. Zij zijn drukbezet met het regelen van praktische en financiële zaken, die de hoogste prioriteit krijgen.

In onderstaande tabel zijn citaten uit interviews met ouders uit eerdergenoemd onderzoek van MARE (2020) overgenomen en gecombineerd met conclusies van deze en andere onderzoekers.

Tabel 3 Citaten van ouders die (gaan) scheiden of recent zijn gescheiden;	Conclusies m.b.t. beleving en behoefte van ouders die (gaan) scheiden
<p><i>“Ik wilde een hoop weten, ik heb dit nog nooit eerder gedaan natuurlijk. Waar moet ik in hemelsnaam beginnen? Waar moet ik allemaal aan denken? En in welke volgorde doe je wat? Dat je dit niet zeker weet leidt ook tot een gevoel van doe ik het wel goed? Mis ik iets straks?”.</i></p> <p>-Ondernemer uitzendbureau, 43 jaar, bezig met scheiding.</p>	<p>Doorgaans is niet bekend waar de juiste informatie of hulp te vinden is.</p> <p>Gebrek aan inzicht en overzicht draagt eraan bij dat er onder (tijds- financiële of emotionele) druk, keuzes worden gemaakt waar men later spijt van krijgt.</p>

“Mijn (ex) partner en ik wonen nu al 3 maanden bij elkaar terwijl we ondertussen de scheiding regelen. Het is wel vervelend en levert onderling ook wel wat frustraties op dat we weten we gaan uit elkaar, maar nu nog de “oude” situatie is. Ik wil hem ook niet wegsturen naar een hotel, dat is onmenselijk. Hij is wel al bezig met het zoeken van een koopwoning, maar hij kan nog niks kopen totdat convenant is getekend.”

-Vrouw, 52 jaar, MBO opleiding, bezig met scheiding

“Ik wilde na de beslissing om te scheiden eigenlijk gelijk het huis uit. Eerst ging ik even naar mijn ouders, maar dat is ook niet houdbaar. Zo`n proces duurt namelijk wel eventjes. Ondertussen ben ik een woning gaan zoeken, maar vrije sector is te duur en sociale huurwoning was een lange wachtlijst. Ik moest dus gedwongen terug bij mijn ex in huis en daardoor werd alles heel veel erger. Toen ik eindelijk kans maakte op een sociale huurwoning was het een tweekamerappartement en dat moet van jeugdzorg niet, want dan hebben de kinderen geen eigen kamer.”

Man, 41 jaar, MBO opleiding, 2,5 jaar gescheiden.

“Ik had behoefte aan iemand waarmee ik kon sparren over wat ik aan de kinderen vertel. Ik had namelijk veel vragen, reageer ik goed? Is het handig wat ik doe? Kan ik alles aan de kinderen vertellen? Wat gebeurt er met de kinderen die gehoord worden in de rechtszaal en de druk waaronder ze staan? Kan ik ze daar op voorbereiden of kan iemand anders ze daarin begeleiden?”

Salarisadministrateur, 62 jaar, 3 jaar geleden gescheiden.

Daarnaast stellen sommige ouders zich zeker in het begin van het scheidingsproces conflict mijdend op om verdere escalatie te voorkomen. Hierdoor gaat men soms akkoord met afspraken waar men niet achter staat en die later in het proces tot frustratie en extra conflicten leidt.

Ouders hebben ook moeite om de behoeften van hun kinderen tijdens het scheidingsproces en in de nieuwe situatie in te schatten, al zijn ze zich daar niet altijd van bewust.

N.b.

Zoals gezegd hebben ouders gedurende het scheidingsproces en in de nieuwe situatie daarna over het algemeen moeite om de behoeften van hun kinderen in te schatten. Hier zijn ze zich niet altijd van bewust of pas veel later na de scheiding. Dat zien we terug in de reacties van enkele ouders die deelnamen aan een scheidingsonderzoek in de gemeente Twenterand (zie beschrijving verderop).

In landelijke rapportages over scheiding, wordt daarom geadviseerd dat kinderen een laagdrempelig, makkelijk toegankelijk aanspreekpunt hebben omtrent relatieproblemen / scheiding van hun ouders en dat zij hiervan op de hoogte zijn. Bijvoorbeeld op of via school. Ook kan een Kindbehartiger in worden gezet, dit is een professional die kinderen van gescheiden ouders ondersteunt en naast het kind staat. De Kindbehartiger helpt om de wensen en behoeften van het kind in kaart te brengen (Kindbehartiger, 2021).

Een van de Twentse ouders die z'n ervaringen deelde met StoryConnect (2020) heeft een goede samenwerking met school en uit zich positief over een signalerende rol van de leerkrachten van haar kinderen³. *“Ook toen duidelijk was dat we zouden gaan scheiden gaven de leerkrachten op school ons terug hoe het ging met de kinderen op school en hielden ze als het ware even extra in de gaten.”*

Scheidingsonderzoek in de gemeente Twenterand

In de gemeente Twenterand is in 2018 onderzoek gedaan onder ervaringsdeskundigen op het gebied van scheiding, door een gemeentelijke werkgroep (Werkgroep Verstoorde Huiselijke Relaties Twenterand, januari 2019). Ouders, jeugdigen en professionals deden mee aan (verschillende) digitale enquêtes. Daarnaast is een groepsinterview gehouden met “unusual suspects”, daarmee werden partijen in het onderzoek aangeduid die niet direct betrokken waren als onderdeel van het gemeentelijke sociale domein. Aan het groepsinterview namen 21 personen, veelal vrijwilligers deel van organisaties op het gebied van budgetbeheer, diaconie, sport en vluchtelingenwerk. Verder zijn de resultaten benut van een gemeentelijke netwerkbijeenkomst (College tour) over het thema vechtscheiding; casuïstiek uit de praktijk van het algemeen maatschappelijk werk en Jeugdbescherming Overijssel.

Aan ouders is gevraagd;

- Wat had je graag willen weten voordat je ging scheiden?
- Wie en of wat heeft je geholpen tijdens en na je scheiding?
- Hoe kun je volgens jou kinderen het best helpen tijdens een scheiding?
- Heb je aanvullende tips voor iemand die met een scheiding te maken heeft?
- Als je terugkijkt op je scheiding, wat zou je dan nu anders hebben gedaan?

Samenvattende conclusies uit de respons van (6) ouders;

Eén van de ouders noteerde dat ze graag vooraf had geweten bij wie ze hulp had kunnen vragen. Een andere ouder had vooraf graag willen weten wat er in het praktijk bedoeld wordt met “het belang van het kind voorop”. Ouders noemden vooral ervaringen waaruit blijkt dat de aanloop naar de scheiding en het verwerken ervan een ingewikkeld en langdurig proces is. Ieder beleeft het proces vanuit z'n eigen perspectief. Een ouder noemt dat ze haar kinderen achteraf gezien meer tijd had moeten geven om te wennen aan haar nieuwe partner.

Vrijwilligers en professionals in dit onderzoek in Twenterand signaleerden dat een scheiding niet alleen impact heeft op de betreffende ouders en hun kinderen. Ook op het eigen netwerk van familie, bekenden en de sociale omgeving. Voor ouders (en kinderen!) is die steun en loyaliteit erg belangrijk, maar vaak weet de omgeving niet goed hoe je het best kunt reageren. Ook realiseert men zich vaak niet hoe je iemand kunt steunen zonder partij te trekken, zonder conflicten te verergeren, zonder kinderen in loyaliteitsproblemen te brengen.

Tot slot een bezorgde tip uit bovengenoemde gemeentelijke netwerkbijeenkomst:

“Denk bij echtscheiding ook aan eenzaamheid, je wereld wordt anders, vrienden moeten ook keuzes maken en dat kan tot eenzaamheid leiden”.

³ StoryConnect, casusnummer: 2240

Scheidingspunt Twenterand van start

Bovenstaand onderzoek is in januari 2019 afgerond als onderdeel van een plan van aanpak ter voorkoming van schadelijke gevolgen van (echt) scheiding voor kinderen en ouders in de gemeente Twenterand. In maart 2020 opende de gemeente Twenterand voor haar inwoners een scheidingspunt, met een (financieel) echtscheidingsbemiddelaar en mediator binnen hun centrale toegang / zorginformatiepunt voor inwoners.

Voor zover bekend is dit de eerste gemeente in Twente die gestart is met een speciaal scheidingsloket voor ouders. We zijn benieuwd naar de evaluatie.

Tabel 4

Waar of bij wie zoeken ouders die gaan scheiden of recent gescheiden zijn steun ?

Wat in de verschillende onderzoek rapportages opvalt is dat men niet goed weet waar men terecht kan voor de juiste informatie en wat nodig is. En dat ouders m.n. via internet min of meer toevalligerwijs terecht komen bij uiteenlopende informatiebronnen en scheidingsprofessionals.

In de recente rapporten over scheiden die we bekeken hebben, wordt benadrukt dat ouders sterk verschillen in hun zelfredzaamheid. Zelfredzame ouders gaan zelf op zoek naar informatie en steun via hun sociale netwerk, via Google, zelfhulpboeken e.d. Maar ook digitaal vaardige ouders blijken vaak onzeker over welke informatie in hun situatie van toepassing is. En of ze informatie wel goed interpreteren. Naast behoefte aan verbetering van online informatievoorziening en de vindbaarheid daarvan, hebben vrijwel alle ouders die scheiden behoefte aan persoonlijk advies.

In deze fase van (gaan) scheiden is behoefte aan een onafhankelijk persoon, die verstand heeft van zaken en de situatie kan beoordelen en overzien”, aldus een van de conclusies uit het eindrapport “Onderzoek naar triage (complexe) scheidingsproblematiek: De huidige praktijk onder de loep (2020) VWS-directie Jeugd, van iemand “met verstand van zaken”.

In de huidige praktijk bieden verschillende organisaties, ieder op hun eigen terrein hulp voor ouders. Uit de rapporten over scheiden trekken we de conclusie dat ouders die (gaan) scheiden het best geholpen zijn met een gedegen analyse van de situatie en een juiste inschatting van risicofactoren en beschermende factoren. En dat daarvoor een combinatie nodig is van juridische, financiële, fiscale, gedragswetenschappelijke en sociaal-emotionele expertise (Rijksoverheid, 2020).

Tussentijdse conclusies

Dit eerste deel van de analyseopdracht (de verkenningsfase) moest inzicht geven in wat de behoefte is van ouders met relatieproblemen of die maximaal 2 jaar geleden gescheiden zijn, aan informatie en steun.

Hierover bleek al meer (kwalitatief) onderzoek te bestaan dan verwacht. Dat is in dit verslag gecombineerd met de bevindingen uit het literatuuronderzoek tot een beknopte beschrijving van de behoefte van ouders in genoemde fases.

In totaal zijn de ervaringen van 22 ouders benut, waarvan 10 woonachtig in Twente (MARE, 2020; StoryConnect, 2020; Werkgroep Verstoorde Huiselijke Relaties Twenterand, januari 2019). Citaten uit interviews en respons uit eerdere (recente) onderzoeken, geven o.i. een herkenbaar inkijkje in hun situatie en behoefte. We zien dat beeld bevestigd in de talloze ervaringsverhalen van en voor ouders betrokken bij FamilyFactory (2020) en Villa Pinedo (2020), organisaties die ouders (en kinderen) in scheidingsituaties steunen op specifiekere thema's zoals opvoeden en ouderschap. De bevindingen zijn samengevat in 4 tabellen, waarbij vanwege de leesbaarheid de term "recent gescheiden" is gebruikt.

Onze indruk is dat we de behoefte van ouders uit de doelgroep hiermee voldoende in beeld hebben. En dat het niet nodig is om zelf nog aanvullend (online) praktijkonderzoek te doen naar hun behoefte aan informatie en steun, zoals aanvankelijk de bedoeling was.

De ontwikkeltafel heeft o.m. de ambitie om veerkracht van ouders uit de doelgroep in Twente te versterken door het verbeteren van de regionale digitale informatie. Tijdens onze literatuurverkenning bleek dat hieromtrent in 2021 vanuit de landelijke overheid relevante ontwikkelingen op stapel staan m.b.t. verbetering van de informatievoorziening over scheiden. Zo wordt er bijvoorbeeld gewerkt aan een prototype van een Digitaal Plein (een website of soort app) bestaande uit 3 componenten:

1. Deugdelijke informatievoorziening voor ouders en kinderen
2. Koppeling met (lokaal) hulpaanbod, dossieropbouw, aansluiting gemeenten, ook in de vorm van een Digitaal Maatje
3. Consultatiefunctie door en voor professionals.

We onderhouden contact met de projectleiders van de VNG over de voortgang (Van Julsingha, 2021).

Inmiddels zijn we vergevorderd met het tweede deel van de analyseopdracht. Hierbij brengen we in beeld wat er regionaal in Twente beschikbaar is aan hulp voor ouders uit de doelgroep. We bellen rond om actief te informeren naar de stand van zaken en looptijd van bijvoorbeeld pilots. En horen soms ook nieuwe initiatieven of knelpunten van praktijkprofessionals. De Twentse wegwijzer scheiden is inmiddels vrijwel geactualiseerd.

Gezien het gewenste advies over regionale verbeteringen op het gebied van oudermodules. (deel 3 van de analyseopdracht) is het relevant om inzicht te krijgen in welke ontwikkelingen bij organisaties en gemeenten in Twente en op landelijk niveau op stapel staan. En hoe dit past bij de geïnventariseerde behoefte van ouders uit de doelgroep. Dit willen we de komende weken verder uitzoeken.

Annemarie van Beem en Hanneke Winkelhorst
1 febr. 2021

Literatuurlijst

- Family Factory. (2020). *Gezin in Scheiding: Leren van de ervaringen van anderen*. Opgehaald van Family Factory: <https://familyfactory.nu/gezin-in-scheiding/>
- Kennispunt. (2020). *Landelijke cijfers aantal kinderen met gescheiden ouders*.
- Kindbehartiger. (2021). *Geef ieder kind in een scheiding een stem*. Opgehaald van Kindbehartiger: <https://kindbehartiger.nl/>
- MARE. (2020, september 1). *Mens Centraal Scheiden zonder schade*. Opgehaald van VNG: <https://vng.nl/sites/default/files/2020-12/scheidenzonderschade.pdf>
- Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Directie Jeugd. (2020, juli 3). *Onderzoek triage (complexe) scheidingsproblematiek: De huidige praktijk onder de loep*. Opgehaald van VNG: <https://vng.nl/sites/default/files/2020-12/onderzoektrialogecomplexescheidingen-kpmg-inopdrachtvanministerievanvws.pdf>
- Rijksoverheid. (2020, juni 30). *Voortgangsrapportage Scheiden zonder Schade*. Opgehaald van Rijksoverheid: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2020/06/30/tk-bijlage-3-voortgangsrapportage-scheiden-zonder-schade>
- StoryConnect. (2020). Regio responses - Twente.
- Van der Valk, I., van den Berg, G., van der Veldt, M., Anthonijsz, I., & Spruijt, E. (2020). *Richtlijn Scheiding en problemen van jeugdigen voor jeugdhulp en jeugdbescherming*. Utrecht: BPSW, NIP, NVO. Opgehaald van <https://richtlijnenjeugdhulp.nl/wp-content/uploads/2021/01/Richtlijn-Scheiding-en-problemen-van-jeugdigen-2020.pdf>
- Van Julsingha, K. (2021, januari 26). Digitaal Plein. (H. Winkelhorst, Interviewer)
- Villa Pinedo. (2020). *Voor alle gescheiden ouders omdat jij jullie kind zo goed mogelijk wilt begeleiden*. Opgehaald van Villa Pinedo: <https://www.villapinedo.nl/ouders/>
- Werkgroep Verstoorde Huiselijke Relaties Twenterand. (januari 2019). *Schadelijke gevolgen van scheiding bij kinderen voorkomen of beperken. Aanzet voor een plan van aanpak in Twenterand*.

Intensief Integraal

Het Ontwikkelteam Integraal heeft 4 inhoudelijke ontwikkellijnen uitgezet:

- Onderzoek WVHS ism stuurgroep WVHS
- Leren van Casuïstiek
- Specialistisch wonen
- Expertteam ism het project Bovenregionaal Expertise Centrum

Onderzoek WVHS

Het onderzoeksprogramma WVHS heeft als doel om iedere jongere die WVHS zorg nodig heeft een goede plek te kunnen bieden. Over deze WVHS zorg zijn allerlei vragen die uiteindelijk leiden naar een grotere hoofdvraag:

wat is de best match care voor de jongeren die nu in de WVHS zorg terecht komen?

De eerste stappen om antwoord te geven op deze grote hoofdvraag zijn de afgelopen maanden gezet. Door op zoek te gaan naar de antwoorden op de voorliggende vragen:

Wat zijn de kenmerken van de jongeren die nu gebruik maken van WVHS zorg?

En: in hoeverre verschillen deze jongeren van kinderen in andere intensieve zorgvormen?

Er zal worden gewerkt via een dossier-analyse: op basis van literatuur, maar ook op basis van een scan van dossiers, wordt een coderingsschema opgesteld waarna de dossiers worden geanalyseerd. Het toegang verkrijgen tot de dossiers is een cruciaal onderdeel voor de voortgang van het onderzoek. Twee onderzoekers van het EJT voeren de werkzaamheden uit. Een van de onderzoekers is in dienst van Ambiq en wordt voor het onderzoek (deels) gedetacheerd naar Saxion. Waar mogelijk worden studenten ingezet om bij te dragen aan de dataverzameling van het onderzoek, maar het grootste gedeelte van het werk wordt gedaan door de onderzoekers onder begeleiding van de associate lector Margriet Braun.

Bij de start van het onderzoek komen de onderzoekers verschillende vragen tegen mbt onvolledige dossiers en de verschillende facetten rondom de AVG.

Voor meer info over het onderzoek zie [het artikel, waarin Beanka uitleg geeft over het onderzoek](#).

De eerste rapportage wordt in juni 2021 verwacht.

[Overzicht van het gehele onderzoek](#)

Weinig Voorkomende Hoog Specialistische zorg in Twente

Beanka Meddeler en Margriet Braun

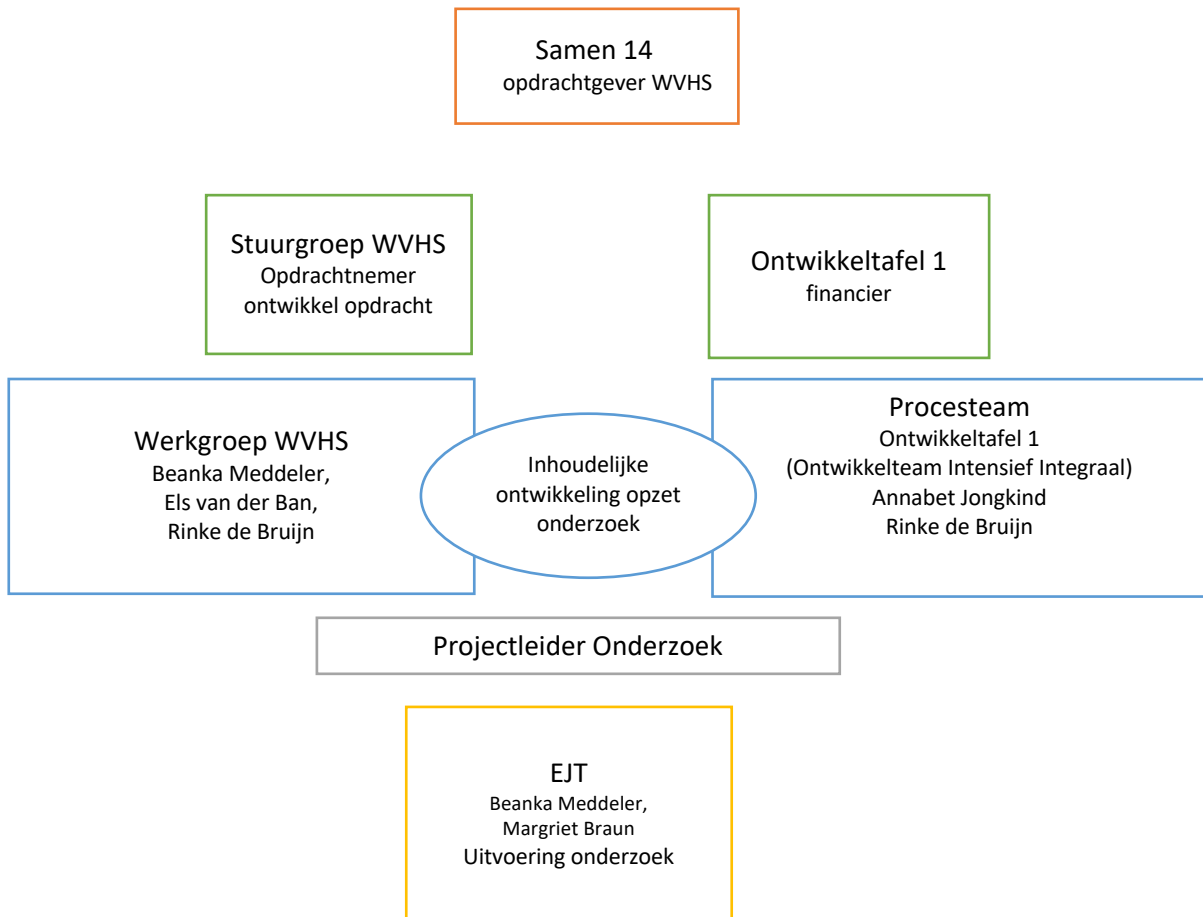
1. Inleiding

Onderstaande onderzoeksopzet is een startnotitie om een besluit te kunnen nemen over het starten van een onderzoeksprogramma. Dit programma heeft als doel om voor iedere jongere in Twente die behoefte heeft aan (weinig) hoog specialistische zorg een goede plek te bieden.

Er zijn hiervoor gesprekken gevoerd met de stuurgroep Weinig Voorkomende Hoog Specialistische zorg (WVHS-zorg), de betrokken instellingen (Els van den Ban - Karakter en Rinke de Bruin - Pluryr Intermetzo) en met Ontwikkeltafel 1 van de Twentse Transformatie (projectleider Annabet Jongkind).

Samenwerken:

De onderzoeksopzet is voortgekomen uit een samenwerking tussen de Stuurgroep WVHS en Ontwikkeltafel 1. Onderstaande figuur geeft de verhouding weer tussen de verschillende betrokken groepen.



De projectleider onderzoek bewaakt de voortgang en rapporteert hierover aan de stuurgroep WVHS en aan de bestuurlijk trekkers en de projectleider van Ontwikkeltafel 1.

De opbrengsten van het onderzoek worden gedeeld met de stuur en werkgroep WVHS en met de Bestuurlijk Trekkers en het Procesteam van Ontwikkeltafel 1.

Expertisecentrum Jeugdzorg Twente

Het onderzoek wordt uitgevoerd door het Expertisecentrum Twente (EJT). Het EJT is een onderzoekssamenwerkingsverband van een aantal aanbieders voor zorg aan jeugd in Twente (Ambiq, Pluryn, Jarabee, Wijkkracht) en Saxion. Het EJT doet onderzoek naar het verbeteren hulpverlening door professionals. Een onderzoekslijn is het Legitimeren van handelen. 'Hoe kun je als professional in de zorg voor jeugd jouw handelen legitimeren en zo jouw hulpverlening verbeteren?' Het WVHS onderzoek sluit hier bij aan omdat het professionals richting geeft aan het uitoefenen van de zorg aan jongeren die WVHS zorg nodig hebben. Het EJT is als partij betrokken bij het vormen van de Kenniswerkplaats Jeugd

Twente - KJT (uitbreiding van de voormalige academische werkplaats Twente). Hiermee krijgt het EJT een nog groter netwerk, bereik en mogelijkheden dan tot nu toe.

1.1 Weinig voorkomende hoog specialistische zorg in Twente

Dit stuk betreft de Weinig Voorkomende Hoog Specialistische zorg (WVHS-zorg); ook wel beschikbaarheidsvoorzieningen genoemd. De WVHS-zorg wordt gedefinieerd als 'een intramurale voorziening die te allen tijde geboden moet kunnen worden in geval een crisis of een zware zorgbehoefte bij de cliënt, die acute uithuisplaatsing noodzakelijk maakt of een door opdrachtgever geaccepteerd substituuut hiervan, zoals Intensive Home Treatment.' (<https://www.samen14.nl/documenten+niet+zichtbaar/handlerdownloadfiles.ashx?idnv=1372874>)

In de notitie 'Beschikbaarheidsvoorzieningen Jeugd Twente & triagetteam maatwerk WVHS Jeugd Twente' worden de volgende uitgangspunten genoemd voor de WVHS-zorg:

- ❖ Ambulant waar mogelijk;
- ❖ Kinderen zo snel mogelijk op de beste plek;
- ❖ Zo dicht mogelijk bij de thuissituatie;
- ❖ Zo kort mogelijke wachttijden;
- ❖ Zo min mogelijk verplaatsingen, dus zo nodig samenwerking door het invliegen van elkaars expertise. De hulpverlener(s) komt/komen naar het kind.

Ambiq, Pluryn/Intermetzo, Jarabee en Karakter zijn gecontracteerd door de Twentse gemeenten. Ambiq en Intermetzo/Pluryn bieden ten behoeve van de WVHS-zorg de driemilieus voorziening. Karakter biedt de hoog specialistische 24-uurs GGZ (twee milieus voorziening). Jarabee heeft in het kader van de WVHS-zorg crisisbedden. In het onderzoeksprogramma waar dit document over gaat, richten we ons op de driemilieus voorzieningen en de hoogspecialistische GGZ. De crisiszorg is niet opgenomen in het onderzoeksprogramma.

De voorzieningen leverden eerst de zorg als aparte instellingen en gaan nu gezamenlijk de WVHS-zorg leveren. De aanbieders nemen daarmee gezamenlijk verantwoordelijkheid voor een goede plek voor ieder kind uit Twente dat deze zorg nodig heeft. De verwachting is dat door deze gezamenlijke verantwoordelijkheid er een samenwerking komt en dat de jongeren die de zorg nodig hebben sneller en betere zorg krijgen (matched care). Doel is om de zorg te verbeteren, kinderen zo snel mogelijk op de juiste plek te krijgen en op termijn de kosten te verminderen.

Deze ontwikkeling naar een gezamenlijke verantwoordelijkheid in het zorgen voor snellere en betere zorg past bij actielijn 2 uit het Actieprogramma Zorg voor de Jeugd - Meer kinderen zo thuis mogelijk laten opgroeien - en is door de 14 Twentse gemeentes in de Definitieve aanvraag transformatiefonds (2018) overgenomen in het Thema 1: Iedere jongere doet naar vermogen mee in zijn eigen omgeving en dan specifiek in het punt 'Innovatie van de intramurale voorzieningen':

- *'Elk kind heeft stabiliteit nodig. We zorgen ervoor dat het kind zo min mogelijk heen en weer wordt geplaatst als het niet meer thuis kan wonen. Dat de jeugdhulp zich naar het kind beweegt in plaats van andersom. Wanneer verblijf noodzakelijk is moet dit zoveel mogelijk deel uitmaken van een ambulant traject.'*

De WVHS-zorg voorzieningen verschillen van elkaar. Verschillen bestaan in het type problematiek, als ggz en/of orthopedagogisch en in het type setting en behandeling. Ambiq biedt behandeling aan jeugdigen met een licht verstandelijke beperking, forse gedragsproblemen en veelal onderliggende psychiatrische problematiek. Pluryn richt zich op dezelfde doelgroep maar dan zonder de verstandelijke beperking. Karakter biedt hulp aan jeugdigen waarbij er een vermoeden is van complexe psychiatrische problematiek (meer dan 1 psychiatrische stoornis of vermoeden van). Deze verschillen bestaan ook voor het deel WVHS-zorg die ze bieden. Een overeenkomst in de WVHS-zorg is dat de jeugdigen (tijdelijk) intramuraal/ buitenshuis zeer intensief behandeld worden. Doordat de organisaties nu gezamenlijk verantwoordelijk zijn, is het de verwachting dat de samenwerking ook verbeterd en dat de voorzieningen makkelijker gebruik kunnen maken van elkaars expertise.

Het belang van matched care

Een uithuisplaatsing/klinische GGZ opname is een ingrijpende gebeurtenis. Een uithuisplaatsing heeft veel gevolgen voor de betrokken jeugdige(n) en de ouders. Het zijn complexe beslissingen waarvan we de uitkomst niet kennen (Richtlijn Uithuisplaatsing). Dit schept voor de samenleving, maar in het bijzonder voor de zorgaanbieders en gemeenten een verplichting om deze ingrijpende gebeurtenis zo min mogelijk ingrijpend te laten zijn. We weten dat wanneer kinderen eenmaal uit huis zijn geplaatst, zij vaak verhuizen van groep/ instelling, de zogenaamde doorplaatsingen. Voor de residentiele zorg zijn hiervan geen percentages bekend. In de resultaten van deelonderzoek 1 van de commissie-Samson (<https://www.rug.nl/staff/j.j.h.dekker/deelonderzoek-1-jeugdzorg-tekst.pdf>) wordt genoemd dat 'kinderen in residentiele voorzieningen in vergelijking tot kinderen in de pleegzorg ernstiger problemen lijken te vertonen onder meer omdat ze vaak iets ouder zijn en een langere plaatsingsgeschiedenis met meer mislukte plaatsingen achter de rug hebben.' Een verhuizing/doorplaatsing hoeft geen probleem te zijn waar het gaat om doorplaatsingen naar een beter passende plek. Het is wel van belang om voortijdig afgebroken plaatsingen en onnodige doorplaatsingen te voorkomen en het aantal verhuizingen beperkt te houden. Deze 'mislukte' zorg kan leiden tot problemen die van invloed zijn op de ontwikkeling. Een kind doet allerlei verlieservaringen op, zowel van personen als van bezittingen en gewoontes. Dit kan leiden tot een verlies aan vertrouwen in zichzelf en de ander.

Door Pleegzorg Nederland, waar gesproken wordt van een breakdown wanneer het gaat om voortijdig afgebroken plaatsingen, wordt voor het jaar 2019 genoemd dat er bij 520 beëindigde plaatsingen sprake was van een breakdown.

We weten niet hoe vaak jeugdigen die gebruik maken van de Twentse jeugdzorgvoorzieningen verhuizen. We weten ook niet hoe vaak er sprake is van een onnodige doorplaatsing in Twente.

Dit pleit voor meer aandacht voor matched care, maar roept ook de vraag op wat dan de juiste plek is. Namelijk, wat is de reden dat plaatsingen niet matchen en is het mogelijk om hier ook vooraf een betere voorspelling over te doen?

Meer thuis behandelen

In lijn met actielijn 2 uit het Actieprogramma zorg voor de Jeugd - Meer kinderen zo thuis mogelijk laten opgroeien - is het doel van de transformatie jeugdhulp het aantal uithuisplaatsingen/klinische opnames te verminderen en jeugdigen zoveel mogelijk thuis te behandelen.

De stuur- en werkgroep WVHS-zorg heeft dit ook als doel. Dit vraagt een inspanning van alle partners en ook van wijkteams en/of andere ketenpartners. De zorg leveren de organisaties samen en voor verbetering hebben zij ook elkaar nodig.

1.2 Onderzoeksagenda

Om te komen tot een goed beslissingsproces voor plaatsing in de WVHS-zorg in Twente, wordt een onderzoeksprogramma opgesteld. 'Wat is de best match care voor de jongeren die in nu de WVHS-zorg terecht komen?' Dit programma richt zich op alle fases van een plaatsing in de WVHS-zorg, lopend van de fase voorafgaand aan de behandeling (wat zijn voorspellers voor WVHS-zorg?) tot het vervolg op een WVHS plaatsing (wat zijn factoren die bijdragen aan een goede doorstroom?). De onderzoeksvragen die centraal staan zijn:

1. Wat zijn de kenmerken van de jongeren in de WVHS-zorg?
In het doelgroeponderzoek moeten meegenomen worden; kindkenmerken, opvoederskenmerken en omgevingskenmerken (waaronder – onnodige - doorplaatsingen).
2. In hoeverre verschillen de jongeren die in de WVHS-zorg terecht komen van kinderen in andere intensieve (ambulante) zorgvormen?
3. Wat zijn de kenmerken en de doelen van de zorg die nu geboden wordt door de WVHS-zorg?
4. In hoeverre verschillen de doelen die worden gesteld in WVHS-zorg van de doelen die gesteld worden in andere intensieve (ambulante) zorgvormen)?
5. Wat kan gezegd worden over de effectiviteit van de interventie van de WVHS-zorg?
6. Voor welke jongeren is de WVHS-zorg geschikt (mogelijke voorspellers voor opname in de WVHS-zorg)?
7. Welke factoren dragen bij aan een goede doorstroom na de WVHS-zorg?

2 Opzet

Vanaf hier is het plan gericht op het eerste deel van het onderzoek namelijk het onderzoek naar de doelgroep

1. *Wat zijn de kenmerken van de jongeren in de WVHS-zorg?
In het doelgroeponderzoek moeten meegenomen worden; kindkenmerken, opvoederskenmerken en omgevingskenmerken (waaronder – onnodige - doorplaatsingen).*
2. *In hoeverre verschillen de jongeren die in de WVHS-zorg terecht komen van kinderen in andere intensieve (ambulante) zorgvormen?*

2.1 Design (soort onderzoek)

Bij dit onderzoek wordt een kwantitatieve onderzoeksstrategie gebruikt.

Om zicht te krijgen op de doelgroep die in de WVHS-zorg verblijft, wordt een dossieronderzoek uitgevoerd. Er wordt een coderingsstelsel ontwikkeld waarmee op gestandaardiseerde wijze kwantitatieve gegevens uit dossiers gehaald kunnen worden. Om de coderingslijst op te stellen, wordt literatuuronderzoek gedaan en worden professionals geraadpleegd in focusgroep of interviews. De data van de verschillende organisaties en gemeente worden gekoppeld. Hiervoor moet een ontwerp gemaakt worden. Ook zullen andere informatiebronnen dan de dossiers worden geraadpleegd, zoals gemeente, om zicht te krijgen op zaken als schoolbeloop, de gezondheid, de eerdere behandelingen ed. In een van te voren bepaald tijdsvak worden dossiers verzameld en geanalyseerd.

2.2 Respondenten

Het betreft dossiers van jongeren die hulp ontvangen of op de wachtlijst staan voor de WVHS-zorg en intensieve ambulante zorg.

Schatting van het benodigde aantal dossiers (50% van het aantal jongeren dat in zorg).

- Ambiq: 25
- Pluryl/Intermetzo: 25
- Karakter: 25
- Intensieve ambulante zorg (FACT): 25

3 Ethische paragraaf

Er dient gewerkt te worden volgens de AVG wet- en regelgeving rondom wetenschappelijk onderzoek in het algemeen en vanuit de verschillende wetenschappelijke commissies van de verschillen de organisaties. Toestemming van jongeren en gezagsdragers is nodig. Het is niet mogelijk om dit onderzoek volledig anoniem te doen. In de rapportage zal de anonimiteit wel gewaarborgd zijn en zijn de gegevens niet meer te herleiden naar individuen maar dat lukt bijvoorbeeld niet tijdens de analyse van de dossiergegevens die de onderzoekers (niet betrokken bij de behandeling) doen. Dit moet nog verder uitgewerkt worden. De verwachting is dat dit veel tijd gaat kosten. Van belang is dit dan bij start al meteen goed uit te zoeken om te voorkomen dat dit later in het traject een struikelblok wordt.

4 Tijdspad en begroting

Bij het maken van een tijdspad voor de doelgroepomschrijving is ervan uitgegaan dat studenten social work worden betrokken bij de data verzameling.

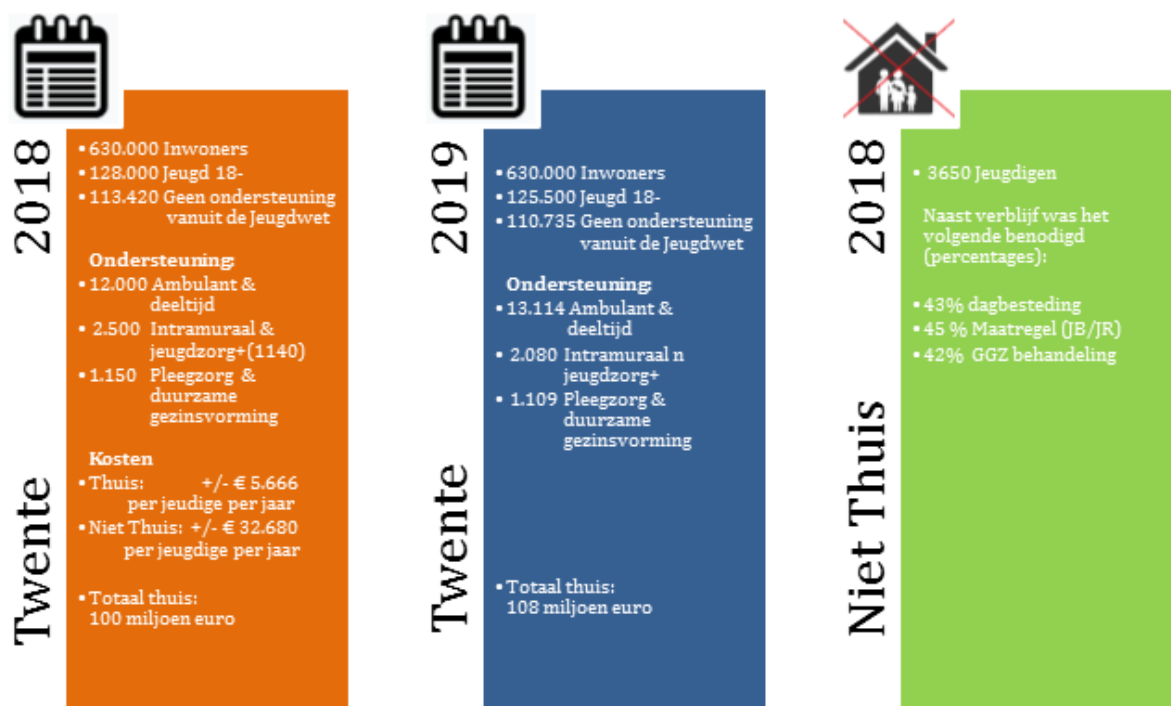
Wat?	Tijd in uren
Vorbereidingsfase (schrijven plan, informeren bestuurders, werven stagiaires....)	160
Onderzoeksfase (literatuuronderzoek, opstellen coderingsschema, analyseren)	300
Rapport schrijven (schrijven rapport, presenteren).	96
Totaal	556

Inhoud

1. De Jeugd in Twente	84
2. Het Ontwikkelteam Intensief Integraal en de stuurgroep WVHS.....	85
3. De Pilot	86
4. Wat hebben we gedaan?.....	86
5. De resultaten	87
5.1 Evaluatie organisatie en voorbereiding door werkgroep	87
5.2 De methodiek	88
5.3 Samenwerking OZJ.....	88
5.4 De Opbrengst.....	88
6. De toekomst	89
7. Conclusie.....	90
Bijlage 1 rapportage OZJ.....	92
Bijlage 2 opbrengst Enquête deelnemers.....	94

1. De Jeugd in Twente

Naar schatting is 11 procent van de jeugdigen in Twente in meer of mindere mate kwetsbaar. Bij hen verloopt de weg naar volwassenheid minder soepel dan bij andere leeftijdsgenoten. Dit komt door risico's die zij onderweg ervaren op vaak meerdere leefgebieden. In 2019 ging dit om ruim 15.000 jeugdigen in Twente, bij wie leren, werken, zelfstandig wonen, sociale relaties of zelfredzaamheid niet vanzelfsprekend is. Deze jeugdigen hebben extra ondersteuning nodig. In figuur 1 zijn de cijfers over de jaren 2018 en 2019 uitgesplitst, inclusief een verdieping op het aantal jeugdigen dat in 2018 niet thuis kon (blijven) wonen.



Figuur 1: Jeugdigen met ondersteuning vanuit de Jeugdwet in Twente 2018 en 2019

Uit bovenstaande cijfers blijkt dat het percentage jeugdigen dat gebruik maakt van ondersteuning uit de Jeugdwet van 2018 naar 2019 is gestegen. De verhouding tussen intramurale zorg en ambulante zorg laat een lichte verschuiving zien richting de ambulante zorg. *‘Toelichting op cijfers Twentse Monitor Sociaal Domein (TMSD)’*.

Wanneer de gemeenten deze jeugdigen niet voldoende kunnen ondersteunen op de verschillende leefgebieden, wordt een jeugdhulpaanbieder ingeschakeld. Sommige kinderen/jongeren en omgeving hebben expertise nodig van verschillende specialismen. Dit is niet eenvoudig om te realiseren. Hierin spelen verschillen factoren een rol. Bijvoorbeeld een gebrek aan financiën, wachttijden, deskundigheid vanuit verschillend perspectief, gebrek aan regie, of het ontbreken van een vooruitziende blik. Vaak is er sprake van dubbel werk door de hulpverleners (intakes en onderzoek). Voor de betrokken jongeren en hun gezinnen is het frustrerend om steeds ergens opnieuw te moeten beginnen.

2. Het Ontwikkelteam Intensief Integraal en de stuurgroep WVHS

Het project Leren van Casuïstiek is ontstaan uit de samenwerking tussen de Ontwikkeltafel 1 en de Stuurgroep WVHS.

Het Ontwikkelteam “Intensief Integraal” maakt onderdeel uit van de Ontwikkeltafel 1 van de Twentse Transformatie voor meer info zie [plan van doorpak Ontwikkeltafel 1](#).

Er zijn 4 inhoudelijke lijnen uitgezet 2 gericht op “Samen Leren” en 2 gericht op “Samen Werken”. De Stuurgroep WVHS

In het Stuurgroepoverleg WVHS Twente (Ambiq, Jarabee, Karakter, Pluryn en OZJT) van 27 februari 2020 is afgesproken om met elkaar te 'Leren van casuïstiek'.

- Wat gaat er goed en wat kan beter; op basis daarvan kijken wat nodig is.
- Starten met een begeleide sessie waarbij de toegang/verwijzer aansluit; a.d.h.v. van

- dossiers, analyse wat heeft cliënt nodig,
- Verbinding van de opbrengsten van deze sessie met het triageteam WVHS.

Door vanuit breed perspectief samen te werken bij de intensieve zorg aan jongeren met meerdere problemen waar thuis wonen niet meer vanzelfsprekend is en de verantwoordelijkheid te delen bij triage, onderzoek, (ambulante) behandeling en langer durend verblijf verwachten we dat in Twente het aantal crisis-, mislukte- en jeugdzorg+ plaatsingen afneemt en er passende hulpvormen en gezinsvervangende woonplekken zijn. Hierdoor horen de stagnatie van de in/door en uitstroom en lange wachttijden tot het verleden. Dit vraagt om een werkwijze die helpt om met elkaar in Twente te leren van ingewikkelde casuïstiek die leidt tot stagnatie van in/door en uitstroom en lange wachttijden. Hoe kunnen we tot nieuwe, passende oplossingen komen binnen het hierboven geschetste krachtenveld. De opgedane kennis en ervaring is toepasbaar voor andere samenwerking rondom jeugdigen.

3. De Pilot

Op basis van de bevindingen van het proces team van Ontwikkeltafel 1 en de vraag vanuit de stuurgroep WVHS om het “samen leren van complexe casuïstiek” te faciliteren is er een werkgroep samengesteld. Deze werkgroep heeft met ondersteuning van het OZJ (Ondersteuningsteam Zorg voor Jeugd) een pilot ontworpen en uitgevoerd. Doel van de pilot is te leren van de opgedane ervaringen en de inzichten die opgedaan worden te gaan gebruiken op andere plaatsen waar integrale hulp/zorg/actie noodzakelijk is.

De werkgroep wil daaraan bijdragen door op basis van deze eerste leersessie een advies te formuleren over de manier waarop (methode, vorm) we op structurele wijze in Twente kunnen gaan leren van de problemen die zich voordoen in de complexe Jeugdhulp. Hiervoor worden de mogelijkheden van deskundigheidsbevordering d.m.v. “train de trainer” onderzocht. Ook zal er gezocht worden naar een organisatie/platform die de leersessies in de toekomst gaan organiseren.

Het OZJ heeft tot de zomer landelijk cases verzameld en de betrokkenen begeleid bij het zoeken van oplossingen. Vanuit Twente zijn er 2 cases bij hen aangemeld. Zij willen de methode (Ketenbreed leren light) die zij daarvoor hebben ontwikkeld, borgen door samen met de jeugdhulpregio's leersessies te organiseren. De leersessie in Twente is mede gebaseerd op hun recente ervaringen in Food Valley.

Zie: [ondersteuningsteam voor jeugd](#)

4. Wat hebben we gedaan?

Juli 2020 is er een werkgroep samengesteld bestaande uit Kirsten Boelen (gem. Hengelo), Petra Pover (gem. Enschede), Celine Toussaint (Pluryn) en Annabet Jongkind (Ontwikkeltafel 1). Zij werden bij het werk en leer proces ondersteund door Carmen Smeenk van het OZJ. De werkgroep heeft de keuze gemaakt om op basis van meerdere cases en daarbinnen de overeenkomstige knooppunten tijdens de eerste leersessie stil staan bij problemen die zich voordoen in de Twentse complexe jeugdhulp.

Augustus 2020 heeft de werkgroep op basis van onderstaand profiel cases opgevraagd bij gemeenten: Het leerthema van de bijeenkomst is “Hoe kunnen we crisis uithuisplaatsingen verminderen en schade (trauma's) voor kinderen en ouders voorkomen”

Kenmerken:

- Acute gezins-situatie waar geen “passende” oplossing voor handen is.
- Gezin is al bekend met hulpverlening
- Veiligheid speelt een rol.
- Tijdsdruk door bijvoorbeeld naderend weekend of einde kantoortijd.
- Casus wordt heen en weer geschoven, wie is verantwoordelijk?
- (de)escalatie is van belang

Het zijn cases die eerder hebben gespeeld waar problemen zijn ervaren in de samenwerking en die zijn afgesloten.

September 2020 zijn er 12 cases ontvangen van lokale (gemeente) teams waarvan er 6 geschikt zijn om te gebruiken voor de leersessie.

Voor evt. volgende sessies denkt de werkgroep aan cases die aangebracht worden door Jeugdzorgaanbieders en Speciaal onderwijs.

Oktober 2020

De voorbereidingsopdrachten worden verspreid onder de zorgprofessionals die de cases hebben aangeleverd voor de leersessie. Maar ook de hulpverleners die eerder of daarnaast betrokken zijn bij de casus worden benaderd om een voorbereidingsopdracht in te vullen. Indien mogelijk vragen de hulpverleners ook aan ouders en kinderen om een voorbereidingsopdracht in te vullen. Op basis hiervan formuleert het OZJ de knooppunten. De digitale leersessies (i.v.m. corona) zijn gepland en voorbereid.

November 2020

Het aantal beschikbare hulpverleners is niet voldoende voor 2 leersessie en er wordt besloten om 1 leersessie te laten vervallen. Op 12 november vindt onder begeleiding van het OZJ de leersessie plaats. Er zijn 2 groepen van 6 personen samengesteld. De groepen zijn gemêleerd en bestaan uit de zorgprofessionals die betrokken waren bij de ingebrachte cases, (inhoudelijke) managers van zorginstellingen die betrokken zijn bij Ontwikkeltafel 1, vertegenwoordigers vanuit gemeenten, raad van de kindbescherming en onderwijs.

Iedere groep bespreekt onder leiding van een gespreksleider volgens een vast stramien de betreffende knooppunten. (voor de inhoud van de gesprekken zie verslag OZJ-bijlage 1)

December 2020

De werkgroep ontvangt de rapportage van het OZJ en zet een enquête uit onder de deelnemers over de ervaring die zij hebben opgedaan. (zie bijlage 2)

Januari 2021

De werkgroep evalueert de pilot (methode, opbrengst en de samenwerking met OZJ), maakt een eindrapport op en informeert deelnemers van de pilot, het Ontwikkelteam Intensief Integraal en de stuurgroep WVHS.

5. De resultaten

5.1 Evaluatie organisatie en voorbereiding door werkgroep

Succespunten:

- Het is gelukt om de voorbereiding, organisatie en facilitering van de sessie binnen de gestelde tijd te organiseren.
- Er is een geslaagde samenwerking ontstaan tussen de stuurgroep WVHS en de ontwikkeltafels
- Ondanks Corona is het de werkgroep gelukt om ruimte te maken voor het vormgeven en uitzetten van de pilot.

Aandachtspunten:

- Bij een volgende sessie is het van belang ook vragen op te halen bij zorgaanbieders en/of onderwijs.
- De ondersteuning van het benaderen van de professionals en het uitzetten van de en verzamelen van de voorbereidingsopdracht moet goed georganiseerd zijn.
- Aan het eind van de sessie wordt feedbackformulier worden ingevuld.
- Om voortgang in het proces te behouden is continuïteit in de samenstelling van de werkgroep en zijn duidelijke onderlinge afspraken nodig. Van belang om een reële tijdsinvestering in kaart te brengen.

5.2 De methodiek

Het OZJ heeft ons laten kennis maken met een mooie methodiek.

Succespunten:

- Het gebruik maken van de methodische (externe) gespreksleiders werkte goed.
- De gesprekken kwamen op gang
- Reacties van de deelnemers waren overwegend positief
- Er is sprake van een heldere en compacte rapportage
- De gesignaleerde knooppunten zijn herkenbaar

Aandachtspunten:

- Het gebruik maken van meerdere cases maakt de voorbereiding in gewikkeld en vraagt veel tijd (bijvoorbeeld lezen van cases).
- Ouders/kinderen zouden gebruik moeten kunnen maken van een aangepaste voorbereidingsopdracht. De taal is nu afgestemd op de zorgprofessional. Of op andere wijze betrokken kunnen worden bij het proces.
- De methodiek van het OZJ werd gaandeweg ontwikkeld, dat gaf onduidelijkheid.
- Bij vervolg sessies zullen gespreksleiders getraind moeten zijn in de gespreksvoering.

5.3 Samenwerking OZJ

De samenwerking met het OZJ verliep niet zonder slag of stoot, er speelde onduidelijkheid over de methodiek en hoe de verschillende taken en verantwoordelijkheden verdeeld werden Dit bracht een ongemakkelijk gevoel aan weerszijde teweeg.

De samenwerking is geëvalueerd en de knelpunten zijn uitgesproken. Als er in de toekomst samengewerkt wordt zullen de verwachtingen vooraf goed moeten worden doorgesproken.

5.4 De Opbrengst

De volgende knooppunten zijn gesignaleerd:

Knooppunten	Wat maakt dit een knooppunt
Opvolging en parallelle trajecten	Kinderen kunnen niet op tijd ergens terecht en er wordt soms maanden met kinderen geleurd.
Regie/verantwoordelijkheid	Er zijn duidelijke afspraken tussen toegang en GI m.b.t. de regie. Er is soms een discussie over wat er ingezet moet worden. De GI geeft aan wat er nodig is en de gemeente is het hier niet altijd mee eens of aanbieders geven aan dat het niet voorradig is.
Financiële zaken	Uitzonderlijke situatie waarbij het belang van de kinderen voorop is gezet door zorgaanbieder. Uithuisplaatsing heeft in juli plaats gevonden. In november nog onenigheid over de Financiering. Het gaat om de tarieven van de

	plaatsing. Verschil van mening tussen de Gemeente en aanbieder. Zorg is al ingezet maar wordt niet betaald.
Transfers	Te laat alle puzzelstukken naast elkaar gelegd. Nu het beeld helderder is, de juiste expertise gevonden is en na uitgebreid en passend onderzoek duidelijk geworden wat hij echt nodig heeft.
Problemen met de vraagverheldering	<ul style="list-style-type: none"> • De acute situatie. Soms moet je gewoon plaatsnemen en dan kun je de volledige problematiek nog niet goed in kaart hebben. • Schaarste in aanbod om even de ruimte te nemen om de situatie goed te bekijken. Vaak is men al blij als er een plek gevonden is en veiligheid georganiseerd is. • Wanneer veel hulpverlening betrokken is hebben opeenvolgende aanbieders vaak niet alle informatie. • Ouders delen (onbewust) soms niet alle informatie.

Wat heeft het bespreken van deze knooppunten opgeleverd en op welk niveau is er actie nodig om de knooppunten te ontwarren:

De enquête is door 5 deelnemers ingevuld, de leden van de werkgroep zijn bij de sessie aanwezig geweest. Op basis van beide bronnen kunnen we constateren dat de deelnemers het als plezierig ervaren hebben om vanuit verschillende perspectieven over een casus in gesprek te gaan. Hierdoor worden verschil in taal en begrippen overbrugd en nodigt het in de toekomst uit om beter door te vragen m.b.t. wederzijdse verwachtingen.

Daarnaast werd geconstateerd dat de knooppunten die ervaren worden op de werkvloer niet “nieuw” zijn. Tijdens de sessie hebben zij geanalyseerd waar de aandachtspunten en leerpunten zich bevinden. Daarnaast hebben zij aangegeven wat en wie hen hierbij zou kunnen helpen:

Wat kan ons hierbij helpen:

- Vertrouwen in elkaars expertise, waardoor niet iedere keer opnieuw een casus onderzocht hoeft te worden.
- Tijd en middelen vrijmaken voor bestudering van dossier en –analyse.

Wie kan ons hierbij helpen

- Het helpt enorm om een GW’er binnen lokaal team beschikbaar te hebben: laagdrempelig, korte lijnen, expertise in huis.
- Gemeente kan ook contact leggen met aanbieder om te consulteren zonder alle persoonlijke gegevens te delen.

6. De toekomst

Om de zorgprofessionals binnen gemeenten en zorginstellingen te helpen bij het ontwarren en voorkomen van knooppunten zijn er acties nodig op verschillende niveaus.

De werkvloer:

Het is van belang dat (zorg)professionals gestructureerde ontmoetingen hebben waar complexe casuïstiek besproken wordt. Hierdoor overbruggen zij verschillen in taal en perspectief. Een gemengd publiek en methodische gespreksbegeleiding is noodzakelijk.

In de huidige situatie zijn hier lokaal of regionaal al een aantal voorbeelden van zoals:

- MDO
- Triageteam
- Jeugdtafels Hengelo

Ondanks dat ervaren de zorgprofessionals van gemeenten en aanbieders grote problemen in het gezamenlijk optrekken bij complexe hulpvragen. Het methodisch bespreken van een vastgelopen casus zou een verbetering kunnen betekenen als de deelnemers de ruimte krijgen om die acties te ondernemen om zaken op te lossen.

Daarnaast zou het een verbetering zijn wanneer lokale teams op laagdrempelige wijze gebruik kunnen maken van aanvullende expertise. Als oplossing hiervoor werd het verbinden van gedragswetenschappers aan lokale teams door deelnemers naar voren gebracht.

Het toekomstige Expertteam Twente zou een faciliterende en signalerende rol kunnen vervullen. En vragen kunnen helpen beantwoorden als:

- Welke stappen kunnen nu genomen worden?
- Wie heeft de regie?
- Wat moet geregeld worden op een ander niveau?
- Welk mandaat is nodig om tot een oplossing te komen?

Tijdens deze besprekingen is een aandachtspunt hoe de gezinnen bij het proces betrokken worden.

Gemeenten en Zorgaanbieders:

Het is van belang dat de overstijgende knooppunten die door de hulpverleners ervaren worden bekend zijn bij gemeenten en zorgorganisaties. Zijn ze bekend en zo ja: wat is de voortgang? Hoe ziet het verbetertraject eruit? Zo nee: waar moet het knooppunt belegd worden en wie voert regie over de het uitzetten van een verbetertraject.

Veel van bovenstaande knooppunten zijn bekend bij de ontwikkeltafels en de stuurgroep WVHS. Maar bijvoorbeeld de wachtlijstproblematiek of 18+/18- zijn belangrijke thema's die nog niet breed in de keten zijn opgepakt. Om deze punten te agenderen en op te lossen, zijn meerdere partijen (aanbieders, GI en gemeenten) nodig.

Netwerken:

Voor het oplossen van bovenstaand knooppunten is samenwerking tussen verschillende organisaties noodzakelijk. Hiervoor is een visie en kader noodzakelijk op basis waarvan gezamenlijke afspraken met elkaar gemaakt kunnen worden in het belang van de cliënt. Welke kwaliteit willen we leveren tegen welke kosten?

7. Conclusie

Op basis van de ervaringen op gedaan in de pilot zou de werkgroep willen voorstellen om:

- Het evalueren van complexe casuïstiek structureel in te voeren in Twente. Hierbij worden de problemen op casus niveau besproken en oplossingen gezamenlijk in gang gezet. De methode Ketenbreed leren is een waardevolle manier om toe te passen met name door de rol van onafhankelijke methodisch getrainde gespreksleiders.
- De ingebrachte problemen en uitkomsten te monitoren en zo regionale knooppunten in kaart te brengen en op te lossen. Om de overstijgende knooppunten aan te pakken is het noodzakelijk dat de huidige ontwikkeling op het gebied van netwerksamenwerking wordt doorgezet. Hiervoor is nodig dat er een gezamenlijke visie wordt geformuleerd en op basis hiervan de knooppunten worden aangepakt.
- De structurele ondersteuning van de lokale teams dient regionaal onderzocht te worden. Zodat lokaal gekeken kan worden hoe de ondersteuning is vorm gegeven en waar verbeteringen op hun plaats zijn.

- Tenslotte is het van belang om in een vervolg de kinderen en ouders te betrekken bij het zoeken naar passende oplossingen voor de situatie waar het gezin in terecht gekomen is.

Enschede, februari 2021

Annabet Jongkind
Kirsten Boelen
Celine Toussaint
Petra Pover/Erik Otten

Knooppunten

Opvolging en parallele trajecten

Wat maakt dit een knooppunt

Kinderen kunnen niet op tijd ergens terecht en er wordt soms maanden met kinderen geleurd.

Welke elementen dragen bij aan het knooppunt?

- Gemeente wil zo licht mogelijk beginnen, steeds schuiven ze iets op als er geen antwoord op komt.
- Daarnaast is het ook de insteek om eerst het voorliggende te doen.
- Wanneer het onderliggende probleem niet wordt aangepakt, bijvoorbeeld een trauma, wordt het een glijden de schaal.
- Er zijn lange wachtlijsten.

Regie/verantwoordelijkheid

Welke elementen dragen bij aan het knooppunt?

- Er zijn duidelijke afspraken tussen toegang en GI m.b.t. de regie. Er is soms een discussie over wat er ingezet moet worden. De GI geeft aan wat er nodig is en de gemeente is het hier niet altijd mee eens of aanbieders geven aan dat het niet voorradig is.

Wat/wie kan ons hierbij helpen?

Wat:

- Een gezinsanalyse en een plan voor het hele gezin/systeem.
- Goede triage.
- Continue hulpverlener (en een financiële bekostiging die hierbij reëel is).
- Vertrouwen in elkaar

Financiële zaken

Wat maakt dit een knooppunt

Uithuisplaatsing van 5 kinderen ivm grote onveiligheid en (lichamelijke) verwaarlozing. Liefst alle kinderen bij elkaar, nieuw gezinshuis opgezet waar kinderen nu wonen. Uitzonderlijke situatie waarbij het belang van de kinderen voorop is gezet. Uithuisplaatsing heeft in juli plaats gevonden. Nu nog steeds ruzie over de financiering. Het gaat om de tarieven van de plaatsing. Verschil van mening tussen de gemeenten en Ambiq.

Wat leren we hiervan?

- Eerder een plek vinden maakt dat overbrugging niet nodig is.
- De motivatie bij ouders moet groeien. Dit heeft somstijd nodig.
- Soms willen ouders meewerken en is het moeilijk de juiste hulp te bieden. Vanuit het verplichte kader zien we dat ouders te lang binnen boord gehouden worden. Hierdoor komen kinderen te kort.
- We wedden nooit op 1 paard, altijd meerdere plannen. Dit kost veel tijd en je doet kinderen en gezinnen er tekort mee. Dit is niet zoals we met elkaar hebben afgesproken in Nederland.

Wat/wie kan ons hierbij helpen?

- Wie: Als je niet weet waar het kind terecht kan, roep CCE in. Zij weten heel veel.
- Wat: stap voor stap of eerder hulp in zetten.

Wat leren we hiervan?

- Het gaat om vertrouwen dat je afweegt wat je inzet en waarom. Dit vertrouwen gaat binnen organisaties maar ook tussen organisaties.
- Wanneer meerdere organisaties nodig zijn liever geen hoofd- en onderraanemerschap, maar verschillende aanvragen voor verschillende organisaties. Dat levert hokjes op, waar ouders geen last van moeten hebben. Dit moeten we achter de schermen oplossen.
- Gemeenten worden op kosten gejaagd, het zou mooi zijn als we op 1 plek kunnen aanmelden.
- Wanneer maatwerk georganiseerd wordt doet de GI dit en gaat het in het einde van het traject naar wijkcoach. De ervaring is: hoe meer mensen hoe meer ruis. Een goede overdracht is hiervoor nodig.

Welke elementen dragen bij aan het knooppunt?

- Er gaat tijd zitten in het regelen van de financiering en het risico dat kinderen uit elkaar moeten om ergens terecht te kunnen.
- Gemeente medewerkers worden gestuurd op financiën.
- Er is irritatie omdat je je niet serieus genomen voelt in je vak. (GI)
- Organisaties krijgen maar de helft van de indicaties (tijd) en dus kun je ook maar de helft van de kwaliteit leveren.
- Gemeenten hebben niet altijd vertrouwen in de zorgaanbieders er zijn ook commerciële partijen die niet betrouwbaar zijn

Wat leren we hiervan?

- Op inhoud weten we elkaar te vinden maar daarachter worden indicaties niet toegekend.
- Misschien moeten we meer onderbouwen. (hulpverleners)
- Er zijn zorgen over de beschikbare budgetten. Hoe kun je preventiever inzetten en effectiever?

Transfers

Welke elementen dragen bij aan het knooppunt en wat leren we hiervan?

- Te laat alle puzzelstukken naast elkaar gelegd. Nu het beeld helderder is, de juiste expertise gevonden is en na uitgebreid en passend onderzoek duidelijk geworden wat hij echt nodig heeft.

Problemen met de vraagverheldering

Welke elementen dragen bij aan het knooppunt?

- De accuutheid van de situatie. Soms moet je gewoon plaatsen en dan kun je de volledige problematiek nog niet goed in kaart hebben.
- Schaarste in aanbod om even de ruimte te nemen om de situatie goed te bekijken. Vaak is men al blij als er een plek gevonden is en veiligheid georganiseerd is.
- Wanneer veel hulpverlening betrokken is hebben opeenvolgende aanbieders vaak niet alle informatie.
- Ouders delen (onbewust) soms niet alle informatie.

Wat leren we hiervan?

- Het helpt als je met alle betrokken hulpverlening, ouders en verwijzer in gesprek om goede dossierinformatie te krijgen en een start te maken.
- Vanuit regierol kan wijkcoach expertise bij elkaar zetten om eerst goed een casus en het beloop te bekijken en te onderzoeken.
- Het knelt soms met de beroepscode van de professionals. Vaak kan het helpen om voor het evaluatiegesprek meerdere partijen uit te nodigen zodat het een gezamenlijk gesprek wordt.
- Soms wordt de vraag vaker in een traject gesteld om diagnostiek te doen terwijl het dossier laat zien dat er al veel bekend is. Dan kan het beter zijn om te starten met behandeling en dan parallel daaraan nog aanvullend proces diagnostiek te doen die in het behandeltraject ingevoegd wordt.

Wat/wie kan ons hierbij helpen?

Wat

- Vertrouwen in elkaars expertise, waardoor niet iedere keer opnieuw een casus onderzocht hoeft te worden.
- Tijd en middelen vrijmaken voor bestudering van dossier en –analyse.

Wie

- Het helpt enorm om een GW'er binnen lokaal team beschikbaar te hebben: laagdrempelig, korte lijnen, expertise in huis.
- Gemeente kan ook contact leggen met aanbieder om te consulteren zonder alle persoonlijke gegevens te delen.

Centrale thema's / aandachtspunten

- Hoe ga je elkaar beter leren kennen, snappen en vertrouwen (en waar is dat vertrouwen er al wel)?
- Hoe kun je in de wijk in gezinnen preventiever werken?
- Hoe verhoudt preventie zich tot stepped care en tot matched care?
- Hoe gaan we wachtlijsten terug brengen?
- Hoe krijgen we expertise naar de voorkant, dus preventief insteken voordat het erger wordt?
- Kijk niet alleen naar het kind maar ook naar het gezin en daarom heen als problematiek bij kinderen speelt.
- Regie en verantwoordelijkheid: hoe breng je als wijkcoach expertise bij elkaar om tot een goed perspectief te komen.
- Na crisis stil staan bij oorzaak van problematiek en perspectief bepalen voor de volgende stap.

Actiepunten voor mij:

-
-
-
-



Opbrengst Enquête Sessie Leren van Casuïstiek 2020

Hoe heb je de bijeenkomst ervaren?

1. Het is verhelderend om met mensen uit het werkveld, vanuit verschillende invalshoeken (verschillende werkplekken en betrokkenheid) te praten over casuïstiek.
2. Ik vond het een leuke ervaring vooral doordat er vanuit verschillende disciplines gekeken werd naar de casuïstiek
3. Leuk om eens met anderen ervaringen uit te wisselen, buiten je organisatie. Wel weinig tijd om echt inhoudelijk tot iets te komen.
4. Als prettig georganiseerd.
Indrukwekkend, gezien de verhalen en de conclusie dat het toch weer over geld en vertrouwen gaat.
5. De bijeenkomst en de punten die genoemd zijn komen voor mij niet nieuw naar voren. Dit zijn al langere tijd knelpunten die spelen, maar niet opgelost worden.

Als je het gespreksverslag leest (zie bijlage) mis je dan nog belangrijke punten Zo ja welke?

1. Ik heb in de groep gezeten die transfers besprak. Wat ik daar nog in mis is dat de zorg nu vaak zo georganiseerd is dat een behandelmodule een bepaalde duur heeft waarna de cliënt weer wordt terug verwezen naar de verwijzer en deze vervolgens naar een volgende inzet moet gaan kijken. Er is een verschil in behandeling en begeleiding; wat ook mee bepaalt wat de tijdsduur moet zijn. Begeleiding houdt al in dat het langere tijd moet duren, behandeling kan vaak korter zijn.
2. Nee
3. Schiet me zo niet te binnen
4. Ik mis geen relevante punten.
5. Geen

Ben je tot nieuwe gedachten of inzichten gekomen?

1. Wat mij erg opvalt is dat iedere organisatie eigen taal gebruikt. De verwachtingen die men heeft van wat de andere organisatie kan bieden klopt vaak niet met wat de organisatie daar zelf voor idee bij heeft.

2. Evt advies vragen buiten eigen organisatie

3. Meer begrip en gezamenlijkheid

4. Ja en nee. Het is meer van het zelfde (geld/vertrouwen), maar toch bleef het wachtlijst verhaal mij puzzelen. Als iedereen de kinderen op meerdere wachtlijsten zet hebben we dan feitelijk en gevoelsmatig niet veel meer wachtlijsten. Wat zou er gebeuren als dat centraal zou zijn en dat iedere organisatie intekent op een aantal plekken op de wachtlijst, op basis van eigen beschikbaarheid. Nu zegt instelling A ik heb x kinderen wachtend, instelling B zegt dat ook, terwijl het feitelijk maar om de helft van de kinderen gaat omdat bij beide instellingen dezelfde kinderen staan te wachten.

5. Eigenlijk geen nieuwe gedachten of inzichten. Wel punten die herkenbaar zijn

Kun je er één benoemen?

1. Zie hier boven

2. CCE raadplegen

3. Standpunten vanuit de GI gehoord, zodat ik beter begrijp hoe zij kijken.

4. Zie hierboven

5. Het is belangrijk om goed samen te werken in de ketenen en zo ver mogelijk helder creëren wat er aan de hand is en wat er nodig is.

Heeft de bijeenkomst geleid tot concrete actiepunten voor jezelf?

1. We hebben met een instelling waar we vaak mee samen werken afspraken gemaakt om de verwachtingen die er over en weer zijn naar elkaar uit te spreken zodat de samenwerking gemakkelijker kan verlopen.

2. Op dit moment nog niet

3. Meer beargumenteren en hierin ook goed luisteren naar argumenten van anderen. Dingen die niet 'normaal' zijn, zoals bv wachtlijsten of het niet kunnen bieden van zorg die nodig is ergens neerleggen en niet als 'normaal' gaan accepteren, omdat het dan zo blijft.

4. In contact met andere zorgaanbieders en wijkcoach ben ik kritischer gaan doorvragen op verwachtingen en het nut van de minuten/producten. Waarom wil je dit van mij weten?

5. Nee

**Stel dat we weer een bijeenkomst organiseren:
Wat zijn dan aandachtspunten voor de organisator?**

1. Als het weer mogelijk is fysiek bij elkaar komen.
2. Meer tijd voor discussie, interactie met elkaar
3. Geen
4. Ik denk dat het aantal personen maakte dat er soms voorbij werd gegaan aan de diepgang. Ik zou wel graag iets dieper ingaan op de materie met iets minder mensen.
5. Ik vond het een thema die al veel aandacht heeft gehad, maar helaas nog weinig concrete punten of verbeteringen heeft opgeleverd. Ik zou graag zien dat er concrete aandachtspunten en oplossingen zouden komen in de algehele werkwijze. Ik ben benieuwd welke rol het expertisecentrum hierin straks kan spelen.

En wat moeten de organisator vooral weer hetzelfde doen?

1. Ik vond het prima georganiseerd
2. Gemixte groepen
3. Geen
4. Regie houden. Vaak ontstaat er discussie om het discussiëren en dat werd nu strak geleid, wat zeer prettig was.
5. Mensen vanuit verschillende disciplines en organisaties uitnodigen.



Pilot specialistisch wonen: Business case

Inclusief opdracht voor de werkgroep



Ontwikkelteam Intensief Integrale zorg voor complexe hulpvragen

versiebeheer

versie	Datum	auteur	aanleiding	
0.1	Juni 2020	L. Hulshof	Ontwikkelteam	
0.2	September 2020	A.L. Jongkind	Ontwikkelteam 21-09	
0.3	Oktober 2020	A.L. Jongkind		
0.4	Oktober 2020	A.L. Jongkind/L. Hulshof	Ontwikkelteam breed 26-10	
0.5	December 2020	A.L. Jongkind/ L. Hulshof		
0.6	Februari 2021	A.L. Jongkind/L. Hulshof	Ontwikkelteam 15-2-2021	
1.0	1 maart 2021	A.L. Jongkind/L. Hulshof		

Inhoudsopgave

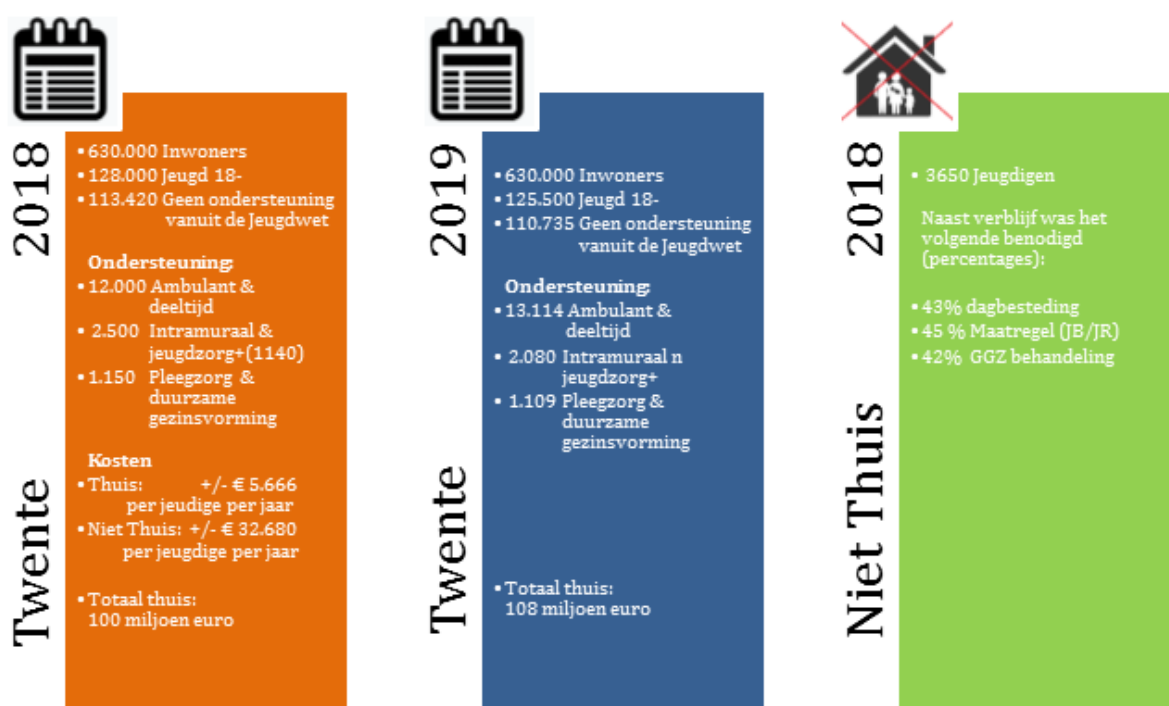
1	Business case: Pilot specialistisch wonen	99
1.1	Achtergrond.....	99
1.2	Probleemstelling.....	100
1.3	Doelgroep van de pilot	102
1.4	Ambitie	102
1.5	Beoogde effect.....	102
1.6	Huidige situatie	102
1.7	Gewenste situatie	103
1.8	Voorwaarden	104
1.9	Sterkte-zwakte analyse.....	105
1.10	Financiële paragraaf	107
2	Opdracht: werkgroep Specialistisch Wonen.....	108
3	Bijlagen	109
	Bijlage 1. Update cijfers kennispunt j Ontwikkeltafel 1, 14januari 2021	109
	1. Bevolking Twente	109
	Tabel 1 - Aantal inwoners in Twente	109
	2. Jeugdhulp indicaties en declaraties	109
	Tabel 2 – Aantal jeugdigen met indicaties en declaraties	109
	3. Jeugdhulp ‘thuis’	110
	4. Jeugdhulp ‘Niet thuis’	110
	Tabel 4 – Totaal ‘niet thuis’	110
	Tabel 5 – Ambulante inzet bij ‘niet thuis’ jeugdigen*	110
	Tabel 6 – ‘Niet thuis’, type duurzame gezinsvormen	112
	Tabel 7 – ‘Niet thuis’, type residentiële voorzieningen	112
	Tabel 8 – ‘Niet thuis’, type JeugdzorgPlus	112
	Bijlage 2 Kenmerken van de leefgroep	113
	Onderzoek “Op weg naar betere doorstroming Pluryr”	113
	Bijlage 3 Financiële achtergrondinformatie.....	114
	Bijlage 4: Voorbeelden van verschillende vormen van de woonfuncties	116

Business case: Pilot specialistisch wonen

Achtergrond

Naar schatting is 11 procent van de jeugdigen in Twente in meer of mindere mate kwetsbaar. Bij hen verloopt de weg naar volwassenheid minder soepel dan bij andere leeftijdsgenoten. Dit komt door risico's die zij onderweg ervaren op vaak meerdere leefgebieden.

In 2019 waren er ruim 15.000 jeugdigen in Twente, bij wie leren, werken, zelfstandig wonen, sociale relaties of zelfredzaamheid niet vanzelfsprekend is. Deze jeugdigen hebben extra ondersteuning nodig. In figuur 1 zijn de cijfers over de jaren 2018 en 2019 uitgesplitst, inclusief een verdieping op het aantal jeugdigen dat in 2018 niet thuis kon (blijven) wonen.



Figuur 1: Jeugdigen met ondersteuning vanuit de Jeugdwet in Twente 2018 en 2019
(Bron: Twentse monitor sociaal domein)

Uit bovenstaande cijfers blijkt dat het percentage jeugdigen dat gebruik maakt van ondersteuning uit de Jeugdwet van 2018 naar 2019 is gestegen. De verhouding tussen intramurale zorg en ambulante zorg laat een lichte verschuiving zien richting de ambulante zorg. Deze trend willen we versterken door de jongeren die langdurig intramurale plekken bezetten een passende vorm van hulp te bieden. Voor de laatste update van de cijfers (januari 2021) en toelichting zie bijlage 1 'Toelichting op cijfers Twentse Monitor Sociaal Domein (TMSD)'.

Probleemstelling

Zorgaanbieders in Twente bieden ondersteuning aan op basis van hun specialistische en generalistische expertise. Sommige jeugdigen en hun systeem hebben inzet nodig vanuit verschillende specialismen. Door verschillende oorzaken is dit niet eenvoudig om te realiseren. Denk hierbij bijvoorbeeld aan financiën, deskundigheid, gebrek aan regie, of gebrek aan een vooruitziende blik. Dubbel werk door de hulpverleners (intakes en onderzoek) komt dan ook veelvuldig voor. Voor de betrokken jeugdigen is dit frustrerend. Ze moesten steeds opnieuw hun verhaal doen en/of opnieuw beginnen. Voor de hulpverleners is dit even zo frustrerend. Zij kunnen niet voldoende aansluiten bij de hulpvraag van de jeugdige. Kortom: passende hulp ontbreekt.

Het ontbreken van passende hulp speelt in Twente vooral bij jeugdigen met zeer complexe problematieken op meerdere leefgebieden, waardoor de kans groot is dat ze in de nabije toekomst uithuisgeplaatst (intramuraal) worden. Na afloop van een intramurale behandeling kunnen ze vaak niet terug naar huis.

Op dit moment wordt het probleem ondervangen met een tijdelijke plek. Na het afronden of aflopen van de behandel tijd, stopt het wonen. In het huidige Twents model zijn behandeling en wonen namelijk aan elkaar gekoppeld. Dit heeft grote gevolgen voor de jeugdige. Er ontstaat geen stabiele leefsituatie met alle gevolgen van dien.

Het ontbreken van passende ondersteuning voor deze jeugdigen in Twente wordt bevestigd door het onderzoek "Opweg naar een verbeterde doorstroom". Dit onderzoek is uitgevoerd op de behandelgroep de "Oranje Olm" van Pluryn. Oranje Olm is een behandelgroep voor jeugdigen met Autisme en Co morbiditeit. Deze jeugdigen hebben vaak ernstige gedragsproblemen. Uit het onderzoek komen verschillende knelpunten van het zorgstelsel naar voren.

"Doordat er binnen de jeugdzorg sprake is van onder andere marktwerking, het reduceren van de ligtijd en financiële bezuinigingen wordt de huidige maatschappelijke situatie gezien als een knelpunt. Zorgaanbieders zijn elkaars concurrent geworden en hierdoor is er geen gezamenlijke aanpak om de doorstroom te verbeteren. Niemand voelt zich verantwoordelijk om het probleem aan te pakken. De taken en verantwoordelijkheden zijn niet duidelijk en iedereen wijst naar elkaar. Daarbij speelt de complexe problematiek van de jongeren van de Oranje Olm een belangrijke rol. De problematiek van deze jongeren vraagt om maatwerk, waardoor het lastig is om een passende vervolgplek te vinden. Het bestaande aanbod in Twente voldoet niet aan de specifieke behoeften. De huidige vervolgplekken richten zich niet op de combinatie van een autisme spectrum stoornis (ASS), co morbiditeit en een normale intelligentie. Ook zijn de plekken vaak niet langdurig, voldoende gestructureerd en voorzien van 24-uurszorg. Wanneer aanbod wel als passend wordt gezien, zorgen de lange wachtlijsten voor doorstroomproblematiek. De wet- en regelgeving maakt het nog ingewikkelder. Deze jongeren komen namelijk niet in aanmerking voor de Wet langdurige zorg (Wlz) en vanuit de Jeugdwet stopt de financiering bij het bereiken van de 18-jarige leeftijd. Concluderend wordt gesteld dat het ontbreken van passend aanbod het grootste knelpunt is, maar dat dit knelpunt wordt beïnvloed door andere factoren. Dit maakt het een complex probleem."

100

Ook omschrijven de onderzoekers de randvoorwaarden waaraan een passende vervolgplek moet voldoen.

“Er zijn diverse (rand)voorwaarden waar een passende vervolgplek aan moet voldoen. De belangrijkste zijn: structuur, stabiliteit en een prikkelarme omgeving. Daarnaast moet de vervolgplek aansluiten bij de huidige situatie, kleinschalig zijn en in de buurt van bijvoorbeeld school, dagbesteding en vrienden. Het is wenselijk dat een vervolgplek zich richt op zelfstandigheid. Een fasehuis is hier een mooi voorbeeld van. Er bestaat geen eenduidig antwoord over de duur van de vervolgplek. Wel wordt geadviseerd dat deze in ieder geval langdurig is. Als laatste wordt als voorwaarde gesteld dat er altijd in meer of mindere mate begeleiding aanwezig is.”

Bron: Opweg naar een verbeterde doorstroom, juni 2020 R.de Moes en S.Verhagen

In Twente is er sinds mei 2019 een triageteam Weinig Voorkomend Hoog Specialistische zorg (WVHS) opgericht. Het doel van dit triage team is om de instroom van jeugdigen, die WVHS zorg ontvangen, te stroomlijnen en de uitstroom te bevorderen. Het triageteam geeft advies om de jeugdigen te ondersteunen bij het vinden van een passende vervolgplek. Op basis van hun bevindingen van het afgelopen jaar is bovenstaande conclusie uit het onderzoek van Pluryn gerechtvaardigd. Ook het triageteam WVHS geeft aan dat de uitstroom uit de WVHS ernstig belemmerd wordt door een tekort aan vervolgplekken in de regio Twente waar jeugdigen langdurig kunnen verblijven.

o Doelgroep van de pilot

Zoals in § 1.2 besproken, constateren we dat er voor jeugdigen met complexe problematiek als ASS en co-morbiditeit geen perspectief is op een passende woonplek in de regio Twente. De huidige woonvormen in Twente, bijvoorbeeld duurzame gezinsvormen en 24-uurs voorzieningen, zijn niet geschikt. De kracht van de gezinshuizen is gebaseerd op de hechting aan primaire verzorgers en dat is juist voor deze jeugdigen vaak niet mogelijk door de aard van hechtingsproblematiek. De huidige 24-uurs (behandel) voorzieningen hebben een beperkte behandelduur, waarna gezocht wordt naar een vervolgplek die niet voor handen is. Hierdoor krijgen ze te maken met onnodige wisselingen van locatie of het langdurige verblijven op een niet passende plek.

De grootste overeenkomst tussen deze jeugdigen is de behoefte aan een stabiele, veilige plek waar ze langdurig kunnen wonen. Verder zijn de behoeften erg verschillend. Omdat het hier kinderen en adolescenten betreft betekent dit, dat gedurende deze levensjaren verschillende ontwikkelingstaken uitgevoerd dienen te worden en er dus op verschillende momenten in het leven andere behoeften zijn aan ondersteuning. IQ hoeft hier geen bepalende rol in te hebben.

Ambitie

De ambitie is om jeugdigen met een combinatie van ernstige psychische, gedragsmatige en interactionele problematiek, net als alle andere Twentse jeugdigen, een duurzame woonplek te geven. Deze plek waarborgt stabiliteit, continuïteit en de juiste hulp. Zij kunnen hier wonen totdat ze daadwerkelijk toe zijn aan meer zelfstandigheid.

“Uit onderzoek onder de Nederlandse jeugd blijkt dat in 2017 jeugdigen gemiddeld op 23,7-jarige leeftijd uit huis gaan”

Bron: Jeugd monitor CBS-februari 2019

Beoogde effect

Met de pilot wordt gestreefd naar een vaste woonplek voor jeugdigen waar ze verder kunnen met hun ontwikkeling. Afhankelijk van de timing in het traject betekent dit voorkomen van opname in een behandelcentrum of het verkorten van de behandelduur. Hiermee willen we het onnodig verhuizen van jeugdigen stoppen.

Huidige situatie

In de huidige situatie mist er een passende vorm van hulp voor deze jeugdigen. Er is geen kleinschalige plek waar ze op goede wijze kunnen opgroeien. Er wordt bij de start van (intramurale) behandeling onvoldoende in kaart gebracht of kinderen nog terug naar de thuissituatie kunnen. Dit probleem wordt dan ook vaak pas geconstateerd wanneer de behandeling beëindigd wordt.

Gewenste situatie

De gewenste situatie, passend bij de ambitie, is dat er een kleinschalige plek wordt gecreëerd, waar in principe iedere jeugdige met complexe problematiek langdurig kan wonen. Dit is waar deze jeugdigen recht op hebben.



Artikel 20: Bescherming kinderen zonder gezin.

Dit kinderrecht is speciaal voor kinderen die niet thuis wonen bij hun moeder en vader. Deze kinderen komen terecht bij familie, bij een pleeggezin of in een opvanghuis. De voorkeur gaat uit naar een gezin omdat ieder kind het recht heeft om in een liefdevol gezin te wonen. Kinderen die een tijdje niet bij hun eigen gezin kunnen wonen, hebben recht op extra bescherming van de overheid”

Bron: www.kinderrechten.nl

Bij het ontwikkelen van de passende kleinschalige plek zijn de volgende essentiële componenten van belang om rekening mee te houden:

- Het pedagogisch klimaat. Het pedagogisch klimaat moet aansluiten bij de behoefte van de jeugdige. De zelfdeterminatie theorie beschrijft een passend uitgangsmodel. Dit model is gestoeld op drie pijlers: (werk)relatie, autonomie en ontwikkeling. Deze pijlers vormen de basis in bejegening en interventies. Er zijn meetinstrumenten voor cliënten en medewerkers (onderzoek leef –en werkklimaat) om dit te meten.
- Inzet begeleiding versus behandeling. Het kan zijn dat op een bepaald moment de doelgroep specialistisch wonen uitbehandeld is en de jeugdige voldoende heeft aan begeleiding. De ervaring is echter dat een volgende levensfase, met een verandering van context of life event, opnieuw kan leiden tot behandelinhoudelijke interventies. Als dit zo is, hoort een deel van deze interventies thuis in het pedagogisch klimaat. Bij een ander deel wordt er toch (opnieuw) een specialistische behandeling gevraagd. Als er een specialistische behandeling wordt gevraagd, is het wenselijk dat er om de woonvorm een ring van therapeuten en vak-therapeuten is gevormd om direct een rol te kunnen vervullen in de desbetreffende behandeling.
- Op- en afschalingsmogelijkheid. Dit punt sluit aan op het voorgaande punt. Binnen de woonplek kan elk moment begeleiding of behandeling toegevoegd worden als dat noodzakelijk blijkt. Ook kan er afschaalt worden wanneer dat mogelijk is, zonder dat de jeugdige direct hoeft te verhuizen. Op de woonplek van de jeugdige kan gezamenlijk gekeken worden wat er op dat moment nodig is.

Hierin zullen verschillende organisaties met verschillende expertises samen moeten werken om de juiste ondersteuning te bieden.

- Competenties hulpverlener. Gezien het feit dat het een complexe doelgroep betreft, welke langere tijd op één plek moet verblijven, is het belangrijk dat het team het goed heeft met elkaar. Het team zal idealiter samengesteld moeten worden met bepaalde competenties, zodat zij zorg, behandeling en nabijheid aan elke willekeurige jeugdige kunnen bieden. Dit vraagt mogelijk een ander niveau van functioneren van de hulpverlener op competenties als (zelf) reflectie, eigen coping mechanismen, een grote gereedschapskoffer aan interventies en creativiteit, standvastigheid en veerkracht. De vereniging orthopedagogische behandelcentra (VOBC) heeft voor de doelgroep Jeugdigen – Sterk Gedragsgestoord Licht Verstandelijk Beperkt (J-SG LVB) deze competenties beschreven. Qua team moet nagedacht worden over basiskennis en scholing, o.a. op het vlak van verslaving, drugsgebruik en seksualiteit.
- Groepsdynamiek. Het lijkt wenselijk om met een leeftijd ‘vanaf’ te gaan werken. Dit zorgt voor een zekere gelijkwaardigheid in je groepsdynamiek. Ook de samenstelling van de groep binnen de woonplek heeft invloed op de groepsdynamiek waar rekening mee moet worden gehouden.
- (Ondersteunend) instrument voor gedegen keuze tussen de verschillende woonvormen. Door een instrument te ontwikkelen op basis waarvan kan worden beslist in welke woon- c.q. behandelvorm de jeugdige het best past, kan objectief beslist worden of één van deze vormen aansluit of dat toch een trainingshuis of begeleide zelfstandige woonvorm beter past. Het instrument kan ervoor zorgen dat er nog meer maatwerk wordt geleverd.
- Financiering. Als de doelgroep van de pilot vastgesteld is en het duidelijk is hoe de voorziening er uit gaat zien is het van belang om een toekomstbestendig plaatje te maken, zodat ook na de pilotfase deze woonvorm doorgang vindt. Een financieel expert kan hierbij nuttig zijn.

Voor meer kenmerken van een leefgroep, zie bijlage 2 '*Kenmerken van de leefgroep voor een (vervolg)plek*'.

Op dit moment hebben verschillende organisaties in Twente, waaronder Pluryn, Trias, Aveleijn, Ambiq en De Twentse Zorg Centra, de ambitie om verblijffuncties voor de doelgroep van de Pilot in te richten.

Voorwaarden

Er zijn een aantal voorwaarden opgesteld, waar aan gehouden moet worden tijdens de pilot:

- Er is aandacht voor de wensen van de jeugdige;
- Ouders worden betrokken bij de plaatsing;
- Het moet een “thuis” zijn;
- Passend pedagogisch leefklimaat, gebaseerd op de systemische visie;

- Er wordt vanaf de start samen gewerkt tussen zorgaanbieders (behandeling en wonen) en financiers (soepele overgang gemeentelijke indicaties en CIZ);
- We maken vloeiend gebruik van elkaars expertise;
- De school en de regisseur worden betrokken bij de overgang tussen behandelen en wonen;
- Er wordt gezamenlijk verantwoordelijkheid genomen bij moeilijk plaatsbare jeugdigen, geen harde knip na verhuizing;
- Bij verhuizen van de jeugdige, verhuist de behandelaar mee naar de woonsituatie;
- De nieuwe werkwijze past bij elkaars visie en werkwijze;
- De mogelijkheid bestaat om als verwijzer langdurend betrokken te zijn (waakvlam functie);
- Er wordt geen onderscheid gemaakt op woonplaats (regionale aanpak).

Sterkte-zwakte analyse

Een sterkte-zwakte analyse, ook wel SWOT analyse genoemd, laat in één omslag zien waar de kansen liggen van deze pilot en waar extra aandacht wordt gevraagd. Dit wordt gedaan aan de hand van de sterktes en zwaktes intern en de kansen en bedreigingen extern. In tabel 1 is de sterkte-zwakte analyse zichtbaar.

<i>Intern</i>	Sterkte	Zwakte
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Samenwerking tussen aanbieders en regio/ gemeenten 2. Gezamenlijke verantwoordelijkheid 3. Combineren van expertise 4. Veel vraag naar duurzame woonplekken 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Geschikte medewerkers 2. Spreiding regio 3. Matching jeugdigen 4. Geschikte locatie
<i>Extern</i>	Kansen	Bedreigingen
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bieden van perspectief aan jeugdigen (leren onderhouden van en aangaan van langdurige relaties) 2. Passend bij de natuurlijke fasen in de ontwikkeling van deze jeugdigen 3. Blijvende woonplek voor jeugdigen 4. Mogelijkheden om op- en af te schalen binnen hetzelfde pedagogisch klimaat 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Goede afspraken tussen aanbieders en regio / gemeenten 2. Combinatie van jeugdigen / problematiek 3. Mogelijke aanpassing Twents inkoopmodel 4. Waarborgen van continuïteit pedagogisch klimaat vanwege de krapte zorgpersoneel arbeidsmarkt. 5. Ingezogen raken van hulpverleners op de complexe problematiek, vanwege de

	5. Aansluiting bij de transformatie en wens kleinschalig wonen	langdurige zorg aan de jeugdigen 6. Financiering 7. Duurzaamheid borgen
--	--	---

Tabel 1: De sterkte-zwakte analyse

Financiële paragraaf

De kostenopbouw is afhankelijk van de gekozen doelgroep en de vorm van de “voorziening”. Onderdeel van de pilot is om deze vragen te beantwoorden. Vervolgens kan concreter in beeld worden gebracht wat de financiële consequenties van de inhoudelijk gemaakte keuzes zijn. Op dit moment is het nog niet mogelijk om daar een uitspraak over te doen. Het kostenplaatje zal elementen als personeelskosten, materiele kosten etc. bevatten. De uiteindelijke begroting zal ook afhangen van in hoeverre gebruik gemaakt kan worden van bestaande voorzieningen en afspraken.

Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen incidentele en structurele kosten. Incidentele kosten omvatten bijvoorbeeld projectkosten die benodigd zijn voor de pilotperiode. Uitgangspunt is dat deze voor rekening van de transformatiemiddelen van ontwikkeltafel 1 komen. Daarnaast is bij succesvol afronden van de pilot en het besluit om de voorziening structureel voort te zetten nodig om te weten wat de omvang is van de structurele kosten.

Door het ontwerpen van de pilot zal duidelijk moeten worden welke bekostigingssystematiek gehanteerd wordt. Uitgangspunt is dat aansluiting wordt gezocht met de financiële constructie van het Twents Ondersteuningsmodel. Dit vergemakkelijkt de borging na de pilotperiode. Vooralsnog wordt uitgegaan van Jeugdwetmiddelen, aangezien de pilot zich richt op de doelgroep 18-. Op individueel niveau kan echter bij continuïteit van zorg naar andere wettelijke kaders worden gekeken. Dit kan onderdeel zijn van de werkwijze die gevolgd wordt binnen de pilot. Zie ook bijlage 3 voor meer financiële achtergrondinformatie.

Opdracht: werkgroep Specialistisch Wonen

Aanleiding

Het Ontwikkelteam Intensief Integraal van Ontwikkeltafel 1 heeft een globale businesscase geschreven, met betrekking tot de ontwikkeling van een woonfunctie voor jeugdigen in Twente.

Samenstelling werkgroep

In de werkgroep zullen verschillende vormen van expertise door de leden worden ingebracht:

- inhoudelijke expertise: gericht op jeugdigen en het pedagogische klimaat.
- organisatorische expertise: organiseren van de woonfunctie.
- financiële expertise; op de hoogte van de verschillende financiële regelingen.
- vastgoed expert: meedenkend op het gebied van vastgoed.
- Expertise van de behoeften van ouders en jeugdigen.

Visie

De werkgroep zal voortborduren op de inhoud van de businesscase.

Kort samengevat: De behoefte van de jeugdige met complexe problematiek op meerdere leefgebieden staat centraal en het is van belang om vanuit gezamenlijkheid een passende oplossing te vinden. Organisatie belangen kunnen een rol spelen, maar zijn ondergeschikt aan het gezamenlijke belang.

Voor verdere uitwerking van de visie zouden de zelfdeterminatie theorie en het kwaliteitskader en visiestuk J- SG LVB interessant kunnen zijn.

Opdracht

Het Ontwikkelteam ziet graag dat de volgende elementen worden uitgewerkt:

- Voor hoeveel jeugdigen zal deze woonfunctie een uitkomst zijn?
- Zijn er voorbeelden van woonfuncties, zoals beschreven in de businesscase, waarbij de behoeften van de jeugdige centraal staat (en niet de indicatie criteria)? Hoe zijn de ervaringen?
- Ontwerp minimaal 2 en maximaal 3 opties voor een pilot waarbij zowel de woonfunctie als behandelfunctie zijn uitgewerkt. En leg deze voor aan het Ontwikkelteam en de bestuurlijk trekkers (doelgroep, aantallen, voorziening, financiën)

In bijlage 4 zijn al een aantal bij het Ontwikkelteam bekende woonfuncties omschreven. Tevens zijn er een aantal opties voor de pilot in hoofdlijnen benoemd om op weg te helpen in de brainstormsessie.

Bijlagen

Bijlage 1. Update cijfers kennispunt j Ontwikkeltafel 1, 14januari 2021

1. Bevolking Twente

In onderstaande tabel geven we weer wat het totaal aantal inwoners is in Twente in 2018 en 2019 en hoeveel daarvan jonger dan 18 jaar zijn.

Tabel 1 - Aantal inwoners in Twente

Twente	2018	2019
Aantal inwoners	627.848	629.284
Aantal jeugdigen (< 18 jaar)	127.777	125.550
Percentage jeugdigen van inwoners	20,4%	20,0%

2. Jeugdhulp indicaties en declaraties

In de Twentse Monitor Sociaal Domein (TMSD) houden we bij hoeveel jeugdigen een indicatie voor jeugdhulp ontvangen en voor hoeveel jeugdigen er gedeclareerd is. Bij het lezen van de cijfers in dit document zijn de volgende aspecten van belang:

1. Een indicatie wordt niet altijd verzilverd, dus het aantal jeugdigen met een indicatie is hoger dan het daadwerkelijke gebruik.
2. Van sommige voorzieningen missen in de TMSD declaratiegegevens, waardoor het aantal personen waarvoor is gedeclareerd lager ligt dan de werkelijkheid. Het gaat bijvoorbeeld om OJA, maar vanaf 2019 ook om de declaratiegegevens van de beschikbaarheidsvoorzieningen en van JeugdzorgPlus.
3. Voor de beschikbaarheidsvoorzieningen en JeugdzorgPlus gebruiken we om bovenstaande reden in deze analyse het aantal jeugdigen met een indicatie. Om dubbelingen te voorkomen is in de totale groep 'niet thuis' iedereen één keer geteld, dus ongeacht type 'niet thuis' en ongeacht of het om een indicatie of declaratie gaat. Voor de beschikbaarheidsvoorzieningen geldt dat zij in deze analyse onderdeel vormen van de residentiële voorzieningen en binnen deze groep is iedereen één keer geteld.
4. Het declaratiebedrag van de beschikbaarheidsvoorzieningen en JeugdzorgPlus is in het kader van het ontwikkeljaar in 2019 op een andere wijze verzameld en in dit document door Kennispunt Twente toegevoegd aan de gedeclareerde bedragen.

Tabel 2 – Aantal jeugdigen met indicaties en declaraties

Jeugdhulp	Aantal jeugdigen met een jeugdhulpindicatie	Aantal jeugdigen waarvoor is gedeclareerd
2018	15.117	14.086
2019	15.570	13.921
2020 1^e helft	13.421	11.691

3. Jeugdhulp 'thuis'

Met jeugdhulp 'thuis' bedoelen we alle ambulante jeugdhulp aan jeugdigen die thuis wonen. Jeugdigen die niet thuis wonen en ook ambulante jeugdhulp ontvangen, zijn hierbij niet meegenomen. Het bedrag van 2020 is (nog) niet betrouwbaar en tonen we hier daarom niet.

Tabel 3 – Jeugdhulp 'thuis'

Jeugdhulp 'thuis'	Aantal jeugdigen	Declaratiebedrag
2018	11.613	€ 74.611.879
2019	11.430	€ 75.912.151
2020 1 ^e helft	9.668	-

4. Jeugdhulp 'Niet thuis'

Met jeugdhulp 'niet thuis' bedoelen we jeugdigen die (tijdelijk of permanent) niet thuis wonen. Dit kan in een duurzame gezinsvorm zijn: een pleeggezin of gezinshuis. Het kan ook om een residentiële voorziening gaan of om opname in een gesloten instelling (JeugdzorgPlus). In onderstaande overzichten staat het totaal 'niet thuis' en het aantal per type verblijfsvorm. Belangrijk hierbij:

- Je behoort tot de categorie 'niet thuis' en onderliggende typen als je gedurende het jaar op tenminste één dag een voorziening in de categorie 'niet thuis' hebt gekregen.
- Jeugdigen kunnen in één jaar meerdere typen verblijf hebben. Zij zijn geteld per type verblijf, maar het totaal 'niet thuis' is hierop ontdebeld. In tabel 4 is elke jeugdige dus één keer per jaar geteld.
- De residentiële voorzieningen zijn inclusief de beschikbaarheidsvoorzieningen.
- De genoemde kosten in de tabellen 4, 6, 7 en 8 zijn alléén de kosten van de verblijfsvoorziening. Als een jeugdige daarnaast ook een ambulante behandeling ontvangt of in hetzelfde jaar ook een ambulante behandeling ontving (terwijl hij/zij nog thuis woonde), zijn die kosten hierbij niet meegeteld. Om toch een overzicht te krijgen van de ambulante kosten van deze jeugdigen, is hiervoor tabel 5 toegevoegd.
- Het bedrag van 2020 is (nog) niet betrouwbaar en tonen we hier daarom niet.

Tabel 4 – Totaal 'niet thuis'

Jeugdhulp 'niet thuis'	Aantal jeugdigen	Declaratiebedrag
2018	2.473	€ 82.532.197
2019	2.547	€ 70.796.788
2020 1 ^e helft	2.091	-

Tabel 5 – Ambulante inzet bij 'niet thuis' jeugdigen*

Ambulante inzet 'niet thuis'-jeugdigen	Aantal jeugdigen	Declaratiebedrag
--	------------------	------------------

2018	2.084	€ 36.090.705
2019	1.932	€ 36.350.389
2020 1^e helft	1.480	-

**Hierbij gaat het om de ambulante inzet bij de 'niet thuis'-jeugdigen in het jaar dat zij als 'niet thuis' aangemerkt zijn in deze analyse. Dit kan een ambulante behandeling zijn gedurende hun 'niet thuis'periode, maar ook daarvoor of daarna in hetzelfde jaar.*

Tabel 6 – ‘Niet thuis’, type duurzame gezinsvormen

Duurzame gezinsvormen	Aantal jeugdigen	Declaratiebedrag
2018	1.033	€ 16.125.082
2019	1.144	€ 18.926.097
2020 1^e helft	1.070	-

Tabel 7 – ‘Niet thuis’, type residentiële voorzieningen

Residentiële voorzieningen*	Aantal jeugdigen	Declaratiebedrag
2018	1.570	€ 61.614.471
2019	1.558	€ 48.254.416
2020 1^e helft	1.103	

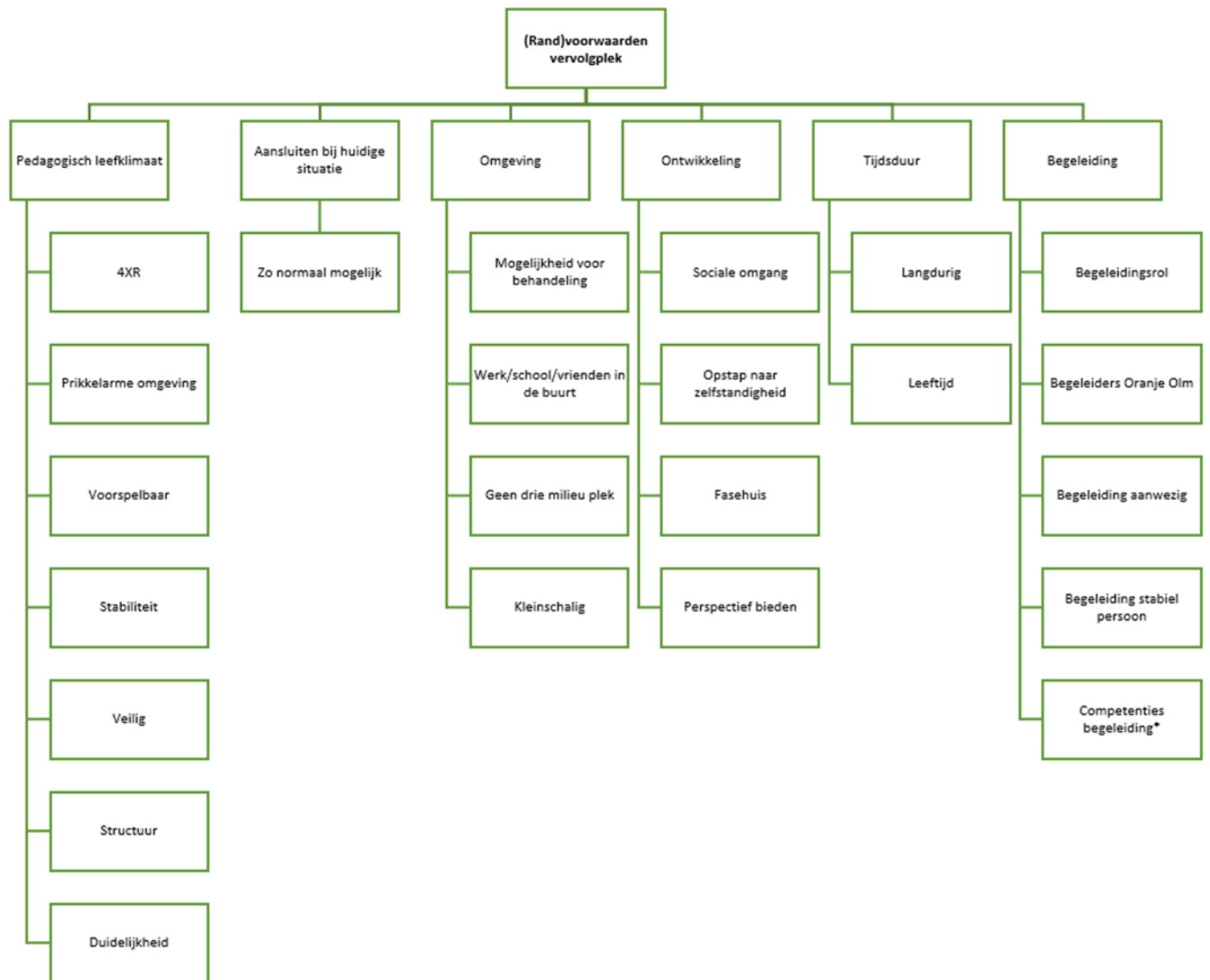
Tabel 8 – ‘Niet thuis’, type JeugdzorgPlus

JeugdzorgPlus	Aantal jeugdigen	Declaratiebedrag
2018	79	€ 4.792.644
2019	86	€ 3.616.275
2020 1^e helft	49	

Informatie

Bron: Twentse Monitor Sociaal Domein (TMSD)
 Peildatum TMSD: Oktober 2020
 Samengesteld door: Bonnie Nijhof en Petra ter Denge, Kennispunt Twente

Bijlage 2 Kenmerken van de leefgroep
Onderzoek “Op weg naar betere doorstroming Pluryn”



Bijlage 3 Financiële achtergrondinformatie

Omdat er sprake is van wonen in combinatie met verschillende vormen van zorg voor jeugdigen in verschillende leeftijden heeft er een verkenning plaatsgevonden van de verschillende financiële regels waar de pilot mee te maken kan krijgen.

Wet langdurige zorg (WLZ)

De belangrijke kenmerken van een WLZ-financiering:

- WLZ-financiering wordt verstrekt op basis van de individuele (zorg/woon) behoefte van de jeugdige. Het is niet mogelijk om collectief een voorziening te financieren.
- Het is van belang dat er een behandelcomponent aanwezig is. “Wonen” is geen grondslag voor een WLZ-financiering.
- WLZ is levenslang, voor jeugdigen kent men de mogelijkheid van een tijdelijke indicatie. Deze wordt afgegeven voor duur van 3 jaar en loopt af bij het 23ste levensjaar.
- Het Zorgkantoor heeft de contracten m.b.t. de WLZ-financiering met de zorgaanbieders afgesloten. De partijen die verbonden zijn aan Ontwikkeltafel 1 zijn bekende zorgaanbieders voor het Zorgkantoor.

Indien er voor de pilot afwijkende afspraken gewenst zijn in het kader van de WLZ zal dit met het zorgkantoor besproken moeten worden. Dit is bij andere projecten als KIEKON en de pilot “zorg in onderwijstijd” mogelijk gebleken. Of dit nodig is zal mede afhankelijk zijn van de doelgroep van de pilot.

Sommige profielen worden in een Persoons Gebonden Budget (PGB) afgegeven. Een PGB is een bedrag waarmee de jeugdige of zijn ouders zelfstandig zorg in kunnen kopen bij een zorgaanbieder. Deze variant komt in Twente minder vaak voor dan Zorg In Natura (ZIN). Voor het bekostigen van ZIN, wordt het Twents ondersteuningsmodel gebruikt.

Het Twents ondersteuningsmodel

Het Twents ondersteuningsmodel kent verschillende mogelijkheden;

- De “p x q” financiering (kostprijs x aantal)
- De mogelijkheid om naast het financieren van verblijf Ondersteuningsbehoeften toe te voegen.
- Het financieren van een beschikbaarheidsvoorziening, zoals bij de Weinig Voorkomende Hoog Specialistische (WVHS) zorg.

Momenteel wordt het model door ontwikkeld. Het advies is om deze pilot te verbinden met deze doorontwikkeling. Met name de borging van de uitkomsten ervan in de toekomst.

Voor nog enkele algemene opmerkingen rondom de financiering, zie bijlage 3 ‘Opmerkingen m.b.t. vormen van financiering’.

Een aantal losse opmerkingen om rekening mee te houden wat betreft de financiering:

- Diverse zorgaanbieders ontvangen eigen financiering. Zodat benut wordt wat nodig is. In tegenstelling tot een HOA-constructie i.v.m. negatieve bijkomend effect dat van elke euro zorggeld minder overblijft voor feitelijke begeleiding/behandeling/wonen).
- Hoe gaan we het op- en afschalen in personeelskosten onderbouwen voor de vormgeving van pedagogisch klimaat?
- Instapniveau MBO 4 en HBO (40%-60%).
- Afhankelijk van keuze voor uitgaan van bestaande locatie of creëren nieuwe locatie en benodigde aanpassingen zullen er kosten gemaakt moeten worden.

Bijlage 4: Voorbeelden van verschillende vormen van de woonfuncties

Verschillende vormen van kleinschalig wonen (zie onderzoeksrapport Pluryn) en: <https://zgdestellingwerven.nl/zorgaanbod/begeleid-wonen/>
<http://www.autismenetwerkfriesland.nl/alles-over-autisme/wonen-vrije-tijd/wonen>
<https://www.weee.nl/nl/news/jongeren-een-licht-verstandelijke-beperking-bloeien-door-baan>

Andere opties:

Optie 1

Aveleijn, Trias, Ambiq en Jarabee gaan ervoor zorgen dat er 4 plekken zijn op eigen terrein waar kinderen kunnen blijven wonen. De inhoudelijke expertise die nodig is om een goede woonplek te bieden wordt gezamenlijk geboden.

Optie 2

Een vorm van kleinschalig wonen organiseren in de omgeving en passend bij de omgeving van de kinderen. Zo groeien zij op in hun eigen omgeving en niet op een terrein. De locatie kan aangewezen worden door de gemeente/regio.

Voor beide opties is de wens om geen extra plekken te creëren, maar uit te gaan van het aantal plekken dat er al is.

Kenmerken waar aan te denken is, zijn: kleinschalig, multidisciplinair, extra zorg invliegen als dat nodig is, plek bij een aanbieder of in de wijk, verticale groepen, pedagogisch klimaat aanpassen etc.

Het is van belang dat er meerdere plekken zijn, zodat kinderen niet hoeven te “verhuizen”. Dit betekent het ontwikkelen van duurzame leefgroepen.

Optie 3

Een totaal vernieuwend woonconcept voor deze doelgroep waar meerdere locaties dichtbij elkaar in de buurt zitten. Dus een soort “gemeenschap van 24 uur groepen”, in voldoende wijkgericht gebied i.v.m. aanhaking op de maatschappij, waar er gezamenlijk langdurig wordt zorggedragen (draagkracht/ draaglast) voor deze specifieke jeugdigen. Behandelen en begeleiding wisselen elkaar vanzelfsprekend af. Net zoals de nabijheid van onderwijs en vrijetijdsbesteding. Hulpverleners zijn daar waar de jeugdige is en ondersteunen waar nodig. De hulpverleners behouden de relatie (actief of in waakvlam) gedurende de tijd dat een jeugdige woont. De achterliggende gedachte is: “it takes a village to raise a child”. Village kan dan gezien worden als het verder uit te diepen woonconcept in kleinschalige vorm, waar zowel eigen netwerk als hulpverlening langdurig beschikbaar is (cross-over werken).

Bernadette Bos (Aveleijn) is hiervan een goed voorbeeld.

Voor kenmerken en onderzoeksvragen m.b.t. dit onderwerp: <https://www.nji.nl/nl/Download-Nji/Speerpuntenagenda-uitgebreide-versie.pdf>

Rapport Pilot Specialistisch Wonen

Startdatum 01-01-2021

Projectleider: Caspar Warnawa

1. Titel

Specialistisch wonen

2. Achtergrond

In Nederland is behoefte aan woonplekken voor de doelgroep welke uitbehandeld is binnen (vaak een) weinig voorkomende hoog specialistische behandelvoorziening of J-SG lvb groep (jeugd-sterk gedragsgestoord licht verstandelijk beperkt) en welke niet meer terug naar huis kunnen. Het betreft een doelgroep waar op dat moment behandeling geen rol meer speelt, maar wel een woonplek met een duidelijke structuur en pedagogisch klimaat gestoeld op de principes van de zelfdeterminatie theorie (werk)relatie autonomie en ontwikkeling. Tijdelijk wonen en behandeling gaan nu vaak samen voor deze complexe doelgroep en stoppen wanneer de behandeldoelen bereikt zijn. Vanwege de complexiteit is de ervaring in de praktijk dat doorstroom naar een woonvoorziening stagneert, omdat de huidige woonvoorzieningen vaardigheden vragen welke deze complexe doelgroep (nog) niet heeft.

3. Doelgroep definities

- jongens en meisjes en hun gezinssystemen
- in de leeftijd van 17 jaar tot, woonachtig in Nederland,
- met een verstandelijke beperking (IQ-score van 50-85) en een beperkt sociaal adaptatievermogen en / of baat bij een (voor) gestructureerde omgeving
- grote mate van ervaren stress door de jeugdigen zelf
- ernstige hechtingsproblematiek en traumatisering,
- leerproblemen en problemen in het gezin en sociale context,
- sterk gestoorde gedragsproblemen en psychiatrische problematiek en
- er is sprake van ernstige veiligheidsrisico's voor de jeugdige zelf en zijn omgeving,
- die gezamenlijk hebben geleid tot ernstige opvoedproblemen en gevoelens van onvermogen en onmacht bij ouders of opvoeders en die daardoor in het gezin moeilijk te begeleiden zijn.
- het ontbreekt bij de jeugdige veelal aan ontwikkelingsperspectief. Wederkerigheid, empathie en gewetensontwikkeling lijken afwezig te zijn. Deze jeugdigen zijn moeilijk in staat een relatie te ontwikkelen en
- de jeugdigen doen daardoor een extra appèl op de opvoedingsvaardigheden van hun omgeving (VOBC, 2012). De jeugdigen kunnen zich op grond van hun lager intellectueel functioneren en beperkte sociale redzaamheid en sterk gestoorde gedragsproblemen niet zonder hulp handhaven in reguliere maatschappelijke verbanden (gezin, school, werk, groep, leeftijdgenoten, burens).

4. Hoe ziet de huidige situatie eruit?

Het ontbreken van passende ondersteuning voor deze jeugdigen in Twente wordt bevestigd door het onderzoek "Op weg naar een verbeterde doorstroom". Dit onderzoek is uitgevoerd op de behandelgroep de "Oranje Olm" van Pluryn. Oranje Olm is een behandelgroep voor jeugdigen met Autisme en Co morbiditeit. Deze jeugdigen hebben vaak ernstige gedragsproblemen. Uit het onderzoek komen verschillende knelpunten van het zorgstelsel

naar voren. Een van de knelpunten is het ontbreken van een woonvorm voor deze complexe doelgroep.

5. Wat is je doel/wat wil je bereiken?

De ambitie is om jeugdigen met een combinatie van ernstige psychische, gedragsmatige en interactionele problematiek, net als alle andere Twentse jeugdigen, een duurzame woonplek te geven. Deze plek waarborgt stabiliteit, continuïteit en de juiste hulp. Zij kunnen hier wonen totdat ze daadwerkelijk toe zijn aan meer zelfstandigheid.

6. Analyse: Waarom/waardoor bestaat het probleem/ de behoefte en wat zijn de oorzaken?

Parallel aan deze werkgroep loop het onderzoek WVHS, t.b.v. dat onderzoek wordt momenteel de doelgroep WVHS in kaart gebracht, dit brengt naar voren dat we te maken hebben met een zeer complexe en beschadigde doelgroep, ik denk dat je het ontstaan van het probleem kunt definiëren vanuit 3 invalhoeken. Doelgroep: het betreft een doelgroep met psychiatrische -en gedragsproblemen en lange geschiedenis in de hulpverlening. Maatschappelijke eisen: er wordt veel van je gevraagd om je te verhouden tot alle maatschappelijke eisen. Kan de ingezette hulpverlening beter of efficiënter? De huidige praktijk is dat we in Twente en Nederland een doelgroep zien welke aangewezen blijft op een woonvorm afgestemd op hun wensen en behoefte, maar welke ook aansluit bij hun geschiedenis en mogelijkheden.

7. Stel tegenmaatregelen voor

De woonvorm of ondersteuning voldoen aan de volgende eis; Pedagogisch klimaat wat voldoet aan eisen afgestemd op de doelgroep definitie en gericht werkt met werkhypothesen, gericht is op veiligheid, risico's en veiligheidsherstel, angst overwint en vertrouwen hersteld, werkt met door het NJI vastgestelde evidence based interventies, daarnaast sociaal net werk verheldert en perspectieven stelt in dat verlengde. Het bieden van een basisveiligheid is een noodzakelijke voorwaarde in de zorg voor de doelgroep. Clientveiligheid wordt beoordeeld op basis van : wettelijke kwaliteitseisen conform de Jeugdwet. Er wordt begeleiding en behandeling geboden conform HKZ-veiligheidsnormen, wettelijke kaders(oa. Meldcode), een gedragscode en een protocol tegen (seksueel) overschrijdend gedrag.

Het wettelijke kader wordt geboden door de Jeugdwet(JW), de Wet Langdurige Zorg(WLZ), de Wet op de geneeskundige behandelovereenkomst(WBOG) en door de Wet Zorg en Dwang(WZD) op grond van de WZD wordt onvrijwillige zorg mogelijk als het gedrag van een client leidt tot een ernstig nadeel voor zichzelf of anderen.

8. Maak een plan voor de implementatie van je tegenmaatregelen

9. Acties

Regionaal Expert Team

Het project Regionaal Expertteam maakt onderdeel uit van het Bovenregionaal Expertise Netwerk Voor meer info zie [Expertise Netwerk Overijssel](#)

1.1 Opdracht

De Regionale Expertteams (RET) zouden de regionale oplossing moeten bieden voor elk jeugdige/ gezin ongeacht de complexiteit van de zorgvraag en wachtlijsten bij aanbieders. In principe worden hulpvragen lokaal opgepakt. Als de lokale toegang en/of gecertificeerde instelling vastloopt in een casus (of dreigt vast te lopen) of passende hulp komt niet tot stand en/ of er ontstaat een crisissituatie dan kan er opgeschaald worden naar het RET. In het RET wordt in gezamenlijkheid een goede analyse gedaan en gezocht naar een duurzame en toekomstbestendige oplossing voor vastgelopen casuïstiek.

Op dit moment functioneren de RET's in beide jeugdzorgregio's niet optimaal. De opdracht is om voor beide jeugdzorgregio's een RET in te richten, in grote lijnen met dezelfde opdracht.

Binnen het RET willen we werken vanuit de uitgangspunten, zoals deze geformuleerd zijn in de inleiding.

Doelstelling

Alle jeugdigen/gezinnen die bij een RET terecht komen, gaan met een goed passende, betaalbare en duurzame oplossing de deur uit.

Resultaat

Een goed en sterk Regionaal Expertteam in beide regio's waarin:

- Op casuïstiek verschillende experts meekijken en mandaat hebben (van gemeenten en van zorgaanbieders) om de hulp in te zetten die gewoonweg nodig is.
- Experts inhoudelijke kennis hebben (welk maatwerk is nodig?), maar ook kennis van het Twents en IJssellands Model (hoe kan dit maatwerk vanuit deze modellen ingezet worden?).
- Experts zitten die 'out of the box' kunnen, mogen en durven denken.
- Een goede probleemanalyse wordt gedaan en waar een toekomstgerichte, duurzame oplossing wordt gevonden.

Afbakening

Uitgewerkt wordt:

- Wanneer kan een casus aangemeld worden bij een RET?
- Hoe regelen we regie op een juiste manier?
- Hoe willen we vormgeven aan 'anders kijken' en 'out of the box' denken? Wat verstaan we hieronder?
- Hoe maak je in het RET een goede analyse en kom je naar aanleiding daarvan tot een goed advies?
- We willen dat de maatwerkoplossingen die vanuit RET worden geadviseerd ook uitgevoerd gaan worden Het regelen van mandaat zowel vanuit gemeenten als vanuit zorgaanbieders is essentieel.
- Het borgen van kennis van het IJssellands en Twents model en daarmee zorgen dat er direct vanuit deze modellen maatwerk ingezet kan gaan worden als dit nodig is.
- Wie nemen er zitting in de RET? (vaste samenstelling? Of flexibel?)
- Samen leren/evalueren/reflecteren. Dit in nauwe samenwerking met de bovenregionale functies binnen het Expertisenetwerk Overijssel
- Business cases voor maatwerk
- Als op inhoud helder is hoe de RET's eruit moeten komen te zien en wat zij doen, moet gekeken worden naar de governance: waar en hoe richten we het in, wie stuurt waarop en hoe wordt het gefinancierd?
- Besluitvorming wordt voorbereid.

Randvoorwaarden

- Zet de uitgangspunten zoals geformuleerd centraal en kijk of deze volledig zijn of dat er aanvulling nodig is.
 - Maak gebruik van casuïstiek om te komen tot de opzet. Op deze manier kom je er snel achter wat wel/niet werkt.
 - Maak gebruik van cliëntervaringen.
- Bij de inrichting van de Regionale Expertteams moet worden geleerd van de ervaringen in de eigen regio's (wat behouden we? Wat loopt niet goed en moet anders?), maar ook van andere regio's in het land (link is er via OZJ en landelijk projectleidersoverleg).

1.2 Plan van aanpak

Dit deelproject bestaat uit 4 fasen:

- Voorbereidingsfase
- Uitvoeringsfase
- Leren en reflecteren en advies inrichten RET
- Besluitvorming en eventuele inkoop

Fase 1: Voorbereidingsfase

Doel

Het doel van deze fase is om te komen tot een kick-off van de uitvoeringsfase van de Regionale Expertteams. Op deze manier kunnen we een goede start maken voor het ondersteunen van gezinnen die drempels en grenzen ervaren.

Werkwijze

Er wordt een werkgroep geformeerd. Hierin zijn de volgende functies vertegenwoordigd:

- AO Twente en IJsselland
- Toegang Twente en IJsselland
- IPW
- CCE
- Ervaringsdeskundige
- Medewerkers van aanbieders die ervaring hebben met RET/ triage
- Projectleider
- Projectleider kennisfunctie
- OZJ
- Projectleider ontwikkeltafel 1 Twente
- Projectondersteuning

De werkgroep gaat samen leren van en reflecteren op de casuïstiek die in de uitvoeringsfase naar voren komt. De werkgroep stelt de successen en knelpunten vast en in de zomer van 2021 komt men met een voorstel voor definitieve inrichting van de Regionale Expertteams. Dit advies wordt voorgelegd aan de betrokken bestuurders.

Om te kunnen starten met de uitvoering van de Regionale Expertteams, vinden er in deze fase ter voorbereiding gesprekken plaats met Ondersteuningsteam Zorg voor de Jeugd (OZJ) en Instituut Publieke Waarden (IPW). Het OZJ heeft de opdracht gekregen om regio's te ondersteunen bij het opzetten van het regionaal expertteam, waar wij graag gebruik van maken.

Het IPW wordt gevraagd om door middel van de doorbraakmethode in de uitvoeringsfase de Regionale Expertteams voor te zitten. Zij gaan ons helpen te leren en reflecteren over de gezinnen die tegen drempels en grenzen aanlopen. In de eerste week van maart vindt de kick-off plaats.

Toegangen, GI's en een aantal aanbieders worden uitgenodigd om de kick-off bij te wonen. Voordat we beginnen krijgen professionals een idee van hoe we samen te werk zullen gaan en welke houding en gedrag van hen wordt gevraagd. Dit wordt vastgelegd in een flyer.

Resultaat

De genoemde werkwijze resulteert in een ingerichte werkgroep, een kick-off voor de uitvoeringsfase met een flyer met afspraken en een afgestemde planning voor de komende maanden.

Planning

Start: 1 januari 2021

1e bijeenkomst werkgroep: februari 2020

Kick-off: 2 maart 2021

Fase 2: Uitvoeringsfase

Doel

Het doel van deze fase is om voor alle jeugdigen/ gezinnen die tegen drempels en grenzen lopen te komen tot een passende (maatwerk)oplossing.

Werkwijze

De fase zal bestaan uit het daadwerkelijk oppakken van casuïstiek en te komen tot een toekomstbestendige (maatwerk)oplossing. Waar nodig maken we gebruik van de doorbraakmethodiek. IPW wordt t/m juni de voorzitter van het overleg en gaat ons helpen om anders naar casuïstiek te kijken en te komen tot oplossingen.

Elke week zullen 2 casussen opgepakt worden. In de even weken wordt de casuïstiek vanuit IJsselland behandeld en in de oneven weken de casuïstiek vanuit Twente. De GI en/ of de toegang kunnen casuïstiek aanleveren. De betrokken aanbieder wordt gevraagd wat er nodig is om verder te kunnen. Samen met de voorzitter wordt gekeken naar welke aanbieders ook uitgenodigd moeten worden. Van de deelnemers wordt een actieve rol en houding gevraagd, tijdens het overleg en voor de oplossing. Het buiten de organisatie durven te denken en te handelen. Dat betekent dat er medewerkers aan tafel moeten zitten die gemandateerd zijn om te mogen handelen. Dit zal ook besproken worden in de kick-off.

Als voor een casus specifieke expertise nodig is, dan vindt er overleg plaats met de projectleider van het deelproject 'Consultatie en Advies en Organiseren van hulp' om te kijken of iemand met specifieke kennis kan aansluiten bij het overleg voor input en eventueel ook kan bijdragen aan de oplossing.

Resultaat

De genoemde werkwijze resulteert in een oplossing voor ongeveer 30 gezinnen t/m juni 2021 onder leiding van IPW. Voor juli 2021 zal de werkgroep een advies geven hoe na vertrekt van het IPW het RET voortgezet kan worden, zodat er geen gat ontstaat tot het advies aan de bestuurders.

Planning

Start: Maart 2021

Deadline: Maart t/m juni 2021

Fase 3: Leren en reflecteren

Doel

Het doel van deze fase is om te leren en te reflecteren van de casuïstiek, te komen tot een knelpuntenanalyse en een advies voor definitieve inrichting van de Regionale Expertteams aan de bestuurders van beide jeugdregio's en zorgorganisaties.

Werkwijze

De werkgroep komt in deze fase elke 6 weken bij elkaar en houdt zich bezig met het leren vanuit de casuïstiek, maar ook de voortgang van de pilot. De werkgroep monitort de ingebrachte casuïstiek op resultaat en stuurt de pilot bij waar dit nodig is. Daarnaast staat elke werkgroep de werkwijze van het RET, de samenwerking tussen aanbieders, de maatwerkoplossingen en de knelpunten en successen centraal.

Leren vanuit casuïstiek vraagt om een gestructureerde aanpak. Er wordt gewerkt met de basisset van de landelijke monitor opgesteld vanuit de VNG en VWS. Omdat als werkwijze voor de RET's gekozen is voor samenwerking met het IPW en de door hen gehanteerde 'doorbraakmethode' wordt

de basisset aangescherpt zodat de set aansluit bij het monitoren, reflecteren en leren van de casuïstiek die aan deze methode is gekoppeld.

Op deze manier wordt kennis opgedaan die in eerste instantie bijdraagt aan doorontwikkeling van de RET's om tot een efficiënte en effectieve werkwijze te komen. Daarnaast is de opgedane kennis input voor de doorontwikkeling van 'consultatie & advies' en 'organiseren van hulp' en het opstellen van een Overijsselse onderzoekagenda.

Knelpunten en successen analyse

Het is van belang dat er een structuur is waarin de lessen die geleerd worden geborgd kunnen worden. Vanuit de casuïstiek worden hardnekkige drempels en professionele problemen zichtbaar: de knelpunten waartegen aangelopen wordt en wat de successen zijn geweest. Om tot een duurzame verandering te komen is het nodig dat wij vanuit de ervaringen vanuit het RET komen tot een advies voor de bestuurders en een traject voor borging in de structuren van de jeugdregio's Twente en IJsselland.

Trends

Het doel is dat er voor elke jeugdige/gezin een (maatwerk)oplossing komt. Echter wanneer 3x dezelfde (maatwerk)oplossing wordt bedacht dan is het zaak om deze trend neer te leggen bij de opdracht 'organiseren van hulp' zodat zij kunnen gaan kijken naar een passende oplossing voor een probleem. Dit kan ook uit de monitor van de kennisfunctie komen. We gaan dan overkoepelend kijken binnen het bovenregionale Expertisenetwerk wat we ermee moeten/willen.

Advies

Het advies om te komen tot een definitieve inrichting van de RET's, bevat de knelpunten en de successen en de ingrediënten voor een efficiënte en effectieve werkwijze van het RET in beide regio's. In het advies wordt aandacht besteed aan de volgende elementen:

- Procesregie
- Mandaat
- Deelnemers met profielschets
- Rol jeugdige en ouders
- Financiering van de deelnemers en de maatwerkoplossingen
- Knelpunten/ successen + advies
- Inbedding huidige inkoopmodellen
- Eventuele nieuwe inkoop

Resultaat

De genoemde werkwijze resulteert in een knelpunten en successen analyse en een advies aan de bestuurders van de regio's met betrekking tot het inrichten van een RET zowel in IJsselland als in Twente.

Planning

Start: 16 februari 2021

Deadline: 31 augustus 2021

[Fase 4: Besluitvorming en eventueel inkoop](#)

Doel

Het doel van deze fase is om een besluit op te halen met betrekking tot de definitieve inrichting van de Regionale Expertteams in IJsselland en Twente.

Werkwijze

De werkgroep schrijft een advies voor het bestuur van de regio's en de zorgorganisaties. In september/ oktober zal dit advies in het AO, MO/AC en BO/BC in beide regio's ingebracht worden. In het advies wordt ook ingegaan op de inbedding van het RET in de huidige systemen. Daarnaast wordt gekeken of dat geregeld kan worden via samenwerkingsafspraken of dat het via een nieuwe inkoop geregeld moet worden.

Resultaat

Een gedragen RET voor beide jeugdzorgregio's.

Planning

Start: februari 2021

Deadline: oktober 2021 11

6. Planning en Besluitvorming

Resultaten en besluitvorming Projecten Ontwikkeltafel 1 2021

1. Inleiding

Doel van deze notitie is het verwerven van inzicht m.b.t. de besluitvormingstrajecten die noodzakelijk zijn als vervolg op de kleinschalige pilots. Zodat op basis van de resultaten van de “experimenten” het vervolg tijdig kan worden ingezet.

In de voorbereiding met Evelien Fokkink kwam naar voren dat deze mede afhankelijk zijn van de uitkomsten en de bijbehorende advies nota's.

Om toch de blik vooruit te richten heb ik de oplevering van de te verwachte resultaten van de verschillende projecten in een tijdlijn gezet. Aangevuld met data waarop deze gedeeld worden voor feedback. Vervolgens heb ik per project in kaart gebracht welke gedachten er nu zijn over de te nemen besluiten en welke route daarbij hoort.

Voor alle projecten geldt dat:

- De project of onderzoeksleiders een rapport opleveren, op basis waarvan het betrokken Ontwikkelteam een advies uitbrengt voor vervolg. Dit advies wordt voorgelegd aan het Procesteam en de Bestuurlijk Trekkers.
- Het AO ieder kwartaal geïnformeerd wordt over de voortgang en uitkomsten van de projecten. De leden van het AO zijn dan in de gelegenheid om hun feedback te delen.
- Op 22 maart vindt een evaluatie van ontwikkeltafel 1 plaats waarvoor Procesteam en Bestuurlijk Trekkers worden uitgenodigd. Hier zullen de voortgang, de resultaten en de borging van de projecten op de agenda staan. Daarnaast worden de werkzame aspecten in kaart gebracht.

2. Regie

juni 2021

oplevering onderzoeksrapport en adviesnota op basis van pilot regie advies door Ontwikkelteam m.b.t. invoering (waar wel en waar niet) advies door Ontwikkelteam m.b.t. instrument, (inhoud en vorm)

Regie	Februari	Maart	April	Mei	Juni
Overleggen en besluitvorming	11 feb Delen handreiking en instructie met Ontwikkeltafel 3 18 feb Bespreking Bestuurlijk Trekkers	Presentatie AO 11 maart Evaluatie Ontwikkeltafe l 22 maart 2021			
Resultaten Projecten					
Handreiking Regie			Visualiseren handreiking		Opleveren Eindversie
Pilot Regie					Opleveren advies nota handreiking en invoering

Onderzoek Regie	Tussen rapportage				Opleveren eindrapport door onderzoekers
-----------------	-------------------	--	--	--	---

Besluitvorming m.b.t. Regie in 7 samenwerkings stappen

Afhankelijk van het advies zijn er verschillende wegen m.b.t. de besluitvorming.

Mogelijke toepassingsmogelijkheden zijn:

Invoering bij Jeugdbeschermingstafel

Hiervoor is besluitvorming nodig van de manager van het OZJT.

Invoering regionaal Expertteam

Ontwikkelingen met elkaar verbinden en besluitvorming via manager OZJT.

Invoering Toegang Gemeenten

Besluitvorming op lokaal niveau of via AC/BC

Invoering bij aanbieders:

Er is geen besluitvormingsgremium voor de aanbieders, ieder zou apart benaderd moeten worden.

Verplichting via contractering is mogelijkheid maar niet gewenst vanuit OZJT.

Verleiding via implementatie bonus of goede campagne heeft dan de voorkeur.

Invoering Onderwijs

Verbinding/samenwerking met Ontwikkeltafel 3 is gelegd. Deze nemen de handreiking mee in de inventarisatie van mogelijke oplossingen voor regievraagstukken.

Zou mooi vervolg kunnen zijn op huidige pilot. Besluitvorming vindt plaats bij Ontwikkeltafel 3.

3. Op Tijd Dichter Bij Echtscheiding

Leren van data en ervaringen

Maart oplevering eindrapport en adviesnota:

- Luister meer naar stem van het kind
- Zorg dat deskundigheidsniveau van professional verbetert.

Onderzoek Ouders in Twente

Februari tussenrapport:

- Onderzoek mogelijkheden Digitaal plein
- Advies op basis van informatie die reeds beschikbaar is
- Belangrijk om goed triage instrument te hebben

Maart oplevering eind rapport met advisering hoe zorg aan ouders te verbeteren in Twente te verbeteren

Villa Pinedo

Maart/April Start pilot op 4 scholen, VO,VSO PO en SPO. Totaal ca. 400 kinderen betrokken.

Doel verbeteren van de veerkracht van kinderen in echtscheidingssituaties

Op Tijd Dichterbij	Februari	Maart	April	Mei	Juni
Overleggen en Besluitvorming	18 feb Bespreking Bestuurlijk Trekkers	8 maart Presentatie VNG en voorstel BRAM Presentatie AO 11 maart Leren van data en ervaringen Evaluatie Ontwikkeltafel 22 maart 2021	Presentatie Platform Scheiding en Omgang		
Resultaten Projecten					
Leren van data en Evaringen		Advies nota M. Velthuis en A.L. Jongkind			
Onderzoek Ouders	Tussen rapportage A. van Beem	Opleveren Onderzoeks rapport	Advies Nota Ontwikkelta m		
Villa Pinedo		Start Project 0 meting			

Besluitvorming m.b.t. Op Tijd Dichter Bij:

Thema Echtscheiding is Ontwikkeltafel- breed thema, op projectniveau zijn er verbindingen.

Verbinding op bestuurlijk niveau ook van belang?

Leren van data en ervaringen

Aan wie en waar zal adviesnota voorgelegd worden?

Besluitvorming m.b.t. invoering van methode story connect regionaal/lokaal.

Besluitvorming m.b.t. ondersteuning van innovatieve initiatieven op gebied van deskundigheidbevordering.

8 maart Module BRAM komt financiële aanvraag toelichten in het Ontwikkelteam.

Vervolgens wordt advies voor financiering van deskundigheidsbevordering wordt uitgebracht door Ontwikkelteam aan Bestuurlijk Trekkers.

Onderzoek Ouders en echtscheiding

Voorlopig advies:

- verbeter vindbaarheid door bredere digitale info ter beschikking te stellen aan ouders en verwijzers (met name huisartsen). Er is een landelijke initiatief vanuit VNG Digitaal Plein.

- verbeter inzicht in de problemen door beslisboom/triage instrument voor ouders en betrokkenen.

- overzicht met wat is er wel en niet beschikbaar wordt nu gemaakt advies volgt in maart.
 Contact met VNG/Ontwikkeltafel 3/platform Scheiding en Omgang is gelegd.
 Nog niet inzichtelijk op welk niveau en door wie er besluiten genomen gaan worden.

Villa Pinedo

Pilot zit in startfase, besluitvorming noodzakelijk binnen ontwikkeltafel m.b.t. offerte VP, volgt binnenkort. Als na de pilot schaalvergroting plaats vindt besluitvorming met name gericht op toekomstige financiering noodzakelijk.

Van belang is dan de keuze tussen een regionale aanpak of lokale aanpak op de scholen?

Betrekken van onderwijskoepels. Samenwerking Ontwikkeltafel 3?

Moet het altijd binnen de gebaande paden? Netwerk financiering?

4. Intensief Integraal

Project	Februari	Maart	April	Mei	Juni
Overleggen en Besluitvorming	15 feb Ontwikkelteam 18 feb Bespreking Bestuurlijk Trekkers	11 maart Presentatie AO Evaluatie Ontwikkeltafel 22 maart 2021			
Intensief Integraal					
Onderzoek WVHS		Financiering vervolg ism Stuurgroep WVHS			Oplevering Eindrapport
Leren van Casuïstiek	Oplevering eindrapport en adviesnota Deze is gedeeld met project expertteam				
Specialistisch Wonen	Start werkgroep			Advies 2 opties voor pilot aan Ontwikkelteam	
Expert Team	Start projectteam	Start Casuïstiek besprekingen IPW			

Leren van casuïstiek

Februari oplevering rapport en adviesnota. Na bespreking Ontwikkelteam, AO en bestuurlijk Trekken definitief. Resultaten worden nu gebruikt voor start Expertteam.

Onderzoek WVHS

Stuurgroep WVHS is opdrachtgever, Ontwikkeltafel 1 is Financier. Eerste fase wordt nu op deze wijze uitgevoerd volgende fases (150.000 euro) wordt nader onderzocht.

Gezamenlijke aftrap geweest voor eerste 2 stappen.

Intentie verklaring en financiering zijn vervolg zaken voor besluitvorming.

Pilot Specialistisch Wonen

Projectgroep is gestart met werkgroep vanuit aanbieders en gemeenten. Bereiden 2 voorstellen voor pilot voor. Vervolgens advisering door Ontwikkelteam en voorleggen aan de bestuurders van betrokken partijen. (breder dan WVHS stuurgroep). Vraag aan hen: Wat is nodig om het te kunnen verwezenlijken/financieren.

Expertteam

Opdracht valt nu onder Bovenregionaal Expertise Netwerk, besluitvorming via deze stuurgroep.

Projectteam start in februari.